සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2562 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2018 දෙසැම්බර්
2562 – Mulika Piriven Final Examination – 2018 December

NEW (නව නිර්දේශය / New Syllabus) **04 S, E I**

(04) සංස්කෘත – I පත්‍රය
Sanskrit – Paper I

2018.12.20 / 08.30–09.30

පැ එකයි / One hour

සැලකිය යුතුයි / **Note :**

* ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු 40 ක් ලැබේ.
  Answer **all** questions. This paper carries **40** marks.
* අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
  In each of the questions from **1** to **40**, pick one of the alternatives (1), (2), (3), (4) which is **correct or most appropriate.**
* ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරින්, ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.
  Mark a cross (x) on the number corresponding to your choice in the answer sheet provided.
* එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.
  Further instructions are given on the back of the answer sheet. Follow theme carefully.

1. සංස්කෘත භාෂාවේ නාමින් අක්ෂර සංඛ්‍යාව
   The number of nāmin letters in the Sanskrit language is?
   (1) පහකි. five (2) නවයකි. nine (3) දොළහකි. twelve (4) දාහතරකි. fourteen

2. පහත සඳහන් ඒවායින් ගුණ අක්ෂර වන්නේ මොනවා ද?
   What is the option that contains the *guna* letters?
   (1) अ इ उ ऋ। (2) ए ऐ ओ औ। (3) ए ओ अर् अल्। (4) ऐ औ आर् आल्।

3. දන්තජාක්ෂර පමණක් අයත් වරණය තෝරන්න.
   The option that contains Dentals?
   (1) लृ त थ द स। (2) लृ ट ठ ड श। (3) त थ ठ ड स। (4) क च ट त प।

4. वृक्षान् – कवौ යන පදවල විභක්ති පිළිවෙළින් අයත් වරණය කුමක් ද?
   The option that contains the cases of वृक्षान् – कवौ in that order is?
   (1) प्रथमा – द्वितीया। (2) द्वितीया – चतुर्थी। (3) द्वितीया – तृतीया। (4) द्वितीया – सप्तमी।

5. दुहित्रा – गुरौ යන පදවල අර්ථය සඳහන් වරණය තෝරන්න.
   The meaning of the two words दुहित्रा– गुरौ is
   (1) දුව විසින් - ගුරුවරු දෙදෙනා
   By the daughter – Two teachers
   (2) දුවට - ගුරුවරයා කෙරෙහි
   To the daughter – In the teacher
   (3) දුවගේ - ගුරුවරයාගේ
   Of the daughter – of the teacher
   (4) දුවගේ - ගුරුවරුන් කෙරෙහි
   Of the daughter – In the teachers

6. नमः නිපාතය සමග යොදනු ලබන්නේ කුමක් ද?
   The indeclinable नमः is used with
   (1) द्वितीयाविभक्तिः। (2) तृतीयाविभक्तिः। (3) पञ्चमीविभक्तिः। (4) चतुर्थीविभक्तिः।

7. वनिता ශබ්දයෙහි තෘතීයා විභක්ති ඒකවචනය කුමක් ද?
   The Instrumental singular of the stem वनिता is
   (1) वनिताम्। (2) वनितया। (3) वनितायाम्। (4) वनितायाः।

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / See page two.

8. पठतु යන ආඛ්‍යාත පදය අයත් වන්නේ කවරකට ද?
The finite verb पठतु belongs to
(1) वर्तमान लट् परस्मैपद एकवचनम् ।
(2) लृट् आत्मनेपद बहुवचनम् ।
(3) लोट् परस्मैपद द्विवचनम् ।
(4) लोट् परस्मैपद एकवचनम् ।

9. तिष्ठेत् - स्मरिष्यति ආඛ්‍යාතවල ලකාර පිළිවෙළින් අයත් වරණය තෝරන්න.
The option that contains the tenses (*lakāras*) of the verbs तिष्ठेत् - स्मरिष्यति in that order is
(1) लङ् - लोट् ।
(2) लट् - लङ् ।
(3) विधिलिङ् - लृट् ।
(4) लट् - विधिलिङ् ।

10. √गम् - लृट् ලකාර පරස්මෛපද ප්‍රථම පුරුෂ බහුවචන රූපය තෝරන්න.
Choose the future (लृट् *lakāra*) parasmaipada third person plural form of √गम्
(1) गमिष्यतः ।
(2) गच्छन्ति ।
(3) गमिष्यन्ति ।
(4) गमिष्यथः ।

11. අනාගතකාල සූචක ලකාරය වන්නේ කුමක් ද?
The tense (*lakāra*) indicative of future action is
(1) लोट्
(2) लङ्
(3) लृट्
(4) लट्

12. एकः + चन्द्रः । යන්නෙහි නිවැරදි සන්ධිය වන්නේ කුමක් ද?
The correct *sandhi* form of एकः + चन्द्रः is
(1) एको चन्द्रः ।
(2) एकश्चन्द्रः ।
(3) एकस्चन्द्रः ।
(4) एक चन्द्रः ।

13. तदेतेषां යන්නෙහි නිවැරදි විසන්ධිය තෝරන්න.
The correct disjoint form of तदेतेषां is
(1) तद+एतेषां
(2) तत्+एतेषां
(3) तदे+तेषां
(4) तद्+तेषां

14. सोऽब्रवीत् । යන සන්ධි පදය අයත් වන්නේ කවරකට ද?
The *sandhi* form सोऽब्रवीत् belongs to
(1) स्वरसन्धिः ।
(2) विसर्ग सन्धिः ।
(3) अनुस्वार सन्धिः ।
(4) व्यञ्जन सन्धिः ।

15. शूद्रो वा यदि वान्योऽपि चण्डालोऽपि जटाधरः । මෙහි ඇතුළත් සන්ධි පද සංඛ්‍යාව
The number of *sandhi* words in शूद्रो वा यदि वान्योऽपि चण्डालोऽपि जटाधरः is
(1) එකකි. one.
(2) දෙකකි. two.
(3) තුනකි. three.
(4) හතරකි. four.

16. ද්විගු සමාස පදයක් වන්නේ කුමක් ද?
An *dvigu* compound form is
(1) पञ्चशीलम् ।
(2) धर्मशाला ।
(3) मृगराजा ।
(4) अनागतः ।

17. मधुरफलम् යන්න කුමන සමාසයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of compound does the word मधुरफलम् belong?
(1) द्वन्द्वसमास ।
(2) बहुव्रीहिसमास ।
(3) कर्मधारयसमास ।
(4) तत्पुरुषसमास ।

18. देशीय යන්න කුමන තද්ධිතයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of derivative noun does the word देशीय belong?
(1) अनेकार्थतद्धित ।
(2) अव्ययतद्धित ।
(3) अपत्यतद्धित ।
(4) भावतद्धित ।

19. सर्व යන්නෙන් සෑදෙන තද්ධිත පදයට අයත් ප්‍රත්‍යය කුමක් ද?
The suffix used for the derivative noun formed from सर्व is
(1) वत् ।
(2) इक ।
(3) दा ।
(4) तार ।

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

20. "वक्तव्यं मधुरं वाक्यम् ।" යටින් ඉරි ඇඳි පදය
The underlined word in "वक्तव्यं मधुरं वाक्यम् ।" is
(1) වර්තමාන කාල කර්තෘකාරක කෘදන්තයකි.
A present active participle.
(2) අතීත කාල කෘදන්තයකි.
A past participle.
(3) අනාගත කාල කෘදන්තයකි.
A future participle.
(4) වර්තමාන කාල කර්මකාරක කෘදන්තයකි.
A present passive participle.

21. √कृ ධාතුවෙන් තැනෙන තුමන්ත ක්‍රියා රූපය තෝරන්න.
The infinitive formed from the root √कृ is
(1) कृत्वा । (2) कर्तुम् । (3) कार्यं । (4) कृत ।

22. पानीय යන්නෙහි කෘදන්ත ප්‍රත්‍යය වෙන් වන්නේ කෙසේ ද?
The participle suffix of पानीय is separated as
(1) पा + नीय । (2) पा + अनीय । (3) पान + ईय । (4) पान + अनीय

23. වර්තමානකාල කෘදන්ත පමණක් ඇති වරණය කුමක් ද?
The option that contains only present participles is
(1) उक्तवान् -लिखितवान् ।
(2) रमणीयम् - वन्दनीयम् ।
(3) कार्यम् - पूर्णम् ।
(4) गच्छन् - वर्धमानम् ।

24. यथेच्छसि तथा कुरु । යන්නෙහි අර්ථය කුමක් ද?
The meaning of यथेच्छसि तथा कुरु is
(1) යමක් කැමැති ද එය කරන්න.
Do what you like.
(2) යම් සේ කැමැති ද එසේ කරන්න.
Do as you wish.
(3) කැමැති පරිදි කරන්න.
Do as you like.
(4) යම් සේ ඉල්ලයි ද එසේ කරන්න.
Do as you ask.

25. "5.45 ට" සෙල්ලම් කරමු. යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි අර්ථය දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
The correct translation of the underlined phrase "at **5.45**" is
(1) पादोन षट्वादनम् ।
(2) सपादषट्वादनम् ।
(3) पञ्चोन पञ्चवादनम् ।
(4) सार्धपञ्चवादनम् ।

26. "ඔබ කොහෙද යන්නේ" නිවැරදි පරිවර්තනය තෝරන්න.
The correct translation of "where do you go" is
(1) कुत्र गच्छति ?
(2) कुत्र गमिष्यति ?
(3) त्वं कुत्र गच्छसि ?
(4) किं कुत्र गच्छसि ?

27. धनम् अस्ति । दानं देहि । යන වාක්‍යද්වය, සුදුසු පරිදි තනි වාක්‍යයක් ලෙස දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
The suitably combined form of the two sentences धनम् अस्ति । दानं देहि ।
(1) यत्र धनम् अस्ति तथा दानं देहि ।
(2) यथा धनम् अस्ति तत्र दानं देहि ।
(3) यदि धनम् अस्ति तर्हि दानं देहि ।
(4) यत्र धनम् अस्ति तदा दानं देहि ।

28. මහාකවි කාලිදාසයන්ගේ මහාකාව්‍යයක් වන්නේ කවරක් ද?
A *Mahākāvya* of the great poet Kālidāsa is
(1) सौन्दरनन्द । (2) कुमारसम्भव । (3) जानकीहरण । (4) शिशुपालवध ।

29. මහාකාව්‍යයක පරිච්ඡේද හඳුන්වනු ලබන නාමය කුමක් ද?
How are the chapters of a *Mahākāvya* called
(1) सर्ग । (2) अङ्क । (3) पर्व । (4) तरङ्ग ।

30. 'සෞන්දරනන්ද' මහාකාව්‍යයේ නන්ද කුමරුගේ උත්පත්තිය පිළිබඳව සඳහන් වන්නේ කවර පරිච්ඡේදයක ද?
Which canto of the *Saundarananda* mentions the birth of Prince Nanda?
(1) प्रथमसर्गे । (2) द्वितीयसर्गे । (3) तृतीयसर्गे । (4) पञ्चमसर्गे ।

31. 'සෞන්දරනන්ද' මහාකාව්‍යයේ සර්ග සංඛ්‍යාව
The number of cantos in the *Saundarananda Mahākāvya* is
(1) දහතුනකි. thirteen. (2) දහඅටකි. eighteen. (3) දහනවයකි. nineteen. (4) විස්සකි. twenty.

32. හිතෝපදේශයෙහි ප්‍රධාන කොටස් සංඛ්‍යාව
The number of the main chapters of the *Hitopadeśa* is
(1) හතරකි. four. (2) පහකි. five. (3) හයකි. six. (4) හතකි. seven.

33. දශකුමාරචරිත ගද්‍යකාව්‍යයෙහි කර්තෘවරයා කවරෙක් ද?
The author of the prose poem *Daśakumāracarita* is
(1) अश्वघोषः । (2) भासः । (3) दण्डी । (4) कालिदासः ।

34. හිතෝපදේශයෙහි අතුරු කථා සියල්ල
The total number of sub–stories in the *Hitopadeśa* is
(1) විසිදෙකකි. twenty two. (2) විසිපහකි. twenty five. (3) තිස්අටකි. thirty eight. (4) හතළිස් නවයකි. fourty nine.

35. පඤ්චතන්ත්‍රයෙහි තුන්වැනි තන්ත්‍රය කුමක් ද?
The third section (*Tantra*) of Pañcatantra?
(1) मित्रभेदः । (2) काकोलुकीयः । (3) लब्धप्रणाशः । (4) अपरीक्षितकारकः ।

36. පඤ්චතන්ත්‍රයෙහි අපට හමු වන කපටි සිවලුන් දෙදෙනා වන්නේ කවරහු ද?
The couple of crafty foxes that we meet in the *Pañcatantra* are
(1) दन्तिल - गोरम्भ । (2) करटक - दमनक ।
(3) पिङ्गलक - संजीवक । (4) देवशर्म - हरिदत्त ।

37. මහාකවි කාලිදාසයන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ දෘශ්‍යකාව්‍යය කුමක් ද?
What is the masterpiece of the great poet Kālidāsa?
(1) मालविकाग्निमित्रम् । (2) रत्नावली नाटिका ।
(3) शारिपुत्रप्रकरणम् । (4) अभिज्ञानशाकुन्तलम् ।

38. 'දන්තිල ගොරම්භ කථා' අන්තර්ගත කාණ්ඩය කුමක් ද?
The section that contains the *Dantila – Gorambha* story is
(1) अपरीक्षितकारक (2) मित्रभेद । (3) काकोलूकीय । (4) लब्धप्रणाश ।

39. කුමාරදාස කවියාගේ මහාකාව්‍යය කුමක් ද?
What is the *Mahākāvya* written by poet Kumāradāsa?
(1) जानकीहरणम् । (2) बुद्धचरितम् । (3) मेघदूतम् । (4) कुमारसम्भवम् ।

40. 'කුමාරසම්භව' මහාකාව්‍යයෙහි සර්ග සංඛ්‍යාව වන්නේ,
The number of cantos in the *Kumārasambhava Mahākāvya* is
(1) දහතුනකි. thirteen. (2) දාහතකි. seventeen. (3) දහඅටකි. eighteen. (4) දහනවයකි. nineteen.

***

3146

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் /
Department of Examinations, Sri Lanka

2562 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2018 දෙසැම්බර්
2562 – Mulika Piriven Final Examination – 2018 December

NEW

(නව නිර්දේශය / New Syllabus)

04 S, E II

(04) සංස්කෘත – II පත්‍රය
Sanskrit – Paper II

2018.12.20 /12.30 – 15.40

Question No.	Marks
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Total Marks	

අමතර කියවීම් කාලය -මිනිත්තු 10 යි.
Additional Reading Time – 10 minutes

පැය තුනයි / Three hours

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.
Use **Additional reading time** to go through the question paper, select the questions and decide on the questions that you give priority in answering.

විභාග අංකය / Index No : ....

* I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
* Answer **five** questions only including the **two** questions in part I and **three** questions in part II.

I කොටස – Part I

1. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. भोः कान्त त्वया बालकोऽयमिति विचिन्त्य न हतः।

....

२. गच्छता कालेन स मुनिर्वृद्धत्वमापन्नः।

....

३. नूनमेषा क्षेत्रदेवता मया कदाचिदपि न पूजिता।

....

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. दीर्घं च निश्वस्य वचोऽभ्युवाच।

....

२. न सुन्दरी सैव तदा बभासे।

....

३. संकल्प्य तत्तद्विललाप तत्तत्।

....

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

2. (i) दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्ययाऽलङ्कृतोऽपि सन्।

මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

(ii) නිර්දිෂ්ට පාඨග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරින් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

Make a review on either of following topics based on the prescribed verse and prose texts. *(08 marks)*

(අ) උඩඟුකම විනාශයට හේතු වේ.

(a) The pride is the cause of destruction.

(ආ) වැඩි තණ්හාව විනාශයට හේතු වේ.

(b) The extreme craving leads to destruction.

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

3146

....

....

....

....

....

....

....

....

....

II කොටස – Part II

3. (i) उ කාරයෙහි ගුණ අක්ෂරය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *guṇa* form of उ? *(02 marks)*

....

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the meaning of the following Sārasvata rules. *(04 marks)*

१. ऋटुरषाणां मूर्धा। : ....

२. अवर्जा नामिनः। : ....

३. अरेदो नामिनो गुणाः। : ....

४. इचुयशानां तालु। : ....

(iii) (අ) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*
(a) Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

(I) विद्याभ्यासः : ....

(II) भूरियम्। : ....

(III) तदेव : ....

(ආ) मृच्छकटिकं योऽत्र वधूत्सवः යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*
(b) Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms मृच्छकटिकं योऽत्र वधूत्सवः. *(04 marks)*

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि

4. (i) **स्वस्ति** යන්න යෙදෙන්නේ .... විභක්තිය සමගයි. (ලකුණු 02 යි)

स्वस्ति governs the .... case (02 marks)

(ii) පහත සඳහන් පදවල **විභක්තිය** හා වචනය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)

Write down the case and the number of the following words. (04 marks)

पद	विभक्ति	वचन
पुत्रैः		
कवी		
साधूनां		
पद्मानि		

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න. (ලකුණු 06 යි)

Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words.

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	नरः	नरौ	नराः
प्रथमा		ते	ताः
द्वितीया	नदीम्		
तृतीया		मातृभ्याम्	मातृभिः
षष्ठी			कृषकाणाम्

5. (i) උදාහරණ ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගු සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

In accordance with the given example, complete the following table. (02 marks)

උදා. **Eg.** लट्	වර්තමානෙ /Present
लृट्	
लिट्	

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

Complete the following table with appropriate verbal derivatives. (04 marks)

√ ज्ञा	√ गम्	√ पठ्	√ कृ
तुमन्त	पूर्वक्रिया	वर्तमानकृदन्त	अतीतकालकृदन्त

[5 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page five.*

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
Complete the following table suitably. (06 marks)

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
अपृच्छत्।			
सन्ति।			

6. (i) जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी। යන පාඨයෙහි ඇති සමාස පදය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)
What is the compound word in the phrase जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी? (02 marks)

....

(ii) पापतर - तथा - नागरिक - श्रामणेरः මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
Complete the following table with the appropriate derivatives. (04 marks)

अपत्यतद्धित	अनेकार्थतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अव्ययतद्धित

(iii) පහත දැක්වෙන සමාස පද ඉදිරියෙන් සමාස නාමය ලියන්න. (ලකුණු 06 යි)
Write the name of the compound against each compound. (06 marks)

अनुरथम्	
त्रिविद्या	
दशबलः	
वृक्षलता	
वनवासः	
गुरुदेवः	

7. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. (ලකුණු 07 යි)
Fill in the blanks with the appropriate words given within the parentheses. (07 marks)

(सर्वेषां - सोऽतीव - गच्छता - आसीत् - स - कोऽपि - तस्मिन् जनपदे)

पुरा किल कस्मिंश्चिदाश्रमे .... महर्षिः। .... चतुरो बहुश्रुतश्च ....। कुशलोऽयमध्यापक इति .... सोऽभवत् .... पूजास्थानम्। .... कालेन .... मुनिर्वृद्धत्वमापन्नः।

[6 වැනි පිටුව බලන්න. / See page six.

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. *(ලකුණු 05 යි)*
Answer the questions asked on the following paragraph. *(05 marks)*

आसीत् कस्मिंश्चिद्वनोद्देशे विस्तीर्णा तृणभूमः। तत्राचरन् प्रत्यहं बहवोऽजा मेषाश्च। तत्पर्यन्ते स्वादुजलमावहत् काचिन्नदी। तस्या एकस्मात्तटादन्यत्तटं गन्तुं कृत आसीद् दारुफलकेन सेतुः। तस्याधस्ताद् गभीरो जलाशयोऽवर्तत। जनैः सावधानतयैव स सेतुराक्रमितव्यो यतो हस्तमात्र एव स विस्तृत आसीत्। समकाले न द्वौ पशू मनुजौ वा तस्योपरि चलितुं शक्तौ।

१. මෙහි සඳහන් සත්ත්වයෝ කවුරුහු ද?
Who are the beings mentioned here ?

....

२. තෘණභූමිය කෙළවර පිහිටා තිබුණේ කුමක් ද?
What was situated at the end of the grassland?

....

३. ඒදණ්ඩ තනා තිබුණේ කුමකින් ද?
With which material had the bridge been made?

....

४. ඒදණ්ඩෙන් මිනිසුන් එතෙර වූයේ කෙලෙස ද?
How did the people cross the bridge?

....

५. ඒදණ්ඩ මත එක වර කී දෙනෙකුට යා හැකි ද?
How many could cross the bridge at a time?

....

8. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into English. *(04 marks)*

१. तेन सह किञ्चिदपि मा कथय। : ....

....

२. किमर्थम् अन्तर्न आगच्छसि। : ....

....

३. मातरि स्नेहं कुरु। : ....

....

४. कथमपि समये तत्र गच्छत। : ....

....

[7 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page seven.*

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. *(04 marks)*

१. ඒ ගසේ කැදැල්ලක් ඇත.
There is a nest on that tree.

....

२. ඔබේ නම කුමක් ද?
What is your name?

....

३. ඔබ එහෙ යන්නේ කීයට ද?
When do you go there?

....

४. බොහොම ස්තුතියි. නැවත හමුවෙමු.
Thanks a lot. We shall meet again.

....

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය හතරක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න. (එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*
Write **four** sentences each consisting of **not less than** three words, on the following picture. Use Devanāgarī characters. (The same word should not be used more than twice). *(04 marks)*

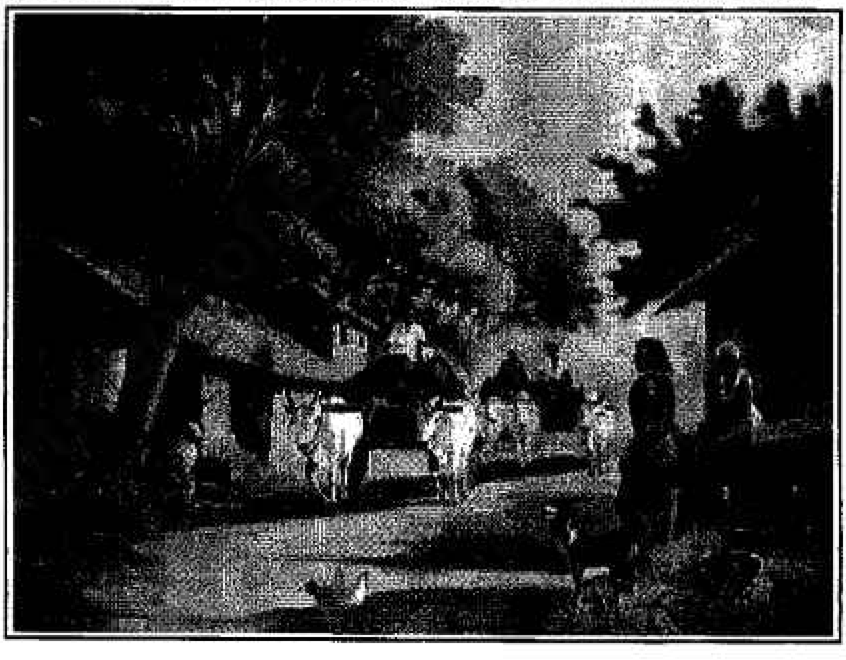

....

....

....

....

* * *

නව නිර්දේශය - 2018
මූලික පිරිවෙන් අවසාන පරීක්ෂණය
සංස්කෘත - 04

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය 1 × 40 = 40 ක් ද

දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රය 12 × 5 = 60 ක් ද වශයෙන් ලකුණු ලබා දෙනු ලැබේ.

දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රයෙහි පළමු කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම ද දෙවන කොටසින් ප්‍රශ්න තුනකට ද වශයෙන් පිළිතුරු සපයා තිබිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 12 බැගින් දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රය සඳහා ලකුණු 60ක් හිමි වේ.

පළමු පත්‍රයෙහි ප්‍රශ්න 40 පෙළ පොත ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘත භාෂාවට අදාළ ව්‍යාකරණ හා සාහිත්‍යය ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ සකස් කරනු ලබේ. දේවනාගරී අක්ෂර කියවීම, අවබෝධය ද අක්ෂර මාලවේ සිට සන්ධි, සමාස, තද්ධිත, කෘදන්ත මෙන් ම නාමවරනැගීම හා ආඛ්‍යාත වරනැගීම යනාදි මූලික ව්‍යාකරණ පිළිබඳ අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් මෙම ප්‍රශ්න 40 සකස් කරනු ලැබේ. එහි දී එක් ප්‍රශ්නයකට වරණ හතරක් හිමි වන අතර, ඉන් එක් වරණයක් තෝරා තිබිය යුතු ය.

දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු හා දෙවන ප්‍රශ්න නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් සකස් කරනු ලැබේ. එම ප්‍රශ්න දෙක ම අනිවාර්ය වේ. දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු ප්‍රශ්නය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. ගද්‍ය හා පද්‍ය උද්ධෘත නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් පරිවර්තනය කිරීමේ ශක්‍යතාව මින් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. දෙවන ප්‍රශ්නය අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාන්තර්ගතයන් මත දැනුම, අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් අනුකොටස් දෙකක් යටතේ විමසනු ලැබේ.

03, 04, 05, 06, 07 හා 08 යන ප්‍රශ්න දෙවන කොටසට අයත් වේ. 03 ප්‍රශ්න ඔස්සේ සාරස්වතාශ්‍රයෙන් මූලික ව්‍යාකරණ රීති හා සන්ධි පිළිබඳ දැනුම ද 04 වන ප්‍රශ්නයෙන් නාම වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 05 ප්‍රශ්නයෙන් ආඛ්‍යාත වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 06 වන ප්‍රශ්නයෙන් සමාස හා තද්ධිත පිළිබඳ ව ද 07 හා 08 වන ප්‍රශ්නවලින් නිර්මාණ ශක්‍යතාව හා අවබෝධය ද පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

08 වන ප්‍රශ්නය මගින් පරිවර්තන ශක්‍යතාවට අමතර ව, දේවනාගරී අක්ෂර ලිවීමේ ශක්‍යතාව පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නපත්‍රයක් නිසා සිංහල ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිර්දේශිත අවස්ථාවන් හැරුණු විට දැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ.

නව නිර්දේශය -2018 සංස්කෘත 04 පළමු පත්‍රය			
ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	**(03)**	21	**(02)**
02	**(03)**	22	**(02)**
03	**(01)**	23	**(04)**
04	**(04)**	24	**(02)**
05		25	**(01)**
06	**(04)**	26	**(03)**
07	**(02)**	27	**(03)**
08	**(04)**	28	**(02)**
09	**(03)**	29	**(01)**
10	**(03)**	30	**(03)**
11	**(03)**	31	**(02)**
12	**(02)**	32	**(01)**
13	**(02)**	33	**(03)**
14	**(02)**	34	**(03)**
15	**(03)**	35	**(02)**
16	**(01)**	36	**(02)**
17	**(03)**	37	**(04)**
18	**(01)**	38	**(02)**
19	**(03)**	39	**(01)**
20	**(03)**	40	**(02)**

පිළිතුරු - දෙවන පත්‍රය

I කොටස

01. (අ) i. පින්වත් ස්වාමිය, ඔබ විසින් මේ පැටියෙකැ යි සිතා නො නසන ලදී.
ii. කල්ගත වන විට, ඒ මුනිවරයා මහලු බවට පත් විය.
iii. ඒකාන්තයෙන්, මා විසින් කිසිදිනෙක මේ කුඹුරට අධිපති දෙවියා නො පුදන ලදී.

(ආ) i. දිගු සුසුමක් හෙළා වචනය කීවා ය/ කීවේ ය.
ii. ඒ සුන්දරිය ද එකල්හි නො ම බැබලුණා ය.
iii. ඒ ඒ ගැන (අනං මනං ගැන) කල්පනා කොට, නොයෙක් දේ කියමින් විලාප තැබුවා ය.

02. (අ) දුර්ජනයාගේ අගුණ, දැනුම ඇතත්, දුර්ජනයා දුර්ජනයා ම බව පිළිතුරේ ඇතුළත් විය යුතු ය. කරුණු සසඳමින් ඉදිරිපත් කර තිබීම ද සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

(ආ) නියමිත ඉඩ නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගෙන තිබිය යුතු ය. මාතෘකාවට අදාළ ව පිළිතුර ලියා තිබිය යුතු ය. ප්‍රධාන මාතෘකාවන්ට අදාළ කථාව ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය. සසඳා බලා ලකුණු දෙන්න.

II කොටස

03. (අ) ओ

(ආ) i. ඍ, ඎ, ට වර්ගය, ර, ෂ යන අක්ෂරයෝ මූර්ධන්‍ය වෙති.
ii. අවර්ණ හැර සෙසු ස්වර නාමින් නම් වේ.
iii. නාමින් ස්වරයක් හා සම්බන්ධ වූ අර්, එ, ඔ යන වර්ණයෝ ගුණ නම් වෙති.
iv. ඉ, ඊ, චවර්ගය, ය, ශ යනාක්ෂරයෝ තාලුජාක්ෂරයෝ වෙති.

(ඇ) (a) विद्या + अभ्यासः - भूः + इयम् - तत् + एव

(b)

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि
वधूत्सवः	मृच्छकटिकं	योऽत्र

04. (i) චතුර්ථී විභක්තිය සමගිනි.
(ii)

පදය	විභක්තිය	වචනය
पुत्रैः	තෘතීයා	බහුවචන
कवी	ප්‍රථමා, ද්විතීයා	ද්විවචන
साधूनां	ෂෂ්ඨී	බහුවචන
पद्मानि	ප්‍රථමා, ද්විතීයා	බහුවචන

(iii)

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	सा		
द्वितीया		नद्यौ	नदीः
तृतीया	मात्रा		
षष्ठी	कृषकस्य	कृषकयोः	

05. (i)

උදා- लट्	වර්තමානෙ
लृट्	भविष्यति - अनागते
लिट्	परोक्ष - अतीते

(ii)

√ ज्ञा	√ गम्	√ पठ्	√ कृ
තුමන්ත	පූර්වක්‍රියා	වර්තමාන කෘදන්ත	අතීතකාල කෘදන්ත
ज्ञातुम्	गत्वा	पठत् - पठन्	कृत

(iii)

රූපය	ලකාරය	වචනය	අර්ථය
अपृच्छत्।	ලඞ්	ඒකවචනය	විමසී ය.
सन्ति।	ලට්	බහුවචනය	වෙත්/වෙති

06. (i) जन्मभूमिः

(ii)

अपत्यतद्धित	अनेकार्थतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अव्ययतद्धित
श्रामणेरः	नागरिक	पापतर	तथा

(iii)

अनुरथम्	අව්‍යයීභාව සමාස
त्रिविद्या	ද්විගු සමාස
दशबलः	බහුව්‍රීහි සමාස
वृक्षलता	ද්වන්ද්ව සමාස
वनवासः	තත්පුරුෂ සමාස
गुरुदेवः	කර්මධාරය සමාස

07. (i)

पुरा किल कस्मिंश्चिदाश्रमे *कोऽपि* महर्षिः। *सोऽतीव* चतुरो बहुश्रुतश्च *आसीत्।* कुशलोऽयमध्यापक इति *तस्मिन् ज्नपदे* सोऽभवत् *सर्वेषां* पूजास्थानम्। *गच्छता* कालेन *स* मुनिर्वृद्धत्वमापन्नः।

(ii) 1. अजाः - मेषाः 2. नदी - काचिन्नदी

3. दारुफलकेन 4. सावधानतया एव

5. न द्वौ पशू मनुजौ वा

පිළිතුරු සිංහල බසින් ලියා තිබුණ ද ලකුණු ලබා දෙන්න.

08. (i)

- ඔහුත් එක්ක මොකුත් කියන්න/කථා කරන්න එපා.
- ඇයි ඇතුළට නො එන්නේ ?
- අම්මා කෙරෙහි ස්නේහය දක්වන්න. අම්මට ආදරය කරන්න.
- කොහොමහරි වෙලාවට එහෙට යන්න.

(ii) නිවැරදි පිළිතුර සිංහල අකුරින් ලියා තිබුණ ද වෙනත් අයුරකින් ලියා තිබුණ ද නියමිත ලකුණ දෙන්න.

- तस्मिन् वृक्षे नीडम् अस्ति।
- तव नाम किम्।
- त्वं कदा - कस्मिन् समये तत्र गच्छसि।
- बहुशः धन्यवादः। पुनर्मिलामः।

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන 03කට නො අඩු සංස්කෘත වාක්‍ය 04ක් දේවනාගරී අක්ෂරයෙන් ලියා තිබිය යුතු ය. එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නො කළ යුතු වේ. එක් වාක්‍යයක පරිවර්තනයකට එක් ලකුණක් ද නිවැරදි දේවනාගරී අක්ෂරවලට එක ලකුණක් ද දෙන්න.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2019 දෙසැම්බර්

2563 – Mulika Piriven Final Examination – 2019 December

NEW

(නව නිර්දේශය / New Syllabus)

04 | S, E | I

(04) සංස්කෘත – I පත්‍රය

Sanskrit – Paper I

2019.12.19 / 08.30–09.30

පැ එකයි / One hour

සැලකිය යුතුයි / **Note :**

* ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු **40** ක් ලැබේ.
Answer **all** questions. This paper carries **40** marks.

* අංක **1** සිට **40** තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
In each of the questions from **1** to **40**, pick one of the alternatives (1), (2), (3), (4) which **is correct or most appropriate.**

* ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.
Mark a cross (x) on the number corresponding to your choice in the answer sheet provided.

* එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.
Further instructions are given on the back of the answer sheet. Follow theme carefully.

1. සංස්කෘත භාෂාවේ වෘද්ධි අක්ෂර සංඛ්‍යාව ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?
What is the number of *vṛddhi* letters in the Sanskrit language?
(1) හතරකි four (2) පහකි five (3) හතකි seven (4) නවයකි nine

2. පහත සඳහන් ඒවායින් අඝෝෂ අක්ෂර වන්නේ මොනවා ද?
Which of the following contains the *aghoṣa* letters?
(1) च छ ट ठ ड। (2) च झ ट ड म। (3) क त ट प ह। (4) ख छ ठ थ फ।

3. තාලුජාක්ෂර පමණක් අයත් වරණය වන්නේ,
The option that contains only *tālujākṣarās* is,
(1) इ ई क ख ङ। (2) इ च छ ज ञ। (3) लृ त थ द न। (4) ई छ ज ड ञ।

4. **भानवः – कपिभिः** යන පදවල විභක්ති පිළිවෙළින් අයත් වරණය වන්නේ
The option that contains the cases of भानवः – कपिभिः in the order is,
(1) **प्रथमा – चतुर्थी।** (2) **तृतीया – द्वितीया।** (3) **प्रथमा – तृतीया।** (4) **तृतीया – प्रथमा।**

5. **आचार्ये – शालायाम्।** යන පදවල අර්ථ වන්නේ,
The meanings of the two words आचार्ये – शालायाम् are,
(1) ගුරුවරයාට - ශාලාවෙන් to the teacher - from the hall
(2) ගුරුවරයා කෙරෙහි - ශාලාවෙහි in the teacher - in the hall
(3) ගුරුවරයා විසින් - ශාලාවට by the teacher - to the hall
(4) ගුරුවරයාගේ - ශාලාවෙහි of the teacher - in the hall

6. **<u>लोभात्</u> क्रोधं प्रभवति।**
යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි යෙදී ඇති කාරකය කුමක් ද?
What is the *kāraka* of the underlined word of the given sentence?
(1) **सम्प्रदानकारक।** (2) **आधारकारक।** (3) **अपादानकारक।** (4) **करणकारक।**

7. **फल** ශබ්දයෙහි තෘතීයා විභක්ති බහුවචනය වන්නේ,
The *tṛtīyā* bahuvacana of the stem फल is,
(1) **फलानाम्।** (2) **फलेभ्यः।** (3) **फलेषु।** (4) **फलैः।**

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

8. वर्तते යන ආඛ්‍යාත පදය අයත් වන්නේ කවරකට ද?
Which of the verb वर्तते belongs to?
(1) वर्तमान लट् आत्मनेपद प्रथमपुरुष एकवचनम्। (2) लोट् आत्मनेपद मध्यमपुरुष एकवचनम्।
(3) लृट् परस्मैपद प्रथमपुरुष एकवचनम्। (4) वर्तमान लट् परस्मैपद प्रथमपुरुष एकवचनम्।

9. वदतु - अनमत् ආඛ්‍යාතවල ලකාර පිළිවෙළින් අයත් වරණය වන්නේ,
The option that contains the tenses (*lakāras*) of the verbs वदतु - अनमत् in that order is
(1) लट् - लोट्। (2) लृट् - लट्। (3) लोट् - लङ्। (4) लट् - लिट्।

10. √हस् - लट् ලකාර පරස්මෛපද මධ්‍යමපුරුෂ බහුවචන රූපය තෝරන්න.
Select the present (लट् *lakāras*) *parasmaipada* second person plural form of √ हस्
(1) हसत। (2) हसेत। (3) हसथः। (4) हसथ।

11. ලෝට් ලකාරයෙහි සුචිතාර්ථය වන්නේ
The indicative meaning of the लोट् लकार is,
(1) आज्ञार्थक। (2) अनद्यतनातीत। (3) श्वस्तन। (4) विधि।

12. तत् + श्रुत्वा। යන්නෙහි නිවැරදි සන්ධිය වන්නේ කුමක් ද?
What is the correct *sandhi* form of तत् + श्रुत्वा ?
(1) तच्छ्रुत्वा। (2) तश्श्रुत्वा। (3) तच्श्रुत्वा। (4) तद्छ्रुत्वा।

13. महोदधि යන්නෙහි නිවැරදි විසන්ධිය තෝරන්න.
The correct *visandhi* form of महोदधि is
(1) महा + उदधि। (2) महान् + उदधि। (3) महा + ओदधि। (4) मह + दधि।

14. कस्त्वम्। යන සන්ධි පදය අයත් වන්නේ,
The *sandhi* form कस्त्वम् belongs to
(1) अनुस्वारसन्धिः। (2) व्यञ्जनसन्धिः। (3) स्वरसन्धिः। (4) विसर्गसन्धिः।

15. वने भ्रमतोऽपि रविरस्तं गतः। මෙහි ඇතුළත් සන්ධි පද සංඛ්‍යාව
The number of *sandhi* words in वने भ्रमतोऽपि रविरस्तं गतः। is
(1) එකකි. one. (2) දෙකකි. two. (3) තුනකි. three. (4) පහකි. five.

16. තත්පුරුෂ සමාසපදයක් වන්නේ කුමක් ද?
Which is an *tatpuruṣa* compound form ?
(1) वृक्षमूलम्। (2) वसिष्ठमुनिः। (3) पितरौ। (4) लम्बकर्णः।

17. गुरुदेवः යන්න කුමන සමාසයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of compound does the word गुरुदेवः belong?
(1) तत्पुरुष समास। (2) द्वन्द्व समास। (3) बहुव्रीहि समास। (4) कर्मधारय समास।

18. शासनिक යන්න කුමන තද්ධිතයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of *taddhita* noun does the word शासनिक belong?
(1) अनेकार्थ तद्धित। (2) भाव तद्धित। (3) अस्त्यर्थ तद्धित। (4) अव्यय तद्धित।

19. गुणवान् යන තද්ධිතපදය අයත් ප්‍රත්‍යය වන්නේ
The *taddhita pratyaya* of गुणवान् is
(1) ईय। (2) वत्। (3) दा। (4) डिमन्।

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

20. "<u>कृतस्य</u> करणं नास्ति।" යටින් ඉරි ඇඳි පදය
The underlined word in "<u>कृतस्य</u> करणं नास्ति।" is
(1) අනාගත කාල කෘදන්තයකි.
a future participle.
(2) වර්තමාන කාල කර්මකාරක කෘදන්තයකි.
a present passive participle.
(3) වර්තමාන කාල කර්තෘකාරක කෘදන්තයකි.
a present active participle.
(4) අතීත කාල කෘදන්තයකි.
a past participle.

21. √ भू ධාතුවෙන් තැනෙන පූර්වක්‍රියා රූපය වන්නේ
The *Pūrvakriyā* form of root √ भू is
(1) भूत। (2) भवतु। (3) भूत्वा। (4) भवनीय।

22. कर्तव्य යන්නෙහි කෘදන්ත ප්‍රත්‍යය වෙන් වන්නේ කෙලෙස ද?
How does the participle suffix of कर्तव्य is separated?
(1) कृ + तव्य। (2) कर + तव्य। (3) कर् + तव्य। (4) कर्त + व्य।

23. අතීත කෘදන්ත පමණක් ඇති වරණය වන්නේ
The option that contains only *atītakṛdantas* is
(1) करणीयम् - करणम्।
(2) कृतवान् - ज्ञातम्।
(3) दृष्टवान् - दर्शनीयम्।
(4) गत्वा - गन्तुम्।

24. अकालमेघवद्वित्तम्। යන්නෙහි අර්ථය කුමක් ද?
The meaning of अकालमेघवद्वित्तम् is
(1) ජීවිතය අකලට උදා වූ වළාවක් බඳු ය.
The life is just like an untimely risen cloud.
(2) අකලට වට වැස්සක් සේ.
Like an untimely fallen rain.
(3) ධනය අකල් වළාවක් බඳු ය.
The wealth is just like an untimely risen cloud.
(4) අකලට උදා වූ වළාවක් බඳු ය.
just like an untimely risen cloud.

25. "<u>6.30</u> ට" යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි අර්ථය දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
Select the correct translation of the underlined phrase "at <u>6.30</u>" is
(1) सार्धं षड्वादनम्।
(2) सपाद पञ्चवादनम्।
(3) पादोन अष्टवादनम्।
(4) पादाधिक षड्वादनम्।

26. "ගොඩක් ස්තුතියි" යන්නේ නිවැරදි පරිවර්තනය වන්නේ,
The correct translation of "a lot of thanks " is
(1) धन्यवादः।
(2) बहुशः धन्यवादः।
(3) विजयलाभे अभिनन्दनम्।
(4) आरोग्यं त्वरितं भूयात्।

27. भगवान् अस्ति। गच्छ යන වාක්‍යද්වය, සුදුසු පරිදි තනි වාක්‍යයක් ලෙස දැක්වෙන වරණය වන්නේ,
The suitably combined form of the two sentences भगवान् अस्ति। गच्छ is
(1) यत्र भगवान् अस्ति तत्र गच्छ।
(2) यथा भगवान् अस्ति तथा गच्छ।
(3) यदा भगवान् अस्ति तदा गच्छ।
(4) यदि भगवान् अस्ति तत्र गच्छ।

28. මහාකවි කාලිදාසයන්ගේ නාට්‍යයක් වන්නේ,
A drama of the great poet kālidāsa is
(1) रत्नावली।
(2) अभिज्ञानशाकुन्तलम्।
(3) मृच्छकटिकम्।
(4) मध्यमव्यायोगम्।

29. නාට්‍යයක කොටස් හඳුන්වනු ලබන නාමය කුමක් ද?
What is the name given for the parts of the Drama?
(1) अध्याय। (2) प्रवेशक। (3) भरत। (4) अङ्क।

30. සෞන්දරනන්ද මහාකාව්‍යයේ සුන්දරී විලාපය පිළිබඳ ව සඳහන් වන්නේ කවර පරිච්ඡේදයක ද?
Which canto of the *Saundarananda* mentions the repent of Sundarī
(1) द्वितीयसर्गे। (2) तृतीयसर्गे। (3) पञ्चमसर्गे। (4) षष्ठसर्गे।

31. භදන්තාශ්වඝෝෂාචාර්යපාදයන්ගේ මහාකාව්‍යයක් වන්නේ
One of the great epics written by *bhadantāśvaghoṣa* is
(1) रघुवंशम्। (2) बुद्धचरितम्। (3) कुमारसम्भवम्। (4) जानकीहरणम्।

32. ලබ්ධප්‍රණාශය අයත් වන්නේ
The *labdhapraṇāśa* belongs to
(1) හිතෝපදේශයට ය. (2) පඤ්චතන්ත්‍රයට ය. (3) මහාභාරතයට ය. (4) රාමායණයට ය.
(1) Hitopadeśa. (2) Pañcatantra. (3) Mahābhārata. (4) Rāmāyaṇa.

33. වික්‍රමෝර්වශීය යනු
Vikramorvaśīya is
(1) ශතකකාව්‍යයකි. (2) ඛණ්ඩකාව්‍යයකි (3) මහාකාව්‍යයකි. (4) නාට්‍යයකි.
(1) a śatakakāvya. (2) a lyric poetry. (3) an Epic. (4) a Drama.

34. පිංගලක යනු
Pimgalaka is
(1) නරියෙකි. (2) සිංහයෙකි. (3) අලියෙකි. (4) පක්ෂියෙකි.
(1) a fox. (2) a lion. (3) an Elephant. (4) a bird.

35. අමරශක්ති රජු විසූ නගරය කුමක් ද?
What is the name of the city where king Amaraśakti lived?
(1) පාටලීපුත්‍ර (2) හස්තිනාපුර (3) අයෝධ්‍යාපුර (4) කපිලවස්තුපුර
(1) Pāṭalīputra. (2) Hastināpura (3) Ayodhyāpura (4) Kapilavastupura

36. පඤ්චතන්ත්‍රයෙහි අපට හමුවන කපටි සිවලුන් දෙදෙනා විසින් රවටනු ලබන්නේ කවරෙක් ද?
Whom was cheated by two jackals mentioned in pañcatantra?
(1) කරටක (2) දන්තිල (3) සංජීවක (4) සංකට
(1) karaṭaka (2) Dantila (3) Sañjīvaka (4) Saṃkaṭa

37. මහාකවි කාලිදාසයන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ඛණ්ඩකාව්‍යයක් වන්නේ,
A great lyric poetry composed by Kālidāsa is
(1) रघुवंशम्। (2) सेतुबन्धम्। (3) गीतगोविन्दम्। (4) मेघदूतम्।

38. "බ්‍රාහ්මණ සර්පකථා" අන්තර්ගත කාණ්ඩය කුමක් ද?
In which chapter does the story of "brāhmaṇasarpakathā" mention?
(1) मित्रभेद। (2) अपरीक्षितकारक। (3) काकोलूकीय। (4) लब्धप्रणाश।

39. මේඝදූතයෙහි කොටස් දෙක වන්නේ
The two part of Meghadūta are
(1) पूर्वसर्ग - उत्तरसर्ग। (2) प्रथमभाग - द्वितीय भाग
(3) पूर्वमेघ - उत्तरमेघ। (4) प्रथमपर्व - द्वीतीयपर्व।

40. දිලීප යනු කවරෙක් ද?
Who is dilīpa ?
(1) සෞන්දරනන්දයෙහි චරිතයකි. (2) රත්නාවලියෙහි චරිතයකි.
(1) A charactor of Saundarananda (2) A charactor of Ratnāvalī
(3) මහාභාරතයෙහි චරිතයකි. (4) රඝුවංශයෙහි චරිතයකි.
(3) A charactor of Mahābhārata (4) A charactor of Raghuvaṁśa

* * *

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் /
Department of Examinations, Sri Lanka

2563 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2019 දෙසැම්බර්
2563 – Mulika Piriven Final Examination – 2019 December

(නව නිර්දේශය / New Syllabus)

NEW

04 S, E II

(04) සංස්කෘත – II පත්‍රය
Sanskrit – Paper II

2019.12.19 / 12.30 – 15.40

අමතර කියවීම් කාලය -මිනිත්තු 10 යි.
Additional Reading Time – 10 minutes

පැය තුනයි / Three hours

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.
Use **Additional reading time** to go through the question paper, select the questions and decide on the questions that you give priority in answering.

Write your Index Number here and on page 3 in the spaces indicated.

....

Checked as correct

....

Invigilator's Initials

Question No.	Marks Awarded
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Total	

Final Score

In figures	
In words	

Answer Script Marked By	
Checked By	
Chief Examiner	

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

I කොටස – Part I

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. न केनापि शोचनीयं मे मरणम्।

२. न कदापि मतभेदो जायतां मम पुत्रेषु युष्मासु।

३. कस्मिंश्चिदधिष्ठाने देवशर्मा नाम ब्राह्मणः प्रति वसति स्म।

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. सा हासहंसा नयनद्विरेफा।

२. न कूपखननं युक्तं प्रदीप्ते वह्निना गृहे।

३. परिवर्तिनि संसारे मृतः को वा न जायते।

02. (i) प्रारब्धमुत्तमजना न परित्यजन्ति।
මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

Make a review on either of following topics based on prescribed verse and prose statements. *(08 marks)*

(අ) අවමානය විනාශයට මුල් වේ.

(a) The disgrace is the cause of destruction.

(ආ) අපරීක්ෂාකාරීවීමෙන් අනිටු විපාක උදා වේ.

(b) Being careless bring unpleasant results.

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

[4 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page four.*

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

03. (i) इ කාරයෙහි වෘද්ධි අක්ෂරය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *vṛddhi* form of इ is ? *(02 marks)*

....

....

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the meaning of the following *Sārasvata sūtrās.* *(04 marks)*

१. अ इ ए। : ....

२. इयं स्वरे। : ....

३. वर्णविरोधो लोपश्च्। : ....

४. अकुहविसर्जनीयानां कण्ठः। : ....

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*
Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

१. सदैव। : ....

२. मद्वचः। : ....

३. नकुलोऽपि। : ....

[5 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page five.*

(iv) **इतस्ततः / लोभाभिभूत / स्वर्गादपि** යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms इतस्ततः / लोभाभिभूत / स्वर्गादपि . *(03 marks)*

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि

04. (i) **ऋते** යන්න යෙදෙන්නේ .... විභක්තිය සමගයි. *(ලකුණු 02 යි)*

ऋते governs the .... case. *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Write the case and the number of the following words. *(04 marks)*

පදය (word)	විභක්තිය (case)	වචනය (number)
ताः		
अग्रजे		
कपिषु		
बन्धुभिः		

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. *(06 marks)*

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	*नरः*	*नरौ*	*नराः*
प्रथमा	लता		लताः
द्वितीया	साधुम्		
पञ्चमी	पितुः		
सप्तमी	भानौ		भानुषु

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගු සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 02 යි)*

In accordance with the given example, complete the following table. *(02 marks)*

උදා - eg. लट्	වර්තමාන / present	වචනය / number
लङ्		
विधिलिङ्		

[6 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page six.*

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
Complete the following table with appropriate *kṛdantās*. (04 marks)

√ कृ	√ नी	√ लिख्	√ भू
तुमन्त	पूर्वक्रिया	वर्तमानकृदन्त	अतीतकृदन्त

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
Complete the following table suitably. (06 marks)

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
लिखत।			
करिष्यामः।			

06. (i) दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्ययालङ्कृतोऽपि सन्। යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)
What is the *samāsa* word in the phrase दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्ययालङ्कृतोऽपि सन्। ? (02 marks)

....

....

(ii) श्रेष्ठ – यदा – विदेशीय – भगवान् මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
Complete the following table with the appropriate derivatives. (04 marks)

अस्त्यर्थतद्धित	अनेकार्थतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अव्ययतद्धित

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. (ලකුණු 06 යි)
Write the name of the *samāsa* against each compound. (06 marks)

देवलोकः	
नरसिंहः	
त्रिरात्रम्	
चक्रपाणिः	
वृक्षमूलम्	
प्रतिवाचम्।	

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. (ලකුණු 07 යි)
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. (07 marks)

(कथयति - सततम् - विनोदेन - प्रत्यहं - बहुमूल्यं - कोऽपि - कस्मिंश्चन्नगरे)

आसीत् .... कथाप्रियो नाम .... राजा। राज्यकार्य उदासीनोऽसौ ....
कालमनयत् स्तुतिपाठकैः सह .... । .... नूतनः कश्चित्पुरुषः ....
नृपतयेऽभिनवां कथाम्। कथाश्रवणेन हृष्टः स भूपश्च तस्मै प्रयच्छति .... पारितोषिकम्।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)
Answer the questions asked on the following paragraph. (05 marks)

कस्मिंश्चिद्देशे सिंहदम्पती प्रतिवसतः स्म। अथ सिंही पुत्रद्वयमजीजनत्। सिंहोऽपि नित्यमेव मृगान्व्यापाद्य सिंह्यै ददाति। अथान्यस्मिन्नहनि तेन किमपि नासादितम्। वने भ्रमतोऽपि तस्य रविरस्तं गतः। अथ तेन स्वगृहमागच्छता श्रृगालशिशुः प्राप्तः। स च बालकोऽयमित्यवधार्य यत्नेन दंष्ट्रामध्यगतं कृत्वा सिंह्यै जीवन्तमेव समर्पितवान्। ततः सिंह्याऽभिहितम् " भोः कान्त ! त्वयानीतं किंचिदस्माकं भोजनम् ? सिंह आह- " प्रिये ! मयाऽद्यैनं शृगालशिशुं परित्यज्य न किंचित्सत्त्वमासादितम्। स च मया " बालोऽयमिति " मत्वा न व्यापादितो विशेषात्स्वजातीयश्च।

(a) සිංහදෙනුව පැටව් කීදෙනෙක් බිහි කළා ද?
How many cubs did female lion breed?

....

(b) සිංහයාට සිවල් පැටියා හමුවූයේ කෙසේ ද?
How did the lion meet the jackal cub ?

....

(c) සිංහයා, සිංහදෙනුවට සිවල්පැටියා දුන්නේ කෙලෙස ද?
How did lion give the jackal cub to female lion?

....

(d) සිංහයා විසින් සිංහදෙනුවට කියන ලද්දේ කුමක් ද?
What did lion say to female lion ?

....

(e) ඉරිඇඳි කොටසෙහි අර්ථය ලියන්න.
Write the meaning of the underlined fragment.

....

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)
Translate the following sentences into English. (04 marks)

१. नास्ति तृष्णा समं तोयं। ....

१. शीघ्रम् आगच्छ तया सह। ....

१. कदा त्वं तत्र गच्छसि। ....

१. अत्र केवलं मा तिष्ठ। ....

१. तथैवास्तु भवान्। ....

[8 වැනි පිටුව බලන්න. / See page eight.

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. *(04 marks)*

(a) උදේ 5.00 ට පාඩම් කරමු.
Let us study at 5.00 a.m. in the morning.

....

(b) අම්මත් එක්ක එහෙ යන්න.
Go there with mother.

....

(c) සුබ උදෑසනක්, හැමෝ ම හොඳින් ද?
Good morning. Are all okay?

....

(d) ඇය හැමදාම බසයෙන් පාසල් යයි.
She goes to school by bus every day.

....

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය 04ක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න. (එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*
Write **four** sentences each consisting of not less than three words, on the following picture. Use Devanāgarī characters. (The same word should not be used more than twice). *(04 marks)*

....

....

....

....

* * *

නව නිර්දේශය
මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය - 2019
සංස්කෘත

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය 1 × 40 = 40 ක් ද

දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රය 12 × 5 = 60 ක් ද වශයෙන් ලකුණු ලබා දෙනු ලැබේ.

දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රයෙහි පළමු කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම ද දෙවන කොටසින් ප්‍රශ්න තුනකට ද වශයෙන් පිළිතුරු සපයා තිබිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 12 බැගින් දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රය සඳහා ලකුණු 60ක් හිමි වේ.

පළමු පත්‍රයෙහි ප්‍රශ්න 40 පෙළ පොත ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘත භාෂාවට අදාළ ව්‍යාකරණ හා සාහිත්‍යය ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ සකස් කරනු ලබේ. දේවනාගරී අක්ෂර කියවීම, අවබෝධය ද අක්ෂර මාලවේ සිට සන්ධි, සමාස, තද්ධිත, කෘදන්ත මෙන් ම නාමවරනැගීම හා ආඛ්‍යාත වරනැගීම යනාදි මූලික ව්‍යාකරණ පිළිබඳ අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් මෙම ප්‍රශ්න 40 සකස් කරනු ලැබේ. එහි දී එක් ප්‍රශ්නයකට වරණ හතරක් හිමි වන අතර, ඉන් වඩාත් නිවැරදි එක් වරණයක් තෝරා තිබිය යුතු ය.

දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු හා දෙවන ප්‍රශ්න නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් සකස් කරනු ලැබේ. එම ප්‍රශ්න දෙක ම අනිවාර්ය වේ. දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු ප්‍රශ්නය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. ගද්‍ය හා පද්‍ය උද්ධෘත නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් පරිවර්තනය කිරීමේ ශක්‍යතාව මින් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. දෙවන ප්‍රශ්නය අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාන්තර්ගතයන් මත දැනුම, අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් අනුකොටස් දෙකක් යටතේ විමසනු ලැබේ.

03, 04, 05, 06, 07 හා 08 යන ප්‍රශ්න දෙවන කොටසට අයත් වේ. 03 ප්‍රශ්න ඔස්සේ සාරස්වතාශ්‍රයෙන් මූලික ව්‍යාකරණ රීති හා සන්ධි පිළිබඳ දැනුම ද 04 වන ප්‍රශ්නයෙන් නාම වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 05 ප්‍රශ්නයෙන් ආඛ්‍යාත වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 06 වන ප්‍රශ්නයෙන් සමාස හා තද්ධිත පිළිබඳ ව ද 07 හා 08 වන ප්‍රශ්නවලින් නිර්මාණ ශක්‍යතාව හා අවබෝධය ද පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

08 වන ප්‍රශ්නය මගින් පරිවර්තන ශක්‍යතාවට අමතර ව, දේවනාගරී අක්ෂර ලිවීමේ ශක්‍යතාව පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නපත්‍රයක් නිසා සිංහල ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිර්දේශිත අවස්ථාවන් හැරුණු විට දැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ.

සැ.යු.

දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රයට අදාළ ප්‍රශ්න තෝරාගැනීමට අදාළ නිර්ණායක ප්‍රශ්නපත්‍රයෙහි සඳහන් නොවීම නිසා පිළිතුරු පත්‍ර පරීක්ෂාවේ දී ඒ පිළිබඳ ව විශේෂ අවධානය යොමු කරන්න.

නව නිර්දේශය -2019 සංස්කෘත පළමු පත්‍රය			
ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	(02)	21	(03)
02	(04)	22	(01)
03	(02)	23	(02)
04	(03)	24	(03)
05	(02)	25	(01)
06	(03)	26	(02)
07	(04)	27	(01)
08	(01)	28	(02)
09	(03)	29	(04)
10	(04)	30	(04)
11	(01)	31	(02)
12	(01)	32	(02)
13	(01)	33	(04)
14	(04)	34	(02)
15	(02)	35	(ALL)
16	(01)	36	(03)
17	(04)	37	(04)
18	(03)	38	(03)
19	(02)	39	(03)
20	(04)	40	(04)

පිළිතුරු - දෙවන පත්‍රය

I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. (ලකුණු 06 යි)

१. न केनापि शोचनीयं मे मरणम्।

කවරකු විසින් වත් මාගේ මරණයට ශෝක නොකටයුතු යි.

२. न कदापि मतिभेदो जायतां मम पुत्रेषु युष्मासु।

මාගේ පුත්‍රයන් වූ නුඹලා කෙරෙහි කිසිකලෙකත් මතබේදයක් නූපදීවා

३. कस्मिंश्चिदधिष्ठाने देवशर्मा नाम ब्राह्मणः प्रति वसति स्म।

කිසියම් ප්‍රදේශයක දේවශර්මා නම් බමුණෙක් වාසය කළේ ය.

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. (ලකුණු 06 යි)

१. सा हासहंसा नयनद्विरेफा। **සිනහව නැමැති හංසයන් හා ඇස් නැමැති මීමැස්සන් ඇති ඇය**

२. न कूपखननं युक्तं प्रदीप्ते वह्निना गृहे। **ගෙය ගිනිගත් කල්හි ළිඳ හෑරීම සුදුසු නොවේ.**

३. परिवर्तिनि संसारे मृतः को वा न जायते। **පෙරළෙන සසරෙහි මැරුණු කවරෙක් නම් නූපදී ද?**

02. (i) प्रारब्धमुत्तमजना न परित्यजन्ति।

මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

උත්සාහයෙහි ඇති වැදගත්කම මෙන් ම ආරම්භ කරන ලද කටයුතු අතර මග අත්හැර නොදමන පුද්ගලයන්ගේ උසස් බව අවධාරණය කරමින් කරුණු දක්වා තිබීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න.

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

(අ) **අවමානය විනාශයට මුල් වේ.**

(ආ) **අපරීක්ෂාකාරීවීමෙන් අනිටු විපාක උදා වේ.**

(ii) **නියමිත ඉඩ නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගෙන තිබිය යුතු ය. මාතෘකාවට අදාළ ව පිළිතුර ලියා තිබිය යුතු ය. ප්‍රධාන මාතෘකාවන්ට අදාළ නිර්දිෂ්ට කථාව ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය. සසඳා බලා ලකුණු දෙන්න.**

II කොටස

03. (i) **इ** කාරයෙහි වෘද්ධි අක්ෂරය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)

ऐ

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)

१. अ इ ए। : **අවර්ණයෙන් පරව ඉ වර්ණය සිටි කල්හි එම අවර්ණ ඉවර්ණ දෙකට එ වේ.**

२. इयं स्वरे। : **ඉවර්ණය හැර වෙනත් ස්වරයක් පර කල්හි ඉ වර්ණයට ය වර්ණය ආදේශ වේ.**

३. वर्णविरोधो लोपश्। : **දෙපස අකුරු නැවත එකතු වී සන්ධි නොවන සේ අකුරු ඉවත් වීම ලෝපශ් නම් වේ.**

४. अकुहविसर्जनीयानां कण्ठः। : **අ, ආ, ක, ඛ, ග, ඝ, ඞ, හ, (අ)ඃ යන අකුරු කණ්ඨජ නම් වේ.**

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. (ලකුණු 03 යි)

१. सदैव। : **सदा + एव** २. मद्वचः। : **मत् + वचः** ३. नकुलोऽपि। : **नकुलः + अपि**

(iv) **इतस्ततः / लोभाभिभूत / स्वर्गादपि** යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. (ලකුණු 03 යි)

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि
लोभाभिभूत	**स्वर्गादपि**	**इतस्ततः**

04. (i) **ऋते** යන්න යෙදෙන්නේ **..............පඤ්චමී.............** විභක්තිය සමගයි. (ලකුණු 02 යි)

(ii) පහත සඳහන් පදවල **විභක්තිය හා වචනය** ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)

පදය	විභක්තිය	වචනය
ताः	ප්‍රථමා	බහුවචන
अग्रजे	සප්තමී	ඒකවචන
कपिषु	සප්තමී	බහුවචන
बन्धुभिः	තෘතීයා	බහුවචන

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, **හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න.** (ලකුණු 06 යි)

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	*नरः*	*नरौ*	*नराः*
प्रथमा	लता	**लते**	लताः
द्वितीया	साधुम्	**साधू**	**साधून्**
पञ्चमी	पितुः	**पितृभ्याम्**	**पितृभ्यः**
सप्तमी	भानौ	**भान्वोः**	भानुषु

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගු සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

උදා - ***eg.* लट्**	*වර්තමානෙ* / ***Present***
लङ्	**අනද්‍යතනාතීතෙ / අතීත කාලය**
विधिलिङ्	**විධිසම්භාවනයොඃ / විධාන හා සම්භාවනාර්ථ**

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

√ कृ	√ नी	√ लिख्	√ भू
तुमन्त	पूर्वक्रिया	वर्तमानकृदन्त	अतीतकृदन्त
कर्तुम्	**नीत्वा**	**लिखत्**	**भूत**

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
लिखत।	**लोट्**	**बहुवचन**	ලියවු / ලියහුවා
करिष्यामः।	**लृट्**	**बहुवचन**	කරන්නෙමු

06. (i) **दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्ययालङ्कृतोऽपि सन्।** යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)

.... **दुर्जनः** ....

(ii) **श्रेष्ठ – यदा – विदेशीय – भगवान्** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

अस्त्यर्थतद्धित	अनेकार्थतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अव्ययतद्धित
भगवान्	**विदेशीय**	**श्रेष्ठ**	**यदा**

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. (ලකුණු 06 යි)

देवलोकः	**तत्पुरुष समास**
नरसिंहः	**कर्मधारय समास**
त्रिरात्रम्	**द्विगु समास**
चक्रपाणिः	**बहुव्रीहि समास**
वृक्षमूलम्	**तत्पुरुष समास**
प्रतिवाचम्।	**अव्ययीभाव समास**

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස් පුරවන්න. (ලකුණු 07 යි)

(कथयति – सततम् - विनोदेन – प्रत्यहं – बहुमूल्यं – कोऽपि – कस्मिंश्चिन्नगरे)

आसीत् **कस्मिंश्चिन्नगरे** कथाप्रियो नाम **कोऽपि** राजा। राज्यकार्य उदासीनोऽसौ **विनोदेन** कालमनयत् स्तुतिपाठकैः सह **सततम्** । **प्रत्यहं** नूतनः कश्चित्पुरुषः **कथयति** नृपतयेऽभिनवां कथाम्। कथाश्रवणेन हृष्टः स भूपश्च तस्मै प्रयच्छति **बहुमूल्यं** पारितोषिकम्।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)

कस्मिंश्चिद्देशे सिंहदम्पती प्रतिवसतः स्म। अथ सिंही पुत्रद्वयमजीजनत्। सिंहोऽपि नित्यमेव मृगान्व्यापाद्य सिंह्यै ददाति। अथान्यस्मिन्नहनि तेन किमपि नासादितम्। वने भ्रमतोऽपि तस्य रविरस्तं गतः। अथ तेन स्वगृहमागच्छता श्रृगालशिशुः प्राप्तः। स च बालकोऽयमित्यवधार्य यत्नेन दंष्ट्रामध्यगतं कृत्वा सिंह्यै जीवन्तमेव समर्पितवान्। ततः सिंह्याऽभिहितम् " भोः कान्त ! त्वयानीतं किंचिदस्माकं भोजनम् ? सिंह आह- " प्रिये ! मयाऽद्यैनं शृगालशिशुं परित्यज्य न किंचित्सत्त्वमासादितम् स च मया " बालोऽयमिति " मत्वा न व्यापादितो विशेषात्स्वजातीयश्च।

a. සිංහධේනුව පැටව් කීදෙනෙක් බිහි කළා ද?
පුතුන් දෙදෙනෙක් / **पुत्रद्वयम्**

b. සිවල් පැටියා හමුවූයේ කෙසේ ද?
වනයේ සිට තම නිවසට ආපසු එන විට/ **स्वगृहमागच्छता**

c. සිංහධේනුවට සිවල්පැටියා දුන්නේ කෙලෙස ද?
ජීවිතය තිබිය දීම (නොමරා)/ **जीवन्तमेव**

d. සිංහයා විසින් සිංහධේනුවට කියන ලද්දේ කුමක් ද?
මේ සිවල් පැටියා හැර වෙනත් සතෙක් නොලබන ලදි. මූ පැටියෙකැයි සිතා නොමරන ලද්දේ ය.

e. ඉරි ඇඳි කොටසෙහි අර්ථය ලියන්න.
පින්වත් ස්වාමිය! ඔබ විසින් අපහට කිසියම් ආහාරයක් ගෙනෙන ලද්දේ ද?

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)

१. नास्ति तृष्णा समं तोयं। : තෘෂ්ණාව හා සමාන සැඩ පහරක් නොමැත.

२. कदा त्वं तत्र गच्छसि। : ඔබ එහෙ යන්නේ කීයට ද?

३. अत्र केवलं मा तिष्ठ। : තනිය ම මෙහෙ ඉන්න එපා.

४. तथैवास्तु भवान्। : ඔබට එසේ ම වේවා !

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

a. උදේ 5.00 ට පාඩම් කරමු.

प्रातः पञ्चवादने पठामः।

b. අම්මත් එක්ක එහෙ යන්න.

मात्रा सह तत्र गच्छ ।

c. සුබ උදෑසනක්, හැමෝ ම හොඳින් ද?

सुप्रभातम्। अपि सर्वं कुशलम्।

d. ඇය හැමදා ම බසයෙන් පාසල් යයි.

सा सदैव लोकयानेन विद्यालयं गच्छति।

(iii)

චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන 03කට නො අඩු සංස්කෘත වාක්‍ය 04ක් දේවනාගරී අක්ෂරයෙන් ලියා තිබිය යුතු ය. එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නො කළ යුතු වේ. එක් වාක්‍යයක පරිවර්තනයකට එක් ලකුණක් ද නිවැරදි දේවනාගරී අක්ෂරවලට එක ලකුණක් ද දෙන්න.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2564 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2020 (2021)

2564 – Mulika Piriven Final Examination – 2020 (2021)

04 | S, E | I

(04) සංස්කෘත – I පත්‍රය

Sanskrit – Paper I

පැය එකයි / *One hour*

සැලකිය යුතුයි / **Note :**

* ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු **40** ක් ලැබේ.
  Answer **all** questions. This paper carries **40** marks.
* අංක **1** සිට **40** තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
  In each of the questions from **1** to **40**, pick one of the alternatives (1), (2), (3), (4) which is **correct or most appropriate.**
* ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.
  Mark a cross (x) on the number corresponding to your choice in the answer sheet provided.
* එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.
  Further instructions are given on the back of the answer sheet. Follow theme carefully.

1. සංස්කෘත භාෂාවේ ගුණ අක්ෂර සංඛ්‍යාව ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?
   What is the option that contains the correct number of *Guṇa* letters?
   (1) දෙකකි. Two (2) තුනකි. Three (3) හතරකි. Four (4) නවයකි. Nine

2. වෘද්ධි අක්ෂර පමණක් සඳහන් වරණය තෝරන්න.
   Select the option which contains only *Vṛddhi* letters.
   (1) आ ई ऊ ऋ । (2) ए ऐ ओ औ । (3) ए ऐ आर् अल् । (4) आ ऐ औ आर् ।

3. කණ්ඨජාක්ෂර පමණක් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains only the Gutturals (*Kaṇṭhajākṣara*) is
   (1) अ क ग घ ह । (2) आ ख ङ य श । (3) क च ट त प । (4) अ आ ह ल स ।

4. मात्रा – गुरून् යන පදවල විභක්ති පිළිවෙළින් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains the cases मात्रा – गुरून् in correct order is
   (1) प्रथमा – द्वितीया । (2) तृतीया – द्वितीया । (3) द्वितीया – तृतीया । (4) पञ्चमी – तृतीया ।

5. मुनौ – साधवे යන පදවල අර්ථය වන්නේ,
   The meaning of the words मुनौ – साधवे is
   (1) මුනිවරු දෙදෙන - සත්පුරුෂයෝ දෙදෙනා
   Two sages – Two gentlemen
   (2) මුනිවරයා කෙරෙහි - සත්පුරුෂයාට
   In the sage – To the gentleman
   (3) මුනිවරයාගේ - සත්පුරුෂයාගෙන්
   Of the sage - From the gentleman
   (4) මුනිවරයා විසින් - සත්පුරුෂයා කෙරෙහි
   By the sage – In the gentleman

6. मधु तिष्ठति <u>जिह्वाग्रे।</u> යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි යෙදී ඇති කාරකය කුමක් ද?
   What is the *kāraka* of the underlined word in मधु तिष्ठति <u>जिह्वाग्रे।</u> ?
   (1) अधिकरणकारक । (2) अपादानकारक । (3) करणकारक । (4) सम्प्रदानकारक ।

7. शाला ශබ්දයෙහි සප්තමී විභක්ති ඒකවචනය කුමක් ද?
   What is the locative singular of the stem शाला ?
   (1) शालया । (2) शालायाम् । (3) शालासु । (4) शाले ।

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

8. अवोचत् යන ආඛ්‍යාතපදය අයත් වන්නේ,
The finite verb अवोचत् belongs to
(1) लट् परस्मैपद बहुवचनम्। (2) लङ् परस्मैपद एकवचनम्।
(3) लङ् आत्मनेपद द्विवचनम्। (4) विधिलिङ् परस्मैपद एकवचनम्।

9. नीयते - भवेत् ආඛ්‍යාතයන්හි ලකාර පිළිවෙළින් අයත් වරණය තෝරන්න.
Select the option that contains the tenses (*lakāras*) of the verbs नीयते - भवेत् in the order.
(1) लट् - विधिलिङ्। (2) लोट् - लट्। (3) लङ् - विधिलिङ्। (4) लट् - लृट्।

10. √पठ् - लोट् ලකාර පරස්මෛපද උත්තමපුරුෂ ඒකවචන රූපය තෝරන්න.
Select the imperative mood (लोट् *lakāra*) *parasmaipada* first person singular of √पठ् - लोट्
(1) पठतु। (2) पठत। (3) पठेत्। (4) पठानि।

11. අතීතකාල සූචක ලකාරය වන්නේ,
The tense (*lakāra*) indicative of the past tense is
(1) लोट्। (2) लङ्। (3) विधिलिङ्। (4) लृट्।

12. कस्मिन् + चित्। යන්නෙහි නිවැරදි සන්ධිය වන්නේ,
The correct sandhi form of कस्मिन् + चित् is
(1) कस्मिंश्चित्। (2) कस्मिन्चित्। (3) कस्मिच्चित्। (4) कस्मिञ्चित्।

13. नीतिरेषा යන්නෙහි නිවැරදි විසන්ධිය වන්නේ,
The correct disjoint form of नीतिरेषा is
(1) नीतिः + रेषा। (2) नीतिः + एषा। (3) नीतिर् + ईषः। (4) नीति + एषा।

14. तारागणैरपि। යන සන්ධිපදය අයත් වන්නේ,
The sandhi word तारागणैरपि belongs to
(1) स्वरसन्धिः। (2) विसर्गसन्धिः। (3) अनुस्वारसन्धिः। (4) व्यञ्जनसन्धिः।

15. मम दारको भक्षितः इति यावदागच्छति तावत्सुतस्तथैव सुप्तस्तिष्ठति। මෙහි ඇතුළත් සන්ධිපද සංඛ්‍යාව තෝරන්න.
Select the number of sandhi words in मम दारको भक्षितः इति यावदागच्छति तावत्सुतस्तथैव सुप्तस्तिष्ठति।
(1) දෙකකි Two (2) හතරකි Four (3) පහකි Five (4) හයකි Six

16. කර්මධාරය සමාසපදයක් වන්නේ,
A *Karmadhāraya* compound form is
(1) मधुरफलम्। (2) पञ्चशीलम्। (3) वृक्षलता। (4) देवलोकः।

17. लम्बकर्णः යන්න කුමන සමාසයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of compound does the word लम्बकर्णः belong to ?
(1) द्विगुसमास। (2) कर्मधारयसमास। (3) बहुव्रीहिसमास। (4) तत्पुरुषसमास।

18. कनिष्ठः යන්න කුමන තද්ධිතයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of derivative noun does the word कनिष्ठः belong to?
(1) अतिशयार्थतद्धित। (2) भावतद्धित। (3) अस्त्यर्थतद्धित। (4) अपत्यतद्धित।

19. पाण्डित्यम् යන්නෙහි යෙදී ඇති තද්ධිත ප්‍රත්‍යය කුමක් ද?
What is the suffix used for the derivative noun पाण्डित्यम् ?
(1) यण्। (2) ईय। (3) अण्। (4) डिमन्।

20. "लोकहितं मम <u>करणीयम्</u>।" යටින් ඉරි ඇඳි පදය
The underlined word in "लोकहितं मम <u>करणीयम्</u>।" is
(1) අනාගතකාල කෘදන්තයකි. A future participle.
(2) අතීතකාල කෘදන්තයකි. A past participle.
(3) වර්තමානකාල කෘදන්තයකි. A present participle.
(4) අතීතකාල කර්මකාරක කෘදන්තයකි. A past passive participle.

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

21. √गम् ධාතුවෙන් තැනෙන පූර්වක්‍රියා රූපය වන්නේ,
The gerund (पूर्वक्रिया) formed from the root √गम् is
(1) गन्तुम्। (2) गतः। (3) गन्तव्यम्। (4) गत्वा।

22. कार्य යන්නෙහි කෘදන්ත ප්‍රත්‍යය වෙන් වන්නේ,
The participle suffix of कार्य is separated as
(1) कार् + य। (2) कृ + य। (3) कृ + र्य। (4) कर् + य।

23. අතීතකාල කෘදන්ත පමණක් ඇති වරණය වන්නේ,
The option that contains only past participles is
(1) कृतम् - उक्तवान्। (2) पठिता - गमनीयम्।
(3) करिष्यत् - भूतवान्। (4) नीयमानः - ज्ञातः।

24. एकवारं दृष्टं नरं मा विस्मर। අර්ථය වන්නේ,
The meaning of एकवारं दृष्टं नरं मा विस्मर is
(1) නරක මිනිසා එක්වරක්වත් අමතක නොකරන්න.
Don't forget the bad man at least one.
(2) මොහොතක්වත් නරක මිනිසා මතක් කරන්න එපා.
Don't remember the bad man at least for a moment.
(3) එක්වරක් දුටු මිනිසා අමතක කරන්න එපා.
Don't forget the man you saw at least one time.
(4) දුටු මිනිසා එක් වරක් මතක් කරන්න.
Remember the man you saw at least once.

25. "7.10ට පාඩම් කරන්න" යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි අර්ථය වන්නේ,
The correct translation of the underlined phrase of " study at 7.10" is
(1) दशाधिक सप्तवादनम्। (2) दशोन सप्तवादनम्।
(3) सपाद सप्तवादनम्। (4) सप्ताधिक दशवादनम्।

26. "කොහොමහරි පත්තරය අරං එන්න" නිවැරදි පරිවර්තනය වන්නේ,
The correct translation of "However bring the newspaper" is
(1) कथमपि पत्रम् आनयतु। (2) कथमपि वार्तापत्रिका आनय।
(3) कथं पत्रिका आनयति इति। (4) कदापि वार्तापत्रिका आनय।

27. त्वम् इच्छसि। गृहाण। යන වාක්‍යද්වය, සුදුසු තනි වාක්‍යයක් ලෙස ලියනු ලබන්නේ,
The suitably combined form of the two sentences त्वम् इच्छसि। गृहाण। is
(1) यदि त्वम् इच्छसि तदा गृहाण। (2) त्वं यावद् इच्छसि तावद् गृहाण।
(3) यद्यपि त्वम् इच्छसि चेत् गृहाण। (4) यदा त्वम् इच्छसि तथा गृहाण।

28. ප්‍රථම සංස්කෘත මහාකාව්‍ය රචකයා කවුද?
Who is the author of the first *Mahākāvya* in Sanskrit?
(1) महाकविकालिदासः। (2) भदन्ताश्वघोषः।
(3) कुमारदास राजा। (4) श्रीमद्दण्डी।

29. මහාකාව්‍යයක සර්ග සංඛ්‍යාව වන්නේ,
The number of cantoes in a *Mahākāvya* is
(1) 08 - 30 අතර
between 08 - 30
(2) 13 - 18 අතර
between 13 - 18
(3) 50 - 100 අතර
between 50 - 100
(4) 100 - 200 අතර
between 100 - 200

30. මේඝදූතය යනු,
Meghadūta is a
(1) महाकाव्यम्। (2) चम्पूकाव्यम्। (3) खण्डकाव्यम्। (4) गद्यकाव्यम्।

[4 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page four.*

31. පශ්චාත් කාලිදාස මහාකාව්‍ය දෙකක් වන්නේ,
The two post Kalidāsa *Mahākāvyas* are
(1) सौन्दरनन्दं - जानकीहरणम्।
(2) ऋतुसंहारं - रावणवधम्।
(3) शिशुपालवधं - कुमारसम्भवम्।
(4) रावणवधं - जानकीहरणम्।

32. සුහෘද්භේදය අයත් වන්නේ කුමන ග්‍රන්ථයකට ද?
To which text does the *Suhṛdbheda* belong to?
(1) පඤ්චතන්ත්‍රයට ය.
To *Pañcatantra*
(2) හිතෝපදේශයට ය.
To *Hitopadeśa*
(3) අපරීක්ෂිතකාරකයට ය.
To *Aparīkṣitakāraka*
(4) කාව්‍යාදර්ශයට ය.
To *Kāvyādarśa*

33. හිතෝපදේශය රචනා කරන ලද්දේ කුමන රජුගේ පුත්‍රයන්ට ද?
For whose king's sons has the *Hitopadeśa* been written?
(1) अमरशक्ति। (2) सुदर्शन। (3) विक्रमादित्य। (4) अनन्तशक्ति।

34. අභිඥානශාකුන්තල නාටකයෙහි අඞ්ක සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
How many are there in the *Abhijñānaśākuntalam* Acts?
(1) හතරකි.
Four
(2) පහකි.
Five
(3) හතකි.
Seven
(4) දහයකි.
Ten

35. දශකුමාරචරිතයෙහි උච්ඡ්වාස සංඛ්‍යාව කීය ද?
How many chapters are there in the *Daśakumāracarita*?
(1) දෙකකි.
Two
(2) තුනකි.
Three
(3) පහකි.
Five
(4) දහයකි.
Ten

36. බ්‍රාහ්මණී-නකුල කථාවෙහි හමු වන බ්‍රාහ්මණයා කවුද?
Who is the Brahmin we meet in *Brahmani-nakula* kathā?
(1) देवशर्मा। (2) विष्णुशर्मन्। (3) हरिदत्त। (4) कथाप्रिय।

37. රඝුවංශයෙහි සඳහන් රජ පෙළපත කුමක් ද?
What is the dynasty mentioned in the *Raghuvaṃśa*?
(1) සූර්යවංශික රජපෙළපත
Sūryavaṃśa dynasty
(2) ගුප්තවංශික රජපෙළපත
Guptavaṃśa dynasty
(3) ලම්බකර්ණ රජපෙළපත
Lambakarṇa dynasty
(4) පල්ලව රජපෙළපත
Pallava dynasty

38. සුවර්ණාක්ෂී යනු කවර කැනැත්තියක් ද?
Who is *Suvarṇākṣī* ?
(1) රත්නාවලීගේ නැගණියෝ ය.
Sister of *Ratnāvali*
(2) අශ්වඝෝෂ හිමියන්ගේ මෑණියෝ ය.
Mother of *Aśvaghoṣa*
(3) ශ්‍රී හර්ෂගේ මෑණියෝ ය.
Mother of *Śrī Harṣa*
(4) කුමාරදාස රජුගේ අගබිසව ය.
Queen of king *kumāradāsa*

39. මිත්‍රභේදයෙහි සඳහන් අතුරු කථා සියල්ල කොපමණ ද?
How many sub-stories are there in the *Mitrabheda*?
(1) දාහතකි.
Seventeen
(2) විසිදෙකකි.
Twenty Two
(3) තිස්අටකි.
Thirty Eight
(4) හතළිස් නවයකි.
Forty Nine

40. කාලිදාසයන් විසින් රචනා කරන ලද දෘශ්‍යකාව්‍ය ගණන කීය ද?
How many dramas have been composed by *Kalidāsa*?
(1) දෙකකි.
Two
(2) තුනකි.
Three
(3) හතරකි.
Four
(4) දහතුනකි.
Thirteen

* * *

0005813

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2564 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2020 (2021)

2564 – Mulika Piriven Final Examination – 2020 (2021)

04 | S, E | II

(04) සංස්කෘත – II පත්‍රය

Sanskrit – Paper II

අමතර කියවීම් කාලය -මිනිත්තු 10 යි.
Additional Reading Time – 10 minutes

පැය තුනයි / Three hours

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.
Use **Additional reading time** to go through the question paper, select the questions and decide on the questions that you give priority in answering.

Write your Index Number here and on page 3 in the spaces indicated.
ඔබේ විභාග අංකය මෙහි ද තුන්වන පිටුවෙහි ඇති තිත් ඉර මත ද ලියන්න.

....
Checked as correct

....
Invigilator's Initials

Question No.	Marks Awarded
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Total	

Final Marks

In figures	
In words	

Answer Script Marked By	
Checked By	
Chief Examiner	

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

* I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

* Answer **five** questions only including the **two** questions in part I and **three** questions in part II.

I කොටස – Part I

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. आसीत् कोऽपि महान् धनिकः कस्मिंश्चिन्नगरे।

....

२. यच्छतु महाराजस्तर्हि राज्यार्धं स्वकन्यां च मह्यम्।

....

३. लोभाभिभूतेन त्वया न कृतं मद्वचः।

....

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. वरं बुद्धिर्न सा विद्या विद्याया बुद्धिरुत्तमा।

....

२. श्रुत्वा महर्षेः स गृहप्रवेशं सत्कारहीनं च पुनः प्रयाणम्।

....

३. उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्।

....

02. (i) अनभ्यासे विषं विद्या।

මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

....

....

....

....

....

....

....

....

Index No. : ....

2895

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ්‍ය ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

Make a review on **either of** following topics based on prescribed verse and prose statements. *(08 marks)*

(ඇ) ලෝභකම විනාශයට හේතු වේ. (බ්‍රාහ්මණසර්ප කථාව ආශ්‍රයෙන්)

(a) The Greedy is the cause of destruction. (*Brāhmaṇasarpa*)

(ආ) අපරීක්ෂාකාරීවීම විනාශයට දොරටුවකි. (එකෝදරභාරුණ්ඩ කථාව ආශ්‍රයෙන්)

(b) Being careless is the door of destruction. (*Ekodarabhāruṇḍa*)

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

[4 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page four.*

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

II කොටස – Part II

03. (i) ई කාරයෙහි ගුණ අක්ෂරය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*

What is the *Guṇa* form of इ is ? *(02 marks)*

....

....

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Write the meaning of the following *Sārasvata sūtrās.* *(04 marks)*

१. उ ओ । : ....

२. ऌतुलसानां दन्ताः । : ....

३. अन्त्यात् पूर्व उपधा । : ....

४. अ इ उ ऋ ऌ समानाः । : ....

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

१. तथैव । : ....

२. शिवास्ते । : ....

३. तच्छतेन । : ....

(iv) तन्नाम / नार्यश्च / महेन्द्रः යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms तन्नाम / नार्यश्च / महेन्द्रः. *(03 marks)*

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि

04. (i) नमः යන්න යෙදෙන්නේ .... විභක්තිය සමගයි. *(ලකුණු 02 යි)*

नमः governs the .... case. *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Write the case and the number of the following words. *(04 marks)*

පදය (word)	විභක්තිය (case)	වචනය (number)
तस्मै		
भानौ		
पितुः		
कर्तॄणां		

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. *(06 marks)*

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	*बालकः*	*बालकौ*	*बालकाः*
प्रथमा		तौ	
द्वितीया	कविम्		
तृतीया		गुरुभ्याम्	गुरुभिः
सप्तमी		लतयोः	लतासु

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 02 යි)*

In accordance with the given example, complete the following table. *(02 marks)*

උදා - eg. लट्	වර්තමාන / present
लोट्	
लृट्	

[6 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page six.*

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with appropriate *kṛdantas (participles).* *(04 marks)*

√ हृ	√ पा	√ वद्	√ लिख्
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Complete the following table suitably. *(06 marks)*

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
कुर्वन्ति ।			
अभवत् ।			

06. (i) **नूनमेषा क्षेत्रदेवता मया कदाचिदपि न पूजिता ।** යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *samāsa* word in the phrase **नूनमेषा क्षेत्रदेवता मया कदाचिदपि न पूजिता ।** ? *(02 marks)*

....

....

(ii) **वाचाल - श्रामणेर - दृढतर - देवत्वम्** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

भावतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अपत्यतद्धित	अस्त्यर्थतद्धित

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

गुरुदक्षिणा	
उपनगरम्	
त्रिभुवनम्	
विद्याधनम्	
बहुफलः	
मातापितरौ	

[7 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page seven.*

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. (ලකුණු 07 යි)
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. (07 marks)

(प्राणसंशयो - चिन्तयामास - सापायेन - यदि - ज्ञात्वा - पञ्जरके - निजावासं)

व्याधस्तु तं पाशादुन्मुच्य .... संस्थाप्य .... नीतवान्। अथ .... - किमनेन .... पक्षिणाहं करिष्यामि। .... कदाचित्कोऽप्यमुमीदृशं .... राज्ञे निवेदयिष्यति। तन्नूनं .... मे भवेत्।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)
Answer the questions asked on the following paragraph. (05 marks)

अस्ति कस्मिंश्चित्पर्वतैकदेशे महान्वृक्षः। तत्र च सिम्भुक नाम कोऽपि पक्षी प्रतिवसति स्म। तस्य पुरीषे सुवर्णमुत्पद्यते। अथ कदाचित्तमुद्दिश्य व्याधः कोऽपि समाययौ। स च पक्षी तदग्रत एव पुरीषमुत्ससर्ज। अथ पातसमकालमेव तत्सु-वर्णीभूतं दृष्ट्वा व्याधो विस्मयमगमत्- अहो मम शिशुकालादारभ्य शकुणिवन्धव्यसनिनोऽशीतिवर्षाणि समभुवन्। न च कदाचिदपि पक्षीपुरीषे सुवर्णं दृष्टम् इति विचिन्त्य तत्र वृक्षे पाशं बबन्ध।

(a) මෙහි සඳහන් කුරුල්ලාගේ නම කුමක් ද?
What is bird's name mentioned here?

....

(b) අසූචිවල හටගන්නා ලද්දේ මොනවා ද?
What was born in the feces?

....

(c) වැද්දා පුදුමයට පත්වූයේ කුමක් නිසා ද?
Why was the hunter amazed?

....

(d) වැද්දාගේ වයස කීය ද?
What is the age of the hunter?

....

(e) වැද්දා කුරුල්ලන් ඇල්ලීම කරන ලද්දේ කුමන කාලයේ සිට ද?
How long has the hunter been catching birds?

....

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)
Translate the following sentences into English. (04 marks)

१. विनयात् पात्रतां याति। ....

२. त्वया किम् अभिहितम्। ....

३. यदि पापं न कृतं तर्हि परितापं मा कुरु। ....

४. पठितुं न इच्छसि चेत् गृहं गच्छ। ....

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. *(04 marks)*

(a) ඔහු හැමදාම පාසල් නො යයි.
He does not go to school every day.

....

(b) කවදාවත් ආයේ එහෙ යන්න එපා.
Don't go there again.

....

(c) තාත්තා කාර්යාලයට යන්නේ කීයට ද?
When does the father go to office?

....

(d) ඒ ගමේ පන්සලක් ඇත.
There is a temple in that village.

....

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය හතරක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න. (එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*
Write **four** sentences each consisting of **not less than three words**, on the following picture. Use Devanāgarī characters. (The same word should not be used more than twice). *(04 marks)*

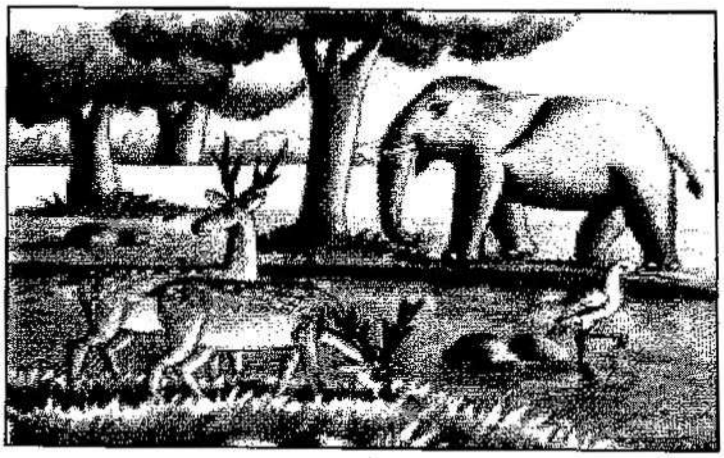

....

....

....

....

* * *

නව නිර්දේශය
මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය - 2020
(04) සංස්කෘත

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය 1 × 40 = 40 ක් ද

දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රය 12 × 5 = 60 ක් ද වශයෙන් ලකුණු ලබා දෙනු ලැබේ.

දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි පළමු කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම ද, දෙවන කොටසින් ප්‍රශ්න තුනකට ද වශයෙන් පිළිතුරු සපයා තිබිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 12 බැගින් දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු 60ක් හිමි වේ.

පළමු පත්‍රයෙහි ප්‍රශ්න 40 පෙළ පොත ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘත භාෂාවට අදාළ ව්‍යාකරණ හා සාහිත්‍යය ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ සකස් කරනු ලබේ. දේවනාගරී අක්ෂර කියවීම, අවබෝධය ද අක්ෂර මාලවේ සිට සන්ධි, සමාස, තද්ධිත, කෘදන්ත මෙන් ම නාමවරනැගීම හා ආඛ්‍යාත වරනැගීම යනාදි මූලික ව්‍යාකරණ පිළිබඳ අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් මෙම ප්‍රශ්න 40 සකස් කරනු ලැබේ. එහි දී එක් ප්‍රශ්නයකට වරණ හතරක් හිමි වන අතර, ඉන් වඩාත් නිවැරදි එක් වරණයක් තෝරා තිබිය යුතු ය.

දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු හා දෙවන ප්‍රශ්න නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් සකස් කරනු ලැබේ. එම ප්‍රශ්න දෙක ම අනිවාර්ය වේ. දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු ප්‍රශ්නය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. ගද්‍ය හා පද්‍ය උද්ධෘත නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් පරිවර්තනය කිරීමේ ශක්‍යතාව මින් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. දෙවන ප්‍රශ්නය අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාන්තර්ගතයන් මත දැනුම, අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් අනුකොටස් දෙකක් යටතේ විමසනු ලැබේ.

03, 04, 05, 06, 07 හා 08 යන ප්‍රශ්න දෙවන කොටසට අයත් වේ. 03 ප්‍රශ්න ඔස්සේ සාරස්වතාශ්‍රයෙන් මූලික ව්‍යාකරණ රීති හා සන්ධි පිළිබඳ දැනුම ද 04 වන ප්‍රශ්නයෙන් නාම වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 05 ප්‍රශ්නයෙන් ආඛ්‍යාත වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 06 වන ප්‍රශ්නයෙන් සමාස හා තද්ධිත පිළිබඳ ව ද 07 හා 08 වන ප්‍රශ්නවලින් නිර්මාණ ශක්‍යතාව හා අවබෝධය ද පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

08 වන ප්‍රශ්නය මගින් පරිවර්තන ශක්‍යතාවට අමතර ව, **දේවනාගරී අක්ෂර ලිවීමේ ශක්‍යතාව පරීක්ෂා** කරනු ලැබේ.

සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රශ්න පත්‍රයක් නිසා සිංහල ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිර්දේශිත අවස්ථාවන් හැරුණු විට දැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීම අත්‍යාවශ්‍ය නොවේ.

නව නිර්දේශය - 2020 (04) සංස්කෘත පළමු පත්‍රය			
ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	**(03)**	21	**(04)**
02	**(04)**	22	**(02)**
03	**(01)**	23	**(01)**
04	**(02)**	24	**(03)**
05	**(02)**	25	**(01)**
06	**(01)**	26	**(02)**
07	**(02)**	27	**(02)**
08	**(02)**	28	**(02)**
09	**(01)**	29	**(01)**
10	**(04)**	30	**(03)**
11	**(02)**	31	**(04)**
12	**(01)**	32	**(02)**
13	**(02)**	33	**(02)**
14	**(02)**	34	**(03)**
15	**(02)**	35	**(02)**
16	**(01)**	36	**(01)**
17	**(03)**	37	**(01)**
18	**(01)**	38	**(02)**
19	**(01)**	39	**(02)**
20	**(01)**	40	**(02)**

පිළිතුරු - දෙවන පත්‍රය

<u>I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.</u>

I කොටස

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. आसीत् कोऽपि महान् धनिकः कस्मिंश्चिन्नगरे।

කිසියම් නගරයක කිසියම් මහා ධනවතෙක් විය.

२. यच्छतु महाराजस्तर्हि राज्यार्धं स्वकन्यां च मह्यम्।

එසේ වී නම් මහරජ, රජයෙන් අඩක් ද සිය දියණිය ද මට දෙනු ලැබේවා!

३. लोभाभिभूतेन त्वया न कृतं मद्वचः।

ලෝභයෙන් මැඩුණු තා විසින් මාගේ වචනය ඉටු නොකරන ලදි.

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. वरं बुद्धिर्न सा विद्या विद्याया बुद्धिरुत्तमा।

බුද්ධිය ශ්‍රේෂ්ඨ ය. ඒ විද්‍යාව ශ්‍රේෂ්ඨ නොවේ. විද්‍යාවට වඩා බුද්ධිය උතුම් වේ.

२. श्रुत्वा महर्षेः स गृहप्रवेशं सत्कारहीनं च पुनः प्रयाणम्।

ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගෙට පිවිසීමත්, සත්කාරයකින් තොර ව නැවත ආපසු යාම ගැන ද අසා.

३. उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्।

උදාර අදහස් (චරිත) ඇති අයට වනාහි පොළොව ම එක ම පවුලකි.

02. (i) अनभ्यासे विषं विद्या।

මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

නැවත නැවත පුරුදු නො කරන විට දැනීම විෂ වන බවත්, නැවත නැවත පුරුදු කරන විට දැනීම යහපත් වන බව පිළිබඳ කරුණු දක්වා තිබීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න.

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*
Make a review on either of following topics based on prescribed verse and prose statements. *(08 marks)*

(අ) අහංකාරය විනාශයට හේතු වේ. (දර්පාන්නාශෝ නයාත්සුබම් කථාව ආශ්‍රයෙන්)
(a) The pride is the cause of destruction.
(ආ) අපරීක්ෂාකාරීවීම විනාශයට දොරටුව (එකෝදරභාරුණ්ඩ කථාව ආශ්‍රයෙන්)
(b) Being careless is the door of destruction.

(ii) **නියමිත ඉඩ නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගෙන තිබිය යුතු ය. මාතෘකාවට අදාළ ව පිළිතුර ලියා තිබිය යුතු ය. ප්‍රධාන මාතෘකාවන්ට අදාළ නිර්දිෂ්ට කථාව ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය. සසඳා බලා ලකුණු දෙන්න.**

II කොටස

03. (i) **इ** කාරයෙහි ගුණ අක්ෂරය කුමක් ද? ....**ए**.......... *(ලකුණු 02 යි)*

What is the *GuNa* form of **इ** ? *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the meaning of the following *Sārasvata* sūtrās. *(04 marks)*

१. उ ओ।
අවර්ණයෙන් පරව උ වර්ණය සිටි කල්හි එම අවර්ණ උවර්ණ දෙකට ඔ වේ.

२. लृतुलसानां दन्ताः।
ඏ, ඐ, ත, ථ, ද, ධ, න, ල, ස යන මේවා දන්තජාක්ෂරයෝ වෙත්.

३. अन्त्यात् पूर्व उपधा।
ශබ්දයක අන්තිම වර්ණයට පූර්වයෙන් වූ වර්ණය උපධා නම් වේ.

४. अ इ उ ऋ लृ समानाः।
අ, ඉ, උ, ඍ, ඏ යන අකුරු සමානාක්ෂර නම් වේ.

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*
Disjoin the following ä*ndhi* *(03 marks)*

१. तथैव। : **तथा + एव।** २. शिवास्ते। : **शिवाः + ते।** ३. तच्छतेन। : **तत् + शतेन**

(iv) **तन्नाम / नार्यश्च / महेन्द्रः** යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms **तन्नाम / नार्यश्च / महेन्द्रः**

(03 marks)

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि
महेन्द्रः	**तन्नाम**	**नार्यश्च**

04. (i) **नमः** යන්න යෙදෙන්නේ චතුර්ථී විභක්තිය සමගයි. *(ලකුණු 02 යි)*

नमः governs the **Dative** case *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල **විභක්තිය හා වචනය** ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the case and the number of the following words. *(04 marks)*

පදය	විභක්තිය	වචනය
तस्मै	චතුර්ථී	ඒකවචන
भानौ	සප්තමී	ඒකවචන
पितुः	පඤ්චමී / ෂෂ්ඨී	ඒකවචන
कर्तॄणां	ෂෂ්ඨී	බහුවචන

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, **හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය** ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. *(06 marks)*

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	***बालकः***	***बालकौ***	***बालकाः***
प्रथमा	***सः***	तौ	***ते***
द्वितीया	कविम्	***कवी***	***कवीन्***
पञ्चमी	***गुरुणा***	गुरुभ्याम्	गुरुभिः
सप्तमी	***लतायाम्***	लतयोः	लतासु

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගු සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 02 යි)*
In accordance with the given example, complete the following table. *(02 marks)*

උදා - eg. **लट्**	*වර්තමානෙ / **Present***
लोट्	ආශිර්වාද හා විධාන අර්ථ (ප්‍රේරණාර්ථ)
लृट्	අනාගත කාලය

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with appropriate *kådantäs*. *(04 marks)*

√ हृ	√ पा	√ वद्	√ लिख्
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त
हृत्वा	**पातुम्**	**वदत्**	**लिखित**

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Complete the following table suitably. *(06 marks)*

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
कुर्वन्ति ।	**लट्**	**बहुवचन**	කරති
अभवत् ।	**लङ्**	**एकवचन**	විය / වූයේ ය / වූවා ය

06. (i) **नूनमेषा क्षेत्रदेवता मया कदाचिदपि न पूजिता ।** යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*

What is the *samāsa* word in the phrase **नूनमेषा क्षेत्रदेवता मया कदाचिदपि न पूजिता ।** *(02 marks)*

क्षेत्रदेवता

(ii) **वाचाल - श्रामणेर - दृढतर - देवत्वम्** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

भावतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अपत्यतद्धित	अस्त्यर्थतद्धित
देवत्वम्	**दृढतर**	**श्रामणेर**	**वाचाल**

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

गुरुदक्षिणा	**तत्पुरुष समास**
उपनगरम्	**अव्ययीभाव समास**
त्रिभुवनम्	**द्विगु समास**
विद्याधनम्	**कर्मधारय समास**
बहुफलः	**बहुव्रीहि समास**
मातापितरौ	**द्वन्द्व समास**

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. *(ලකුණු 07 යි)*
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. *(07 marks)*

(प्राणसंशयो - चिन्तयामास - सापायेन - यदि - ज्ञात्वा - पञ्जरके - निजावासं)

व्याधस्तु तं पाशादुन्मुच्य ***पञ्जरके*** संस्थाप्य ***निजावासं*** नीतवान्। अथ ***चिन्तयामास*** - किमनेन ***सापायेन*** पक्षिणाहं करिष्यामि। ***यदि*** कदाचित्कोऽप्यमुमीदृशं ***ज्ञात्वा*** राज्ञे निवेदयिष्यति। तन्नूनं ***प्राणसंशयो*** मे भवेत्।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. *(ලකුණු 05 යි)*
Answer the questions asked on the following paragraph. (05 marks)

अस्ति कस्मिंश्चित्पर्वतैकदेशे महान्वृक्षः। तत्र च सिम्भुक नाम कोऽपि पक्षी प्रतिवसति स्म। तस्य पुरीषे सुवर्णमुत्पद्यते। अथ कदाचित्तमुद्दिश्य व्याधः कोऽपि समाययौ। स च पक्षी तदग्रत एव पुरीषमुत्ससर्ज। अथ पातसमकालमेव तत्सुवर्णीभूतं दृष्ट्वा व्याधो विस्मयमगमत्- अहो मम शिशुकालादारभ्य शकुणिबन्धव्यसनिनोऽशीतिवर्षाणि समभुवन्। न च कदाचिदपि पक्षीपुरीषे सुवर्णं दृष्टम् इति विचिन्त्य तत्र वृक्षे पाशं बबन्ध।

i. මෙහි සඳහන් කුරුල්ලාගේ නම කුමක් ද?
What is bird's name mentioned here?
සිම්භුක / सिम्भुक

ii. අසූචිවල හටගන්නා ලද්දේ මොනවා ද?
What was born in the feces?
රත්තරන් හටගැණින / पुरीषे सुवर्णमुत्पद्यते।

iii. වැද්දා පුදුමයට පත්වූයේ කුමක් නිසා ද?
Why did the hunter become wonder?
කුරුල්ලාගේ අසූචිවල රත්තරන් දැකීමෙන් / सुवर्णीभूतं दृष्ट्वा व्याधो विस्मयमगमत्।

iv. වැද්දාගේ වයස කීය ද?
What is the age of hunter?
වයස අසූවකි. / अशीतिवर्षाणि।

v. වැද්දා කුරුල්ලන් ඇල්ලීම කරන ලද්දේ කුමන කාලයේ සිට ද?
How long has the hunter been catching birds?
කුඩාකාලයේ පටන් ය. / शिशुकालादारभ्य।

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04යි)*
Translate the following sentences into English. *(04 marks)*

१. विनयात् पात्रतां याति।

නිහතමානීමෙන් සුදුසු බවට යයි.
The wothiness comes by means of modesty.

२. त्वया किम् अभिहितम् ।

නුඹ විසින් කුමක් කියන ලද්දේ ද?
What did you say?

३. यदि पापं न कृतं तर्हि परितापं मा कुरु।

ඉදින් පව් නොකළේ නම්, තැවීම නොකරන්න.
If you did not commit sins, don't repent.

४. पठितुं न इच्छसि चेत् गृहं गच्छ।

පාඩම් කිරීමට අකැමති නම්, ඉදින් ගෙදර යන්න.
If you do not like to study, then go home.

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. *(04 marks)*

i. ඔහු හැමදාම පාසල් නො යයි.

सः सदैव पाठशालां न गच्छति।

ii. කවදාවත් ආයේ එහෙ යන්න එපා.

कदापि तत्र मा गच्छ।

iii. තාත්තා කාර්යාලයට යන්නේ කීයට ද?

कदा पिता [जनकः] कार्यालयं गच्छति ?

iv. ඒ ගමේ පන්සලක් ඇත.

तस्मिन् ग्रामे पर्णशालाम् अस्ति।

(iii)

චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන 03කට නො අඩු සංස්කෘත වාක්‍ය 04ක් දේවනාගරී අක්ෂරයෙන් ලියා තිබිය යුතු ය. එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නො කළ යුතු වේ. එක් වාක්‍යයක පරිවර්තනයකට එක් ලකුණක් ද නිවැරදි දේවනාගරී අක්ෂරවලට එක ලකුණක් ද දෙන්න.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2565 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2021 (2022)

2565 – Mulika Piriven Final Examination – 2021 (2022)

04 S, E I

(04) සංස්කෘත – I පත්‍රය
Sanskrit – Paper I

පැය එකයි / One hour

සැලකිය යුතුයි / **Note :**

* ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු **40** ක් ලැබේ.
  Answer **all** questions. This paper carries **40** marks.
* අංක 1 සිට **40** තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
  In each of the questions from **1** to **40**, pick one of the alternatives (1), (2), (3), (4) which is **correct or most appropriate.**
* ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.
  Mark a cross (x) on the number corresponding to your choice in the answer sheet provided.
* එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.
  Further instructions are given on the back of the answer sheet. Follow theme carefully.

1. සංස්කෘත භාෂාවේ අඝෝෂ අක්ෂර සංඛ්‍යාව ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?
   What is the option that contains the number of *hard consonant* (*Aghoṣa*) letters?
   (1) නවයකි. Nine (2) දොළහකි. Twelve (3) දහතුනකි. Thirteen (4) විස්සකි. Twenty

2. සන්ධ්‍යක්ෂර පමණක් සඳහන් වරණය තෝරන්න.
   Select the option which contains only *Diphthongs (sandhyakṣara)* letters?
   (1) ए ओ अर् अल्। (2) ऐ औ आर् आल्। (3) ए ऐ ओ औ। (4) इ उ ऋ लृ।

3. මූර්ධජාක්ෂර පමණක් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains only the Cerebrals (*Mūrdhajākṣara)* is
   (1) ट ठ थ घ र। (2) ऋ ट ठ ड ण। (3) ऋ छ भ ठ ड। (4) ठ ढ ण द र।

4. नदीः - शाखया යන පදවල විභක්ති පිළිවෙළින් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains the cases of नदीः - शाखया in correct order is
   (1) द्वितीया-प्रथमा। (2) तृतीया-प्रथमा। (3) प्रथमा-चतुर्थी। (4) द्वितीया-तृतीया।

5. गृहपतीनाम् - मनुष्ये යන පදවල අර්ථය වන්නේ,
   The meanings of the words गृहपतीनाम् - मनुष्ये is
   (1) ගෙහිමියන්ගේ - මිනිසා කෙරෙහි
   of the house holders – on man
   (2) ගෙහිමියාගෙන් - මිනිසාට
   from house holder – To man
   (3) ගෙහිමියාගේ - මිනිසාගේ
   of the house holder - of the man
   (4) ගෙහිමියාට - මිනිසාගේ
   to house holder – of the man

6. <u>मित्रेण</u> किं व्यसनकाल पराङ्मुखेन । යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි යෙදී ඇති කාරකය කුමක් ද?
   What is the *kāraka* of the underlined word in <u>मित्रेण</u> किं व्यसनकाल पराङ्मुखेन। ?
   (1) आधारकारक। (2) अपादानकारक। (3) करणकारक। (4) सम्प्रदानकारक।

7. पितृ ශබ්දයෙහි සප්තමී විභක්ති ඒකවචනය කුමක් ද?
   What is the locative singular of the stem पितृ ?
   (1) पित्रा। (2) पितुः। (3) पितरि। (4) पित्रे।

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

8. उपविश යන ආඛ්‍යාතපදය අයත් වන්නේ,
The finite verb उपविश belongs to
(1) लोट् परस्मैपद मध्यमपुरुष एकवचनम्।　(2) लोट् परस्मैपद प्रथमपुरुष द्विवचनम्।
(3) लट् परस्मैपद उत्तमपुरुष एकवचनम्।　(4) लङ् परस्मैपद एकवचनम्।

9. गमिष्यति - अवदत् ආඛ්‍යාතයන්හි ලකාර පිළිවෙළින් අයත් වරණය තෝරන්න.
Select the option that contains the tenses (*lakāras*) of the verbs गमिष्यति - अवदत् in the order.
(1) लट् - लङ्।　(2) लोट् - लुङ्।　(3) लृट् - लङ्।　(4) लिट् - लृट्।

10. √चुर् - लङ् ලකාර පරස්මෛපද ප්‍රථමපුරුෂ ඒකවචන රූපය තෝරන්න.
Choose the past tense *(लङ् lakāra) parasmaipada* the first person singular form of √चुर्
(1) चोरयतु।　(2) अचोरयत्।　(3) अचोरयन्।　(4) अचोरयाम।

11. ප්‍රේරණ (ආඥා, ප්‍රාර්ථනා) සූචක ලකාරය වන්නේ,
The tense (*lakāra*) indicative of the imperative mood
(1) लृट्।　(2) विधिलिङ्।　(3) लङ्।　(4) लोट्।

12. कः + अपि। යන්නෙහි නිවැරදි සන්ධිය වන්නේ,
The correct *sandhi* form of कः + अपि। is
(1) कापि।　(2) कोऽपि।　(3) कौपि।　(4) कोरपि।

13. तदाकर्ण्य යන්නෙහි නිවැරදි විසන්ධිය වන්නේ,
The correct disjoint form of तदाकर्ण्य is
(1) तत् + आकर्ण्य।　(2) तदा + कर्ण्य।　(3) तद् + कर्ण्य।　(4) तद + आकर्ण्य।

14. तथैव। යන සන්ධිපදය අයත් වන්නේ,
The *sandhi* word तथैव। belongs to
(1) विसर्गसन्धिः।　(2) स्वरसन्धिः।　(3) अनुस्वारसन्धिः।　(4) व्यञ्जनसन्धिः।

15. ततस्तयोरेकतरोऽन्यं शृङ्गाभ्यां प्रहर्तुमारभत। මෙහි ඇතුළත් සන්ධිපද සංඛ්‍යාව තෝරන්න.
Select the number of *sandhi* words in ततस्तयोरेकतरोऽन्यं शृङ्गाभ्यां प्रहर्तुमारभत।
(1) තුනකි. Three　(2) හතරකි. Four　(3) පහකි. Five　(4) හයකි. Six

16. ද්වන්ද්ව සමාසපදයක් වන්නේ,
A *dvandva* compound form is
(1) चक्रपाणिः।　(2) देवलोकः।　(3) मुखपद्मम्।　(4) पाणिपादम्।

17. देवदत्तः යන්න කුමන සමාසයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of compound does the word देवदत्तः belong to ?
(1) द्विगुसमास।　(2) कर्मधारयसमास।　(3) तत्पुरुषसमास।।　(4) द्वन्द्वसमास।

18. कवित्वम् යන්න කුමන තද්ධිතයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of derivative noun (*Taddita*) does the word कवित्वम् belong to?
(1) अतिशयार्थतद्धित।　(2) अपत्यतद्धित।　(3) अस्त्यर्थतद्धित।　(4) भावतद्धित।

19. वैदिकः යන්නෙහි යෙදී ඇති තද්ධිත ප්‍රත්‍යය කුමක් ද?
What is the suffix used for the derivative noun वैदिकः ?
(1) अण्।　(2) कण्।　(3) इण्।　(4) इकण्।

20. "कर्तव्यं <u>सुपरीक्षितम्।</u>" යටින් ඉරි ඇඳි පදය
The underlined word in "कर्तव्यं <u>सुपरीक्षितम्।</u>" is
(1) අතීතකාල කෘදන්තයකි. A past participle.
(2) වර්තමානකාල කෘදන්තයකි. A present participle.
(3) අනාගතකාල කෘදන්තයකි. A future participle.
(4) වර්තමානකාල කර්මකාරක කෘදන්තයකි. A present passive participle.

21. √पठ् ධාතුවෙන් සෑදෙන තුමන්තක්‍රියා රූපය වන්නේ,
The infinitive (पूर्वक्रिया) formed from the root √पठ् is
(1) पठित्वा । (2) पठतु । (3) पठितुम् । (4) पठितम् ।

22. दर्शनीय යන්නෙහි කෘදන්ත ප්‍රත්‍යය වෙන් වන්නේ,
The participle suffix of दर्शनीय is separated as
(1) दृश् + अनीय । (2) दर्श + नीय । (3) दृश् + य । (4) दृश् + ईय ।

23. වර්තමාන කෘදන්ත පමණක් ඇති වරණය වන්නේ,
The option that contains only present participles is
(1) योज्यम् - दण्डनीयम् । (2) कथितवान्-करणीयम् ।
(3) अभिहितम् - उक्तम् । (4) वर्धमान-गच्छन् ।

24. सा कुत्र केन सार्धं गतेति निश्चयो नास्ति । අර්ථය වන්නේ,
The meaning of सा कुत्र केन सार्धं गतेति निश्चयो नास्ति । is
(1) ඇය කොහේ කවුරුන් සමඟ ගියේදැයි නිශ්චයක් නැත.
It is not clear where she went with whom.
(2) ඇය කොහේ ගියේදැයි නොදනිමි.
I don't know where she went.
(3) ඇය සමඟ කවුරුන් ගියේදැයි හැඟීමක් නැත.
I have no idea who went with her.
(4) ඇය කොහේ කවුරුන් සමඟ යන්නේදැයි නොදනිමි.
I don't know where she is going with whom.

25. "9.50ට බෙහෙත් බොන්න" යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි අර්ථය වන්නේ,
The correct translation of the underlined phrase in " Take medicine at 9.50" is
(1) दशोन नववादनम् । (2) दशाधिक नववादनम् ।
(3) दशोन दशवादनम् । (4) सार्ध दशवादनम् ।

26. "කවදාවත් එමෙම කරන්න එපා" නිවැරදි පරිවර්තනය වන්නේ,
The correct translation of " Never do like that" is
(1) कदापि तथा मा कुरु । (2) कदा एवं न करोतु ।
(3) कदा हि तथैव कुरु । (4) कदापि यथा करोति तथा मा कुरु ।

27. जननी नास्ति । मधुरान्नं न स्यात् යන වාක්‍යද්වය, සුදුසු පරිදි තනි වාක්‍යයක් ලෙස ලියනු ලබන්නේ,
The suitably combined form of the two sentences जननी नास्ति । मधुरान्नं न स्यात् is
(1) यदि जननी नास्ति यावत् मधुरान्नं न स्यात् ।
(2) यथा जननी नास्ति तर्हि मधुरान्नं न स्यात् ।
(3) यदा जननी नास्ति तदा मधुरान्नं न स्यात् ।
(4) यद्यपि जननी नास्ति तावत् मधुरान्नं न स्यात् ।

28. සෞන්දරනන්ද මහාකාව්‍යයෙහි පළමු සර්ගයෙහි අන්තර්ගතය වන්නේ,
The content of the first canto of *Saundarananda* epic is
(1) සුන්දරී විලාපය යි.
Sundari's lament.
(2) කපිලවස්තු පුරවැනුම යි.
Description of *kapilavastupura*.
(3) නන්දකුමරුගේ උත්පත්තිය යි.
The birth of prince Nanda.
(4) ස්ත්‍රීන්ගේ චපලගති යි.
Women's fickleness.

[4 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page four.*

29. "कश्चित्" යන පදයෙන් ආරම්භ වන කාව්‍යය වන්නේ,
The poetry which commences with the word of "कश्चित्" is
(1) मेघदूतम्। (2) रघुवंशम्।
(3) कुमारसम्भवम्। (4) ऋतुसंहारम्।

30. මහාකවි කාලිදාසයන් විසින් රචනා කරන ලද ඛණ්ඩ කාව්‍ය ප්‍රමාණය
The number of lyric poetries written by *Mahākavi Kālidasa* is
(1) දෙකකි. Two. (2) තුනකි. Three. (3) හතරකි. Four. (4) දහතුනකි. Thirteen.

31. දශකුමාරචරිතයෙහි ප්‍රධාන කථානායකයා වන්නේ,
The main hero of *Daśakumāracarita* is
(1) सोमदत्त। (2) दिलीप। (3) राजवाहन। (4) अपहारवर्मन्।

32. භදන්තාශ්වඝෝෂ මාහිමියන් විසින් රචනා කරන ලද ග්‍රන්ථ දෙක
Two texts written by *Bhadantāśvaghoṣa* are ?
(1) सौन्दरनन्दमहाकाव्यम् - किरातार्जुनीयमहाकाव्यम्।
(2) ललितविस्तरः - ऋतुसंहारम्।
(3) सूत्रालंकारः - शिशुपालवधमहाकाव्यम्।
(4) शारीपुत्रप्रकरणम् - बुद्धचरितमहाकाव्यम्।

33. කුමාරසම්භව මහාකාව්‍යයෙහි ප්‍රධාන වස්තු විෂය වන්නේ
The main theme of *Kumārasambhava* epic is ?
(1) सुन्दरी - नन्द प्रेमवृत्तान्तः। (2) शिव - पार्वती प्रेमवृत्तान्तः।
(3) राम - सीता प्रेमवृत्तान्तः। (4) नल - दमयन्ती प्रेमवृत्तान्तः

34. මහාකවි කාලිදාසයන්ට පසුව සිටි කවියෙකි.
A poet who was after *Mahākavi Kālidasa* is
(1) भारवी। (2) अश्वघोष। (3) भास। (4) वाल्मीकि।

35. पद्यचिन्तामणि යනු
पद्यचिन्तामणि is
(1) दृश्यकाव्यम्।। (2) महाकव्यम्। (3) खण्डकाव्यम्। (4) शतककाव्यम्।

36. "विग्रह" අයත් වන්නේ කුමන ග්‍රන්ථයට ද?
To which text does – the "विग्रह" belong to
(1) पञ्चतन्त्रम्।। (2) सुहृद्भेदः। (3) मित्रभेदः। (4) हितोपदेशः।

37. ජානකීහරණ මහාකාව්‍යයෙහි සර්ග සංඛ්‍යාව වන්නේ,
The number of cantoes in *Jānakīharaṇa Mahākāvya* is
(1) 13කි. Thirteen (2) 17කි. Seventeen (3) 19කි. Nineteen (4) 20කි. Twenty

38. සංජීවක යනු
Saṁjīvaka is
(1) සිංහයෙකි. A lion. (2) නරියෙකි. A fox. (3) වෘෂභයෙකි. A bull. (4) පක්ෂියෙකි. A bird.

39. ඍතුසංහාරයෙහි වර්ණනා කරන ලද ඍතු සංඛ්‍යාව කීය ද?
The number of seasons described in *Ṛtusaṁhāra* is
(1) දෙකකි. Two (2) තුනකි. Three (3) හතරකි. Four (4) හයකි. Six

40. දණ්ඩින් විසින් රචනා කරන ලද ගද්‍යකාව්‍යය වන්නේ,
The prose which was written by Daṇḍin is ?
(1) काव्यादर्शः। (2) दशकुमारचरितम्। (3) हर्षचरितम्। (4) कादम्बरी।

* * *

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2565 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2021 (2022)
2565 – Mulika Piriven Final Examination – 2021 (2022)

04 S, E II

(04) සංස්කෘත – II පත්‍රය
Sanskrit – Paper II

අමතර කියවීම් කාලය -මිනිත්තු 10 යි.
Additional Reading Time – 10 minutes

පැ තුනයි / Three hours

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.
Use **Additional reading time** to go through the question paper, select the questions and decide on the questions that you give priority in answering.

Write your Index Number here and on page 3 in the spaces indicated.
ඔබේ විභාග අංකය මෙහි ද තුන්වන පිටුවෙහි ඇති තිත් ඉර මත ද ලියන්න.

....
Checked as correct

....
Invigilator's Initials

Question No.	Marks Awarded
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Total	

Final Marks

In figures	
In words	

Answer Script Marked By	
Checked By	
EMF	
Chief Examiner	

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

* I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

* Answer **five** questions only including the **two** questions in part I and **three** questions in part II.

I කොටස – Part I

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. एवं कृते द्वयोरपि विनाशो भविष्यति।

....

२. किं कदाचित्पक्षिपुरीषे सुवर्णं संभवति।

....

३. ब्राह्मण ! जलार्थमहं तडागे यास्यामि।

....

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसि।

....

२. चकर्त वक्रं विचकर्ष वक्रम्।

....

३. चक्रवत् परिवर्तन्ते दुःखानि च सुखानि च।

....

02. (i) विद्या हीना न शोभन्ते निर्गन्धा इव किंशुकाः।

මෙම ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

....

....

....

....

....

....

....

....

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

Index No. : ....

2705

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

Make a review on either of following topics based on prescribed verse and prose statements. *(08 marks)*

(අ) අපරීක්ෂාකාරීව කටයුතු කිරීම පශ්චාත්තාපයට හේතු වේ. (*බ්‍රාහ්මණීනකුල කථාව ආශ්‍රයෙන්*)

(a) Acting carelessly leads to remorse. (based on *Brāhmaṇinakula kathā*)

(ආ) සීමාරහිත ඇලීම පරිහානියට දොරටුවකි. (*කථාප්‍රියස්‍ය මහීපාලස්‍ය කථාව ආශ්‍රයෙන්*)

(b) Unlimited attachment is a door to decline. (based on *kathāpriyasya mahīpālasya kathā*)

[4 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page four.*

....

....

....

....

....

....

....

....

....

II කොටස – Part II

03. (i) उ කාරයෙහි වෘද්ධි ආකාරය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*

What is the *vrddhi* form of उ is ? *(02 marks)*

....

....

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Write the meaning of the following *Sārasvata sūtrās*. *(04 marks)*

१. ऐ आय्। : ....

२. आरै औ वृद्धिः। : ....

३. वर्णादर्शनं लोपः। : ....

४. एदैतोः कण्ठतालु। : ....

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

१. तस्माच्च। : ....

२. विद्यालय। : ....

३. पुनर्मिलामः। : ....

(iv) धन्योऽसि / तच्छ्तने / एकोदराः යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms धन्योऽसि/ तच्छ्तने/ एकोदराः *(03 marks)*

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि

04. (i) विना යන්න යෙදෙන්නේ .... විභක්තිය සමග යි. *(ලකුණු 02 යි)*

विना governs the .... case. *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Write the case and the number of the following words. *(04 marks)*

පදය (word)	විභක්තිය (case)	වචනය (number)
मयि		
मातुः		
धेनवः		
शालायाम्		

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. *(06 marks)*

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	*बालकः*	*बालकौ*	*बालकाः*
प्रथमा		के	
द्वितीया		तौ	
तृतीया	अहिना	अहिभ्याम्	
सप्तमी		पित्रोः	पितृषु

05. (i) උදාහරණය අනුගමයෙන් සුදුසු පරිදි වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 02 යි)*

In accordance with the given example, complete the following table. *(02 marks)*

උදා - eg. लट्	වර්තමාන / present
लिट्	
लुङ्	

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with appropriate *kṛdantas (participles)* *(04 marks)*

√ चल्	√ दा	√ पत्	√ ज्ञा
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Complete the following table suitably. *(06 marks)*

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
अस्ति ।			
नयेत् ।			

06. (i) आसीत् कस्मिंश्चिद्वने विस्तीर्णा तृणभूमिः । යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *samāsa* word in the phrase आसीत् कस्मिंश्चिद्वने विस्तीर्णा तृणभूमिः । ? *(02 marks)*

....

....

(ii) धनिक - राजकीय - यत्र - गौतमः මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

अव्ययतद्धित	अपत्यतद्धित	अनेकार्थतद्धित	अस्त्यर्थतद्धित

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

रत्नत्रयम् ।	
रक्तपुष्पम् ।	
मृगराजः ।	
अनुरथम् ।	
चोरभयम् ।	
धर्मार्थकाममोक्षम् ।	

[7 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page seven.*

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. (ලකුණු 07 යි)
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. *(07 marks)*

(प्रायात् - प्रतिदिनमेकाकी - क्षीरं - निवेद्य - पश्यति - क्षमस्व - दीनारमेकं)

तत्साम्प्रतं .... इति । एवमुक्त्वा दग्धञ्च .... गृहाभिमुखं ....
.... । अथ प्रातर्यावदागत्य .... तावत् ....
.... शरावे दृष्टवान् । एवं च ....समागत्य तस्मै ....
.... ददाति । एकैकञ्च दीनारं गृह्णाति ।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)
Answer the questions asked on the following paragraph. *(05 marks)*

कस्मिंश्चिदधिष्ठाने चत्वारो ब्राह्मणपुत्राः परस्परं मित्रभावमुपगता वसन्ति स्म । तेषां त्रयः शास्त्रपारङ्गताः, । परंतु बुद्धिरहिताः । एकस्तु बुद्धिमान् , केवलं शास्त्रपराङ्मुखः । अथ तैः कदाचिन्मित्रैर्मन्त्रितम् - 'को गुणो विद्याया येन देशान्तरं गत्वा भूपतीन्परितोष्यार्थोपार्जना न क्रियते ? तत्पूर्वदेशं गच्छामः' । तथाऽनुष्ठिते, किञ्चिन्मार्गं गत्वा तेषां ज्येष्ठतरः प्राह - 'अहो अस्माकमेकश्चतुर्थो मूढः केवलं बुद्धिमान् । न च राजप्रतिग्रहो बुद्ध्या लभ्यते विद्यां विना । तन्नास्मै स्वोपार्जितं दास्यामि । तद्गच्छतु गृहम् । ततो द्वितीयेनाभिहितम् - 'भोः सुबुद्धे ! गच्छ त्वं स्वगृहे, यतस्ते विद्या नास्ति । '

(a) ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ බ්‍රාහ්මණයෝ කීදෙනෙක් වෙත් ද?
How many Brahmins are skilled in *sāstra*?

....

(b) බුද්ධිමත් බ්‍රාහ්මණයෝ කීදෙනෙක් වෙත් ද?
How many intelligent Brahmins are there?

....

(c) ඔවුන් රැස් වී කථිකා කළේ කුමක් ද?
What they met and talked about?

....

(d) ඔවුන් ගියේ කුමන දිශාවකට ද?
Which direction did they go?

....

(e) දෙවැන්නා විසින් කියන ලද්දේ කුමක් ද?
What did the second one say?

....

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)
Translate the following sentences into English. *(04 marks)*

१. सर्वे भद्राणि पश्यन्तु । ....

२. मम वचनं कः श्रृणोति । ....

३. स्वस्रे पञ्चालिका यच्छति । ....

४. तत्र कोऽपि सन्देहो नस्ति । ....

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. *(04 marks)*

(a) ඇය එහෙ මෙහෙ ඇවිදියි.
She walks here and there.

....

(b) ගෙදර කීදෙනෙක් වාසය කරත්ද?
How many people live at home ?

....

(c) කවදාවත් දෙමාපියන් අමතක කරන්න එපා.
Never forget the parents.

....

(d) ඒ කැලෑවෙහි සිංහයෙක් වාසය කළේ ය.
A lion lived in that forest.

....

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය හතරක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න. (එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*
Write **four** sentences each consisting of **not less than three words**, on the following picture. Use *Devanāgarī* characters. (The same word should not be used more than twice). *(04 marks)*

....

....

....

....

* * *

නවනිර්දේශය
මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය - 2021 (2022)
සංස්කෘත 04

පළමු ප්‍රශ්නපත්‍රය 1 × 40 = 40 ක් ද
දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රය 12 × 5 = 60 ක් ද වශයෙන් ලකුණු ලබා දෙනු ලැබේ.

දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රයෙහි පළමු කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම ද දෙවන කොටසින් ප්‍රශ්න තුනකට ද වශයෙන් පිළිතුරු සපයා තිබිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 12 බැගින් දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රය සඳහා ලකුණු 60ක් හිමි වේ.

පළමු පත්‍රයෙහි ප්‍රශ්න 40 පෙළපොත ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘත භාෂාවට අදාළ ව්‍යාකරණ හා සාහිත්‍යය ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ සකස් කරනු ලබේ. දේවනාගරී අක්ෂර කියවීම, අවබෝධය ද අක්ෂරමාලාවේ සිට සන්ධි, සමාස, තද්ධිත හා කෘදන්ත මෙන් ම නාමවරනැගීම හා ආඛ්‍යාතවරනැගීම යනාදි මූලික ව්‍යාකරණ පිළිබඳ අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් මෙම ප්‍රශ්න 40 සකස් කරනු ලැබේ. එහි දී එක් ප්‍රශ්නයකට වරණ හතරක් හිමි වන අතර, ඉන් වඩාත් නිවැරදි එක් වරණයක් තෝරා තිබිය යුතු ය.

දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු හා දෙවන ප්‍රශ්න නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් සකස් කරනු ලැබේ. එම ප්‍රශ්න දෙක ම අනිවාර්යය වේ. දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු ප්‍රශ්නය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. ගද්‍ය හා පද්‍ය උද්ධෘත නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් පරිවර්තනය කිරීමේ ශක්‍යතාව මින් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. දෙවන ප්‍රශ්නය අවබෝධය හා දැනුම පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාන්තර්ගතයන් මත අනුකොටස් දෙකක් යටතේ විමසනු ලැබේ.

03, 04, 05, 06, 07 හා 08 යන ප්‍රශ්න දෙවන කොටසට අයත් වේ. 03 වන ප්‍රශ්නය ඔස්සේ සාරස්වතාශ්‍රයෙන් මූලික ව්‍යාකරණ රීති හා සන්ධි පිළිබඳ දැනුම ද 04 වන ප්‍රශ්නයෙන් නාමවරනැගීම පිළිබඳ ව ද 05 ප්‍රශ්නයෙන් ආඛ්‍යාත වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 06 වන ප්‍රශ්නයෙන් සමාස හා තද්ධිත පිළිබඳ ව ද 07 හා 08 වන ප්‍රශ්නවලින් නිර්මාණ ශක්‍යතාව හා අවබෝධය ද පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

08 වන ප්‍රශ්නය මගින් පරිවර්තන ශක්‍යතාවට අමතර ව, දේවනාගරී අක්ෂර ලිවීමේ ශක්‍යතාව පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නපත්‍රයක් නිසා **සිංහල ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිර්දේශිත අවස්ථාවන් හැරුණු** විට දැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ.

නව නිර්දේශය - 2021 (2022)

සංස්කෘත 04

පළමු පත්‍රය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	(03)	21	(03)
02	(03)	22	(01)
03	(02)	23	(04)
04	(04)	24	(01)
05	(01)	25	(03)
06	(03)	26	(01)
07	(03)	27	(03)
08	(01)	28	(02)
09	(03)	29	(01)
10	(02)	30	(01)
11	(04)	31	(03)
12	(02)	32	(04)
13	(01)	33	(02)
14	(02)	34	(01)
15	(02)	35	(02)
16	(04)	36	(04)
17	(03)	37	(04)
18	(04)	38	(03)
19	(04)	39	(04)
20	(01)	40	(02)

ආදර්ශ පිළිතුරු පත්‍රය

<u>දෙවන පත්‍රය</u>

සංස්කෘත - II පත්‍රය - 2021 (2022)

I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න **තුනක්** ද තෝරාගෙන **ප්‍රශ්න පහකට** පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

२. **एवं कृते द्वयोरपि विनाशो भविष्यति। එසේ කළ කල්හි දෙදෙනාගේ ම විනාශය වන්නේ ය.**

२. **किं कदाचित्पक्षिपुरीषे सुवर्णं संभवति। කිම ? කිසිකලෙක පක්ෂි අසූචිවල (වසුරුවල) රත්තරන් හටගනියි ද?**

३. **ब्राह्मण ! जलार्थमहं तडागे यास्यामि । බමුණ, මම දිය (ගෙනෙනු) පිණිස පොකුණට යන්නෙමි.**

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. **जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसि। මව ද උපන්බිම ද ස්වර්ගයටත් වඩා අගනේ ය**

२. **चकर्त वक्त्रं विचकर्ष वस्त्रम्। මුහුණ සූරාගත්තා ය. ඇඳුම ඉරා ගත්තා ය.**

३. **चक्रवत् परिवर्तन्ते दुःखानि च सुखानि च। දුක සැප දෙක චක්‍රයක් මෙන් කැරකේ. / පෙරළේ.**

02. (i) **विद्या हीना न शोभन्ते निर्गन्धा इव किंशुकाः।**
මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

නූගත්‍ා සුවඳ නැති කැලෑමලක් මෙන් ශෝභමාන නොවේ.

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*
Make a review on either of following topics based on prescribed verse and prose statements.
(08 marks)

(අ) **අපරීක්ෂාකාරීව කටයුතු කිරීම පශ්චාත්තාපයට හේතු වේ. (බ්‍රාහ්මණීනකුල කථාව ආශ්‍රයෙන්)**
(a) Acting carelessly leads to remorse.
(ආ) **සීමාරහිත ඇලීම පරිහානියට දොරටුවකි. (කථාප්‍රියස්‍ය මහීපාලස්‍ය කථාව ආශ්‍රයෙන්)**
(b) Unlimited attachment is a door to decline.

(නියමිත ඉඩ තිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගෙන තිබිය යුතු ය. මාතෘකාවට අදාළව ම පිළිතුරු ලියා තිබිය යුතු ය. ප්‍රධාන මාතෘකාවට අදාළ නිර්දිෂ්ට කතාව ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය. සසඳා බලා ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න.)

II කොටස

03. (i) උ් කාරයෙහි වෘද්ධි අක්ෂරය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *vṛddhi* form of उ ? *(02 marks)*

औ

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the meaning of the following *Sārasvata sūtrās*. *(04 marks)*

१. ऐ आय्। : ස්වරයා පරකල්හි ''ඓ'' කාරයට 'ආය්' ආදේශ වේ.

२. आरै औ वृद्धिः। : ආ, ඓ, ඖ, ආර්, ආල් යන මේවා වෘද්ධි නම් වේ.

३. वर्णादर्शनं लोपः। : අකුරු නොපෙනී යෑම හෙවත් ඉවත්වීම ලෝප නම් වේ.

४. एदैतोः कण्ठतालु। : එ සහ ඖ යන අක්ෂර කණ්ඨතාලුජ නම් වේ.

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*
Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

१. तस्माच्च। : तस्मात् + च

२. विद्यालय। : विद्या + आलय

३. पुनर्मिलामः। : पुनः + मिलामः

(iv) धन्योऽसि / तच्छतेन / एकोदराः යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms धन्योऽसि / तच्छतेन / एकोदराः

(03 marks)

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि
एकोदराः	तच्छतेन	धन्योऽसि

04. (i) **विना** යන්න යෙදෙන්නේ **තෘතීයා** / **පඤ්චමී** විභක්තිය සමගයි. *(ලකුණු 02 යි)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල **විභක්තිය හා වචනය** ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the case and the number of the following words. *(04 marks)*

පදය	විභක්තිය	වචනය
मयि	සප්තමී	ඒකවචනය
मातॄः	ද්විතීයා	බහුවචනය
धेनवः	ප්‍රථමා	ඒකවචනය
शालायाम्	සප්තමී	ඒකවචනය

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, **හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය** ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. *(06 marks)*

लत	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	***बालकः***	***बालकौ***	***बालकाः***
प्रथमा	का / किम्	के	काः / कानि
द्वितीया	तम्	तौ	तान्
तृतीया	अहिना	अहिभ्याम्	अहिभिः
सप्तमी	पितरि	पित्रोः	पितृषु

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගු සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 02 යි)*
In accordance with the given example, complete the following table. *(02 marks)*

*උදා - **eg.*** **लट्**	*වර්තමානෙ / **Present***
लिट्	**නොදුටු අතීත කාලය (පරෝක්ෂාර්ථය)**
लुङ्	**අනද්‍යතනාතීත (අදින් පෙර අතීත කාලය)**

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with appropriate *kṛdantās*. *(04 marks)*

√ चल्	√ दा	√ पत्	√ ज्ञा
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त
चलित्वा	दातुम्	पतन् / पतत्	ज्ञात

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Complete the following table suitably. *(06 marks)*

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
अस्ति ।	लट्	एकवचन	වෙයි
नयेत् ।	विधिलिङ्	एकवचन	ගෙන යා යුතු යි. / ගෙන යන්නේ නම් මැනවි

06. (i) **आसीत् कस्मिंश्चिद्वने विस्तीर्णा तृणभूमिः।** *යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)*

What is the *samāsa* word in the phrase **आसीत् कस्मिंश्चिद्वने विस्तीर्णा तृणभूमिः।** *(02 marks)*

तृणभूमिः

(ii) **धनिक - राजकीय - यत्र - गौतमः** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

अव्ययतद्धित	अपत्यतद्धित	अनेकार्थतद्धित	अस्त्यर्थतद्धित
यत्र	गौतम	राजकीय	धनिक

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

रत्नत्रयम्।	ද්විගු සමාසය
रक्तपुष्पम्।	කර්මධාරය සමාසය
मृगराजः।	බහුව්‍රීහි සමාසය
अनुरथम्।	අව්‍යයීභාව සමාසය
चोरभयम्।	තත්පුරුෂ සමාසය
धर्मार्थकाममोक्षम्।	ද්වන්ද්ව සමාසය

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. *(ලකුණු 07 යි)*
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. *(07 marks)*

(प्रायात् - प्रतिदिनमेकाकी - क्षीरं - निवेद्य - पश्यति - क्षमस्व - दीनारमेकं)

तत्साम्प्रतं क्षमस्व इति। एवमुक्त्वा दग्धञ्च निवेद्य गृहाभिमुखं प्रायात्। अथ प्रातर्यावदागत्य पश्यति तावत् दीनारमेकं शरावे दृष्टवान्। एवं च प्रतिदिनमेकाकी समागत्य तस्मै क्षीरं ददाति, एकैकञ्च दीनारं गृह्णाति।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. *(ලකුණු 05 යි)*
Answer the questions asked on the following paragraph. (05 marks)

कस्मिंश्चिदधिष्ठाने चत्वारो ब्राह्मणपुत्राः परस्परं मित्रभावमुपगता वसन्ति स्म। तेषां त्रयः शास्त्रपारङ्गताः, । परंतु बुद्धिरहिताः। एकस्तु बुद्धिमान् , केवलं शास्त्रपराङ्मुखः। अथ तैः कदाचिन्मित्रैर्मन्त्रितम् - 'को गुणो विद्याया येन देशान्तरं गत्वा भूपतीन्परितोष्यार्थोपार्जना न क्रियते ? तत्पूर्वदेशं गच्छामः'। तथाऽनुष्ठिते, किञ्चिन्मार्गं गत्वा तेषां ज्येष्ठतरः प्राह - 'अहो ! अस्माकमेकश्चतुर्थो मूढः केवलं बुद्धिमान्। न च राजप्रतिग्रहो बुद्ध्या लभ्यते विद्यां विना। तन्नास्मै स्वोपार्जितं दस्यामि। तद्गच्छतु गृहम्। ततो द्वितीयेनाभिहितम् - 'भोः सुबुद्धे ! गच्छ त्वं स्वगृहे, यतस्ते विद्या नस्ति।'

i. ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ බ්‍රාහ්මණයෝ කීදෙනෙක් වෙත් ද?
How many Brahmins are skilled in science?

त्रयः / තිදෙනෙක්

ii. බුද්ධිමත් බ්‍රාහ්මණයෝ කීදෙනෙක් වෙත් ද?
How many intelligent Brahmins are there?

एकः /එක් අයෙක්

iii. ඔවුන් රැස් වී කථිකා කළේ කුමක් ද?
What they met and talked about?

වෙනත් රටකට ගොස් ධනය ඉපයීම නොකරනු ලබන්නේ නම් විද්‍යාවෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් වේද යනු යි.

'को गुणो विद्याया येन देशान्तरं गत्वा भूपतीन्परितोष्यार्थोपार्जना न क्रियते ? तत्पूर्वदेशं गच्छामः'।

iv. ඔවුන් ගියේ කුමන දිශාවකට ද?
Which direction did they go?

पूर्वदेशं /පූර්වදේශයට, නැගෙනහිරට

v. දෙවැන්නා විසින් කියන ලද්දේ කුමක් ද?
What did the Second one say?
ඔබට ශාස්ත්‍රඥානය නැති හෙයින් තම ගෙදර යන්න.

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04යි)*
Translate the following sentences into English. (04 marks)

१. सर्वे भद्राणि पश्यन्तु । සියලු දෙනා යහපත දකිත්වා.

२. मम वचनं कः श्रुणोति । මගේ වචනය කවරෙක් අසයි ද?

३. स्वस्रे पञ्चालिकां यच्छति । නැගණියට බෝනික්කෙකු දෙයි.

४. तत्र कोऽपि सन्देहो नस्ति । එහි කිසිදු සැකයක් නොමැත.

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. (04 marks)

i. ඇය එහෙ මෙහෙ ඇවිදියි.
She walks here and there.

सा इतस्ततः चरति ।

ii. ගෙදර කීදෙනෙක් වාසය කරත්ද?
How many people live at home ?

कति गृहे वसन्ति ।

iii. කවදාවත් දෙමාපියන් අමතක කරන්න එපා.
Never forget the parents.

कदापि मातापितरं मा विस्मर ।

iv. ඒ කැලෑවෙහි සිංහයෙක් වාසය කළේ ය.
A lion lived in that forest.

तस्मिन् वने सिहः अवसत् ।

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය 04ක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න. (එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*

Write four sentences each consisting of not less than three words, on the following picture. Use *Devanāgarī* characters. (The same words should not be used more than twice). (04 marks)

....

....

....

....

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2565 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2021 (2022)

2565 – Mulika Piriven Final Examination – 2021 (2022)

04 S, E I

(04) සංස්කෘත – I පත්‍රය

Sanskrit – Paper I

පැ එකයි / One hour

සැලකිය යුතුයි / **Note** :

* ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු **40** ක් ලැබේ.
  Answer **all** questions. This paper carries **40** marks.
* අංක **1** සිට **40** තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
  In each of the questions from **1** to **40**, pick one of the alternatives (1), (2), (3), (4) which is **correct or most appropriate**.
* ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.
  Mark a cross (x) on the number corresponding to your choice in the answer sheet provided.
* එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.
  Further instructions are given on the back of the answer sheet. Follow theme carefully.

1. සංස්කෘත භාෂාවේ අඝෝෂ අක්ෂර සංඛ්‍යාව ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?
   What is the option that contains the number of *hard consonant* (*Aghoṣa*) letters?
   (1) නවයකි. Nine (2) දොළහකි. Twelve (3) දහතුනකි. Thirteen (4) විස්සකි. Twenty

2. සන්ධ්‍යක්ෂර පමණක් සඳහන් වරණය තෝරන්න.
   Select the option which contains only *Diphthongs (sandhyakṣara)* letters?
   (1) ए ओ अर् अल्। (2) ऐ औ आर् आल्। (3) ए ऐ ओ औ। (4) इ उ ऋ लृ।

3. මූර්ධජාක්ෂර පමණක් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains only the Cerebrals (*Mūrdhajākṣara)* is
   (1) ट ठ थ घ र। (2) ऋ ट ठ ड ण। (3) ऋ छ भ ठ ड। (4) ठ ढ ण द र।

4. नदीः - शाखया යන පදවල විභක්ති පිළිවෙළින් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains the cases of नदीः - शाखया in correct order is
   (1) द्वितीया-प्रथमा। (2) तृतीया-प्रथमा। (3) प्रथमा-चतुर्थी। (4) द्वितीया-तृतीया।

5. गृहपतीनाम् - मनुष्ये යන පදවල අර්ථය වන්නේ,
   The meanings of the words गृहपतीनाम् - मनुष्ये is
   (1) ගෙහිමියන්ගේ - මිනිසා කෙරෙහි
   of the house holders – on man
   (2) ගෙහිමියාගෙන් - මිනිසාට
   from house holder – To man
   (3) ගෙහිමියාගේ - මිනිසාගේ
   of the house holder - of the man
   (4) ගෙහිමියාට - මිනිසාගේ
   to house holder – of the man

6. मित्रेण किं व्यसनकाल पराङ्मुखेन । යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි යෙදී ඇති කාරකය කුමක් ද?
   What is the *kāraka* of the underlined word in मित्रेण किं व्यसनकाल पराङ्मुखेन। ?
   (1) आधारकारक। (2) अपादानकारक। (3) करणकारक। (4) सम्प्रदानकारक।

7. पितृ ශබ්දයෙහි සප්තමී විභක්ති ඒකවචනය කුමක් ද?
   What is the locative singular of the stem पितृ ?
   (1) पित्रा। (2) पितुः। (3) पितरि। (4) पित्रे।

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

8. उपविश යන ආඛ්‍යාතපදය අයත් වන්නේ,
The finite verb उपविश belongs to
(1) लोट् परस्मैपद मध्यमपुरुष एकवचनम्। (2) लोट् परस्मैपद प्रथमपुरुष द्विवचनम्।
(3) लट् परस्मैपद उत्तमपुरुष एकवचनम्। (4) लङ् परस्मैपद एकवचनम्।

9. गमिष्यति - अवदत् ආඛ්‍යාතයන්හි ලකාර පිළිවෙළින් අයත් වරණය තෝරන්න.
Select the option that contains the tenses (*lakāras*) of the verbs गमिष्यति - अवदत् in the order.
(1) लट् - लङ्। (2) लोट् - लुङ्। (3) लृट् - लङ्। (4) लिट् - लृट्।

10. √चुर् - लङ् ලකාර පරස්මෛපද ප්‍රථමපුරුෂ ඒකවචන රූපය තෝරන්න.
Choose the past tense (लङ् *lakāra*) *parasmaipada* the first person singular form of √चुर्
(1) चोरयतु। (2) अचोरयत्। (3) अचोरयन्। (4) अचोरयाम।

11. ප්‍රේරණ (ආඥා, ප්‍රාර්ථනා) සූචක ලකාරය වන්නේ,
The tense (*lakāra*) indicative of the imperative mood
(1) लृट्। (2) विधिलिङ्। (3) लङ्। (4) लोट्।

12. कः + अपि। යන්නෙහි නිවැරදි සන්ධිය වන්නේ,
The correct *sandhi* form of कः + अपि। is
(1) कापि। (2) कोऽपि। (3) कौपि। (4) कोरपि।

13. तदाकर्ण्य යන්නෙහි නිවැරදි විසන්ධිය වන්නේ,
The correct disjoint form of तदाकर्ण्य is
(1) तत् + आकर्ण्य। (2) तदा + कर्ण्य। (3) तद् + कर्ण्य। (4) तद + आकर्ण्य।

14. तथैव। යන සන්ධිපදය අයත් වන්නේ,
The *sandhi* word तथैव। belongs to
(1) विसर्गसन्धिः। (2) स्वरसन्धिः। (3) अनुस्वारसन्धिः। (4) व्यञ्जनसन्धिः।

15. ततस्तयोरेकतरोऽन्यं शृङ्गाभ्यां प्रहर्तुमारभत। මෙහි ඇතුළත් සන්ධිපද සංඛ්‍යාව තෝරන්න.
Select the number of *sandhi* words in ततस्तयोरेकतरोऽन्यं शृङ्गाभ्यां प्रहर्तुमारभत।
(1) තුනකි. Three (2) හතරකි. Four (3) පහකි. Five (4) හයකි. Six

16. ද්වන්ද්ව සමාසපදයක් වන්නේ,
A *dvandva* compound form is
(1) चक्रपाणिः। (2) देवलोकः। (3) मुखपद्मम्। (4) पाणिपादम्।

17. देवदत्तः යන්න කුමන සමාසයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of compound does the word देवदत्तः belong to ?
(1) द्विगुसमास। (2) कर्मधारयसमास। (3) तत्पुरुषसमास।। (4) द्वन्द्वसमास।

18. कवित्वम् යන්න කුමන තද්ධිතයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of derivative noun (*Taddita*) does the word कवित्वम् belong to?
(1) अतिशयार्थतद्धित। (2) अपत्यतद्धित। (3) अस्त्यर्थतद्धित। (4) भावतद्धित।

19. वैदिकः යන්නෙහි යෙදී ඇති තද්ධිත ප්‍රත්‍යය කුමක් ද?
What is the suffix used for the derivative noun वैदिकः ?
(1) अण्। (2) कण्। (3) इण्। (4) इकण्।

20. "कर्तव्यं <u>सुपरीक्षितम्</u>।" යටින් ඉරි ඇඳි පදය
The underlined word in "कर्तव्यं <u>सुपरीक्षितम्</u>।" is
(1) අතීතකාල කෘදන්තයකි. A past participle.
(2) වර්තමානකාල කෘදන්තයකි. A present participle.
(3) අනාගතකාල කෘදන්තයකි. A future participle.
(4) වර්තමානකාල කර්මකාරක කෘදන්තයකි. A present passive participle.

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three*.

21. √पठ् ධාතුවෙන් තැනෙන තුමන්තක්‍රියා රූපය වන්නේ,
The infinitive (पूर्वक्रिया) formed from the root √पठ् is
(1) पठित्वा। (2) पठतु। (3) पठितुम्। (4) पठितम्।

22. दर्शनीय යන්නෙහි කෘදන්ත ප්‍රත්‍යය වෙන් වන්නේ,
The participle suffix of दर्शनीय is separated as
(1) दृश् + अनीय। (2) दर्श + नीय। (3) दृश् + य। (4) दृश् + ईय।

23. වර්තමාන කෘදන්ත පමණක් ඇති වරණය වන්නේ,
The option that contains only present participles is
(1) योज्यम् - दण्डनीयम्। (2) कथितवान्-करणीयम्।
(3) अभिहितम् - उक्तम्। (4) वधर्मान-गच्छन्।

24. सा कुत्र केन सार्धं गतेति निश्चयो नास्ति। අර්ථය වන්නේ,
The meaning of सा कुत्र केन सार्धं गतेति निश्चयो नास्ति। is
(1) ඇය කොහේ කවුරුන් සමග ගියේදැයි නිශ්චයක් නැත.
It is not clear where she went with whom.
(2) ඇය කොහේ ගියේදැයි නොදනිමි.
I don't know where she went.
(3) ඇය සමග කවුරුන් ගියේදැයි හැඟීමක් නැත.
I have no idea who went with her.
(4) ඇය කොහේ කවුරුන් සමග යන්නේදැයි නොදනිමි.
I don't know where she is going with whom.

25. "9.50ට බෙහෙත් බොන්න" යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි අර්ථය වන්නේ,
The correct translation of the underlined phrase in " Take medicine at **9.50**" is
(1) दशोन नववादनम्। (2) दशाधिक नववादनम्।
(3) दशोन दशवादनम्। (4) सार्ध दशवादनम्।

26. "කවදාවත් එහෙම කරන්න එපා" නිවැරදි පරිවර්තනය වන්නේ,
The correct translation of " Never do like that" is
(1) कदापि तथा मा कुरु। (2) कदा एवं न करोतु।
(3) कदा हि तथैव कुरु। (4) कदापि यथा करोति तथा मा कुरु।

27. जननी नास्ति। मधुरान्नं न स्यात् යන වාක්‍යද්වය, සුදුසු පරිදි තනි වාක්‍යයක් ලෙස ලියනු ලබන්නේ,
The suitably combined form of the two sentences जननी नास्ति। मधुरान्नं न स्यात् is
(1) यदि जननी नास्ति यावत् मधुरान्नं न स्यात्।
(2) यथा जननी नास्ति तर्हि मधुरान्नं न स्यात्।
(3) यदा जननी नास्ति तदा मधुरान्नं न स्यात्।
(4) यद्यपि जननी नास्ति तावत् मधुरान्नं न स्यात्।

28. සෞන්දරනන්ද මහාකාව්‍යයෙහි පළමු සර්ගයෙහි අන්තර්ගතය වන්නේ,
The content of the first canto of *Saundarananda* epic is
(1) සුන්දරී විලාපය යි.
Sundari's lament.
(2) කපිලවස්තු පුරවැනුම යි.
Description of *kapilavastupura*.
(3) නන්දකුමරුගේ උත්පත්තිය යි.
The birth of prince Nanda.
(4) ස්ත්‍රීන්ගේ චපලගති යි.
Women's fickleness.

[4 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page four.*

29. "कश्चित्" යන පදයෙන් ආරම්භ වන කාව්‍යය වන්නේ,
The poetry which commences with the word of "कश्चित्" is
(1) मेघदूतम्। (2) रघुवंशम्।
(3) कुमारसम्भवम्। (4) ऋतसुंहारम्।

30. මහාකවි කාලිදාසයන් විසින් රචනා කරන ලද ඛණ්ඩ කාව්‍ය ප්‍රමාණය
The number of lyric poetries written by *Mahākavi Kālidasa* is
(1) දෙකකි. Two. (2) තුනකි. Three. (3) හතරකි. Four. (4) දහතුනකි. Thirteen.

31. දශකුමාරචරිතයෙහි ප්‍රධාන කථානායකයා වන්නේ,
The main hero of *Daśakumāracarita* is
(1) सोमदत्त। (2) दिलीप। (3) राजवाहन। (4) अपहारवर्मन्।

32. භදන්තාශ්වඝෝෂ මාහිමියන් විසින් රචනා කරන ලද ග්‍රන්ථ දෙක
Two texts written by *Bhadantāśvaghoṣa* are ?
(1) सौन्दरनन्दमहाकाव्यम् - किरातार्जुनीयमहाकाव्यम्।
(2) ललितविस्तरः - ऋतुसंहारम्।
(3) सूत्रालंकारः - शिशुपालवधमहाकाव्यम्।
(4) शारीपुत्रप्रकरणम् - बुद्धचरितमहाकाव्यम्।

33. කුමාරසම්භව මහාකාව්‍යයෙහි ප්‍රධාන වස්තු විෂය වන්නේ
The main theme of *Kumārasambhava* epic is ?
(1) सुन्दरी - नन्द् प्रेमवृत्तान्तः। (2) शिव - पार्वती प्रेमवृत्तान्तः।
(3) राम - सीता प्रेमवृत्तान्तः। (4) नल - दमयन्ती प्रेमवृत्तान्तः

34. මහාකවි කාලිදාසයන්ට පසුව සිටි කවියෙකි.
A poet who was after *Mahākavi Kālidasa* is
(1) भारवी। (2) अश्वघोष। (3) भास। (4) वाल्मीकि।

35. पद्यचिन्तामणि යනු
पद्यचिन्तामणि is
(1) दृश्यकाव्यम्।। (2) महाकव्यम्। (3) खण्डकाव्यम्। (4) शतककाव्यम्।

36. "विग्रह" අයත් වන්නේ කුමන ග්‍රන්ථයට ද?
To which text does – the "विग्रह" belong to
(1) पञ्चतन्त्रम्।। (2) सुहृद्भेदः। (3) मित्रभेदः। (4) हितोपदेशः।

37. ජානකීහරණ මහාකාව්‍යයෙහි සර්ග සංඛ්‍යාව වන්නේ,
The number of cantoes in *Jānakíharaṇa Mahākāvya* is
(1) 13කි. Thirteen (2) 17කි. Seventeen (3) 19කි. Nineteen (4) 20කි. Twenty

38. සංජීවක යනු
Saṁjīvaka is
(1) සිංහයෙකි. A lion. (2) නරියෙකි. A fox. (3) වෘෂභයෙකි. A bull. (4) පක්ෂියෙකි. A bird.

39. ඍතුසංහාරයෙහි වර්ණනා කරන ලද ඍතු සංඛ්‍යාව කීය ද?
The number of seasons described in *Ṛtusaṁhāra* is
(1) දෙකකි. Two (2) තුනකි. Three (3) හතරකි. Four (4) හයකි. Six

40. දණ්ඩින් විසින් රචනා කරන ලද ගද්‍යකාව්‍යය වන්නේ,
The prose which was written by Daṇḍin is ?
(1) काव्यादर्शः। (2) दशकुमारचरितम्। (3) हर्षचरितम्। (4) कादम्बरी।

* * *

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2565 – මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය – 2021 (2022)
2565 – Mulika Piriven Final Examination – 2021 (2022)

04 S, E II

(04) සංස්කෘත – II පත්‍රය
Sanskrit – Paper II

අමතර කියවීම් කාලය -මිනිත්තු 10 යි.
Additional Reading Time – 10 minutes

පැය තුනයි / Three hours

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.
Use **Additional reading time** to go through the question paper, select the questions and decide on the questions that you give priority in answering.

Write your Index Number here and on page 3 in the spaces indicated.
ඔබේ විභාග අංකය මෙහි ද තුන්වන පිටුවෙහි ඇති තිත් ඉර මත ද ලියන්න.

....
Checked as correct

....
Invigilator's Initials

Question No.	Marks Awarded
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Total	

Final Marks

In figures	
In words	

Answer Script Marked By	
Checked By	
EMF	
Chief Examiner	

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page two.*

* I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
* Answer **five** questions only including the **two** questions in part **I** and **three** questions in part **II**.

I කොටස – Part I

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. एवं कृते द्वयोरपि विनाशो भविष्यति ।

....

२. किं कदाचित्पक्षिपुरीषे सुवर्णं संभवति ।

....

३. ब्राह्मण ! जलार्थमहं तडागे यास्यामि ।

....

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसि ।

....

२. चकर्त वक्रं विचकर्ष वस्त्रम् ।

....

३. चक्रवत् परिवर्तन्ते दुःखानि च सुखानि च ।

....

02. (i) विद्या हीना न शोभन्ते निर्गन्धा इव किंशुकाः ।
මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

....

....

....

....

....

....

....

....

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

Make a review on **either of** following topics based on prescribed verse and prose statements. *(08 marks)*

(අ) අපරීක්ෂාකාරීව කටයුතු කිරීම පශ්චාත්තාපයට හේතු වේ. (*බ්‍රාහ්මණීනකුල කථාව* ආශ්‍රයෙන්)

(a) Acting carelessly leads to remorse. (based on *Brāhmaṇinakula kathā*)

(ආ) සීමාරහිත ඇලීම පරිහානියට දොරටුවකි. (*කථාප්‍රියස්‍ය මහීපාලස්‍ය කථාව* ආශ්‍රයෙන්)

(b) Unlimited attachment is a door to decline. (based on *kathāpriyasya mahīpālasya kathā*)

....

....

....

....

....

....

....

....

....

II කොටස – Part II

03. (i) उ කාරයෙහි වෘද්ධි අක්ෂරය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *vṛddhi* form of उ is ? *(02 marks)*

....

....

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the meaning of the following *Sārasvata sūtrās*. *(04 marks)*

१. ऐ आय्। : ....

२. आरै औ वृद्धिः। : ....

३. वर्णादर्शनं लोपः। : ....

४. एदैतोः कण्ठतालु। : ....

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*
Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

१. तस्माच्च। : ....

२. विद्यालय। : ....

३. पुनर्मिलामः। : ....

(iv) धन्योऽसि / तच्छतने / एकोदराः යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*
Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms धन्योऽसि/ तच्छतने/ एकोदराः *(03 marks)*

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि

04. (i) **विना** යන්න යෙදෙන්නේ .... විභක්තිය සමග යි. *(ලකුණු 02 යි)*

विना governs the .... case. *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Write the case and the number of the following words. *(04 marks)*

පදය (word)	විභක්තිය (case)	වචනය (number)
मयि		
मातृः		
धेनवः		
शालायाम्		

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. *(06 marks)*

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	*बालकः*	*बालकौ*	*बालकाः*
प्रथमा		के	
द्वितीया		तौ	
तृतीया	अहिना	अहिभ्याम्	
सप्तमी		पित्रोः	पितृषु

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 02 යි)*
In accordance with the given example, complete the following table. *(02 marks)*

උදා - eg. लट्	වර්තමාන / present
लिट्	
लुङ्	

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with appropriate *kṛdantas (participles)*. *(04 marks)*

√ चल्	√ दा	√ पत्	√ ज्ञा
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Complete the following table suitably. *(06 marks)*

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
अस्ति ।			
नयेत् ।			

06. (i) **आसीत् कस्मिंश्चिद्वने विस्तीर्णा तृणभूमिः ।** යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *samāsa* word in the phrase **आसीत् कस्मिंश्चिद्वने विस्तीर्णा तृणभूमिः ।** ? *(02 marks)*

....

....

(ii) **धनिक - राजकीय - यत्र - गौतमः** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

अव्ययतद्धित	अपत्यतद्धित	अनेकार्थतद्धित	अस्त्यर्थतद्धित

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

रत्नत्रयम् ।	
रक्तपुष्पम् ।	
मृगराजः ।	
अनुरथम् ।	
चोरभयम् ।	
धर्मार्थकाममोक्षम् ।	

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. (ලකුණු 07 යි)
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. *(07 marks)*

(प्रायात् - प्रतिदिनमेकाकी - क्षीरं - निवेद्य - पश्यति - क्षमस्व - दीनारमेकं)

तत्साम्प्रतं .... इति । एवमुक्त्वा दग्धञ्च .... गृहाभिमुखं ....
.... । अथ प्रातर्यावदागत्य .... तावत् ....
.... शरावे दृष्टवान् । एवं च ....समागत्य तस्मै ....
.... ददाति । एकैकञ्च दीनारं गृह्णाति ।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)
Answer the questions asked on the following paragraph. *(05 marks)*

कस्मिंश्चिदधिष्ठाने चत्वारो ब्राह्मणपुत्राः परस्परं मित्रभावमुपगता वसन्ति स्म । तेषां त्रयः शास्त्रपारङ्गताः, । परंतु बुद्धिरहिताः । एकस्तु बुद्धिमान् , केवलं शास्त्रपराङ्मुखः । अथ तैः कदाचिन्मित्रैर्मन्त्रितम् - 'को गुणो विद्याया येन देशान्तरं गत्वा भूपतीन्परितोष्यार्थोपार्जना न क्रियते ? तत्पूर्वदेशं गच्छामः' । तथाऽनुष्ठिते, किञ्चिन्मार्गं गत्वा तेषां ज्येष्ठतरः प्राह - 'अहो अस्माकमेकश्चतुर्थो मूढः केवलं बुद्धिमान् । न च राजप्रतिग्रहो बुद्ध्या लभ्यते विद्यां विना । तन्नास्मै स्वोपार्जितं दास्यामि । तद्गच्छतु गृहम् । ततो द्वितीयेनाभिहितम् - 'भोः सुबुद्धे ! गच्छ त्वं स्वगृहे, यतस्ते विद्या नस्ति । '

(a) ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ බ්‍රාහ්මණයෝ කීදෙනෙක් වෙත් ද?
How many Brahmins are skilled in *sāstra*?

....

(b) බුද්ධිමත් බ්‍රාහ්මණයෝ කීදෙනෙක් වෙත් ද?
How many intelligent Brahmins are there?

....

(c) ඔවුන් රැස් වී කථිකා කළේ කුමක් ද?
What they met and talked about?

....

(d) ඔවුන් ගියේ කුමන දිශාවකට ද?
Which direction did they go?

....

(e) දෙවැන්නා විසින් කියන ලද්දේ කුමක් ද?
What did the second one say?

....

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)
Translate the following sentences into English. *(04 marks)*

१. सर्वे भद्राणि पश्यन्तु । ....

२. मम वचनं कः श्रृणोति । ....

३. स्वस्रे पञ्चालिकां यच्छति । ....

४. तत्र कोऽपि सन्देहो नस्ति । ....

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. *(04 marks)*

(a) ඇය එහෙ මෙහෙ ඇවිදියි.
She walks here and there.

....

(b) ගෙදර කීදෙනෙක් වාසය කරත්ද?
How many people live at home ?

....

(c) කවදාවත් දෙමාපියන් අමතක කරන්න එපා.
Never forget the parents.

....

(d) ඒ කැලෑවෙහි සිංහයෙක් වාසය කළේ ය.
A lion lived in that forest.

....

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන **තුනකට නොඅඩු** සංස්කෘත වාක්‍ය **හතරක්** දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න. (එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*
Write **four** sentences each consisting of **not less than three words**, on the following picture. Use *Devanāgarī* characters. (The same word should not be used more than twice). *(04 marks)*

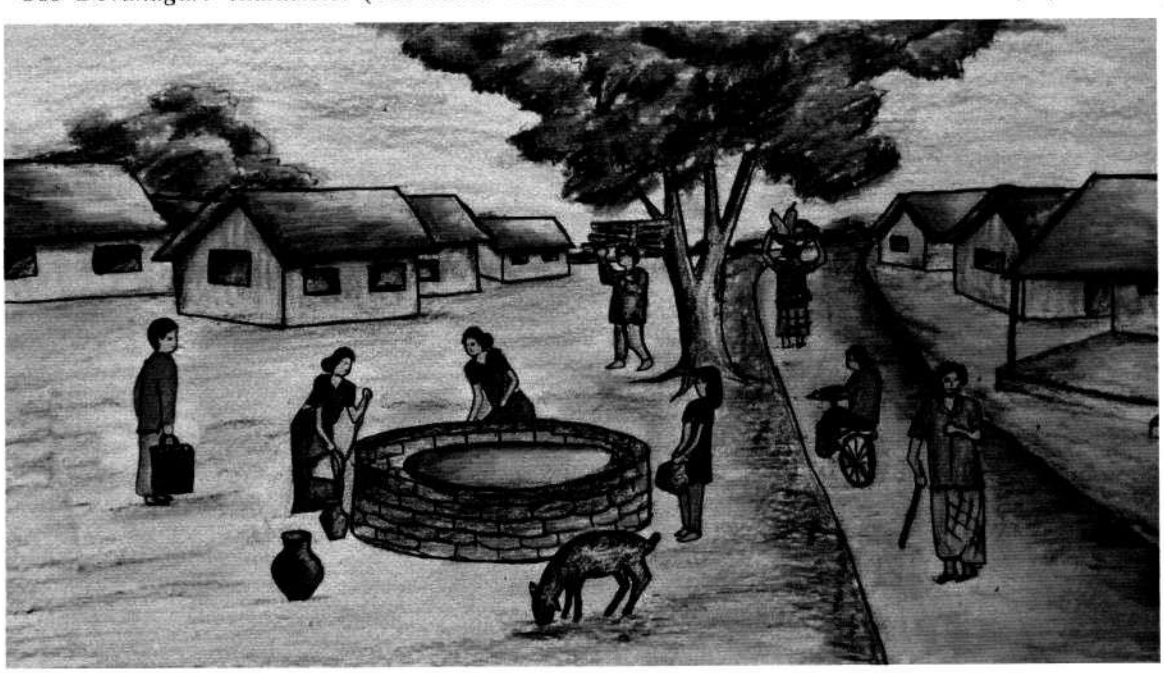

....

....

....

....

* * *

නව නිර්දේශය
මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය - 2022 (2023)
සංස්කෘත 04

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය   1 × 40 - 40 ක් ද
දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රය   12 × 5 - 60 ක් ද වශයෙන් ලකුණු ලබා දෙනු ලැබේ.

දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රයෙහි පළමු කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම ද දෙවන කොටසින් ප්‍රශ්න තුනකට ද වශයෙන් පිළිතුරු සපයා තිබිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 12 බැගින් දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රය සඳහා ලකුණු 60ක් හිමි වේ.

පළමු පත්‍රයෙහි ප්‍රශ්න 40 පෙළ පොත ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘත භාෂාවට අදාළ ව්‍යාකරණ හා සාහිත්‍යය ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ සකස් කරනු ලබේ. දේවනාගරී අක්ෂර කියවීම, අවබෝධය ද අක්ෂර මාලවේ සිට සන්ධි, සමාස, තද්ධිත, කෘදන්ත මෙන් ම නාමවරනැගීම හා ආඛ්‍යාත වරනැගීම යනාදී මූලික ව්‍යාකරණ පිළිබඳ අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් මෙම ප්‍රශ්න 40 සකස් කරනු ලැබේ. එහි දී එක් ප්‍රශ්නයකට වරණ හතරක් හිමි වන අතර, ඉන් වඩාත් නිවැරදි එක් වරණයක් තෝරා තිබිය යුතු ය.

දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු හා දෙවන ප්‍රශ්න නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් සකස් කරනු ලැබේ. එම ප්‍රශ්න දෙක ම අනිවාර්ය වේ. දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු ප්‍රශ්නය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. ගද්‍ය හා පද්‍ය උද්ධෘත නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් පරිවර්තනය කිරීමේ ශක්‍යතාව මින් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. දෙවන ප්‍රශ්නය අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අභිලාෂයෙන් නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාන්තර්ගතයන් මත දැනුම, අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් අනුකොටස් දෙකක් යටතේ විමසනු ලැබේ.

03, 04, 05, 06, 07 හා 08 යන ප්‍රශ්න දෙවන කොටසට අයත් වේ. 03 ප්‍රශ්නය ඔස්සේ සාරස්වතාශ්‍රයෙන් මූලික ව්‍යාකරණ රීති හා සන්ධි පිළිබඳ දැනුම ද 04 වන ප්‍රශ්නයෙන් නාම වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 05 ප්‍රශ්නයෙන් ආඛ්‍යාත වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 06 වන ප්‍රශ්නයෙන් සමාස හා තද්ධිත පිළිබඳ ව ද 07 හා 08 වන ප්‍රශ්නවලින් නිර්මාණ ශක්‍යතාව හා අවබෝධය ද පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

08 වන ප්‍රශ්නය මගින් පරිවර්තන ශක්‍යතාවට අමතර ව, දේවනාගරී අක්ෂර ලිවීමේ ශක්‍යතාව පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නපත්‍රයක් නිසා සිංහල ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිර්දේශිත ,අවස්ථාවන් හැරුණු විට දැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ.

නව නිර්දේශය - 2022 (2023)

සංස්කෘත 04

පළමු පත්‍රය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	(03)	21	(04)
02	(04)	22	(01)
03	(01)	23	(01)
04	(04)	24	(02)
05	(01)	25	(03)
06	(04)	26	(02)
07	(03)	27	(04)
08	(02)	28	(01)
09	(01)	29	(02)
10	(04)	30	(03)
11	(03)	31	(04)
12	(01)	32	(03)
13	(02)	33	(04)
14	(04)	34	(02)
15	(02)	35	(01)
16	(03)	36	(02)
17	(01)	37	(01)
18	(02)	38	(02)
19	(03)	39	(03)
20	(03)	40	(04)

දෙවන පත්‍රය

ආදර්ශ පිළිතුරු පත්‍රය

සංස්කෘත - II පත්‍රය - 2022 (2023)

I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. चत्वारः पुत्रा द्वे कन्ये च तस्यासन्। - පුත්තු සතර දෙනෙක් ද කන්‍යාවෝ දෙදෙනෙක් ද ඔහුට වූහ.

२. इत्युपदिश्य पञ्चत्वं गतः स महर्षिः। - මෙසේ උපදෙස් ලබා දී ඒ මහා ඍෂිවරයා මරණයට පත් විය.

३. अथ कस्मिंश्चिद् ग्रामे निवसन्ति स्म षडन्धाः। - අනතුරුව කිසියම් ගමක අන්ධයෝ සයදෙනෙක් වාසය කළහ.

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. भार्यानुरागः पुनराचकर्ष। - බිරිය පිළිබඳ අනුරාගය (ඔහු) ආපස්සට ඇද්දේ ය.

२. चकार रोषं विचकार माल्यं। - කෝප වූවා ය. මල් මාලය කැඩුවා ය.

३. किं किं न साधयति कल्पलतेव विद्या। - කල්පලතාවක් මෙන් ඉගෙනුම (දැනුම) කුමක් කුමක් නම් සිද්ධ නොකරයි ද?

02. (i) विद्या ददाति विनयम्।

මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

ඉගෙනීමෙන් හික්මීම ලබාදෙයි. යන අදහස තහවුරු කරන වාක්‍ය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*
Make a review on either of following topics based on prescribed verse and prose statements. *(08 marks)*

(අ) **උගත් ශාස්ත්‍රය බුද්ධිමත් ව භාවිත කළ යුතු වේ. (සිංහකාරකමූර්ඛකථාව ආශ්‍රයෙන්)**
(a) Knowledge must be used wisely.
(ආ) **අනුන්ගේ අදහස් හැමවිට ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉක්මන් නොවිය යුතු වේ. (ස්වර්ණපුරීෂපක්ෂිරාජමන්ත්‍රීකථාව ආශ්‍රයෙන්)**
(b) One should not always rush to implement the ideas of others.

(නියමිත ඉඩ නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගෙන තිබිය යුතු ය. මාතෘකාවට අදාළව ම පිළිතුරු ලියා තිබිය යුතු ය. ප්‍රධාන මාතෘකාවට අදාළ නිර්දිෂ්ට කතාව ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය. සසඳා බලා ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න.)

II කොටස

03. (i) ऋ කාරයෙහි ගුණ අක්ෂරය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)
What is the *Guna* form of ऋ ? *(02 marks)*

अर्

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
Write the meaning of the following *Sārasvata sūtrās*. *(04 marks)*

१. ए अय्। : එ කාරයට පසුව ස්වරයක් ඇති කල්හි එ කාරයට අය් ආදේශ වේ.

२. ओ अव्। : ඔ කාරයට පසුව ස්වරයක් ඇති කල්හි ඔ කාරයට අව් ආදේශ වේ.

३. सवर्णे दीर्घः सह। : සවර්ණ ස්වර දෙකක් ඇති කල්හි ඒ දෙක එකතු වී දීර්ඝ අකුරක් බවට පත්වේ.

४. उपूपध्मानीयानामोष्ठौ। : (උපධ්මානීය) උ, ඌ, ප, ඵ, බ, භ, ම යන අක්ෂර ඕෂ්ඨජ නම් වේ.

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. (ලකුණු 03 යි)
Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

१. योऽत्र। : १. यो + अत्र / यः + अत्र २. सद्गुणः। सत् + गुणः ३. नायकः। नै + अकः

(iv) उन्नतिः / मुहुर्मुहुः / अमात्यांशः යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. (ලකුණු 03 යි)

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms उन्नतिः / मुहुर्मुहुः / अमात्यांशः

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि
अमात्यांशः	उन्नतिः	मुहुर्मुहुः

04. (i) परितः। යන්න යෙදෙන්නේ <u>ද්විතීයා</u> විභක්තිය සමගයි. (ලකුණු 02 යි)

परितः governs the .... case *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
Write the case and the number of the following words. *(04 marks)*

පදය	විභක්තිය	වචනය
तौ	ප්‍රථමා, ද්විතීයා	ද්විවචන
नदीः	ද්විතීයා	බහුවචන
गुरवे	චතුර්ථී	ඒකවචන
पुत्रान्	ද්විතීයා	බහුවචන

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. ***(06 marks)***

लत	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	***बालकः***	***बालकौ***	***बालकाः***
प्रथमा	धेनुः	**धेनू**	**धेनवः**
द्वितीया	किम्	**के**	**कानि**
तृतीया	***गंगया***	गंगाभ्याम्	गंगाभिः
पञ्चमी	**कवेः**	कविभ्याम्	कविभ्यः

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගු සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 02 යි)*

In accordance with the given example, complete the following table. *(02 marks)*

උදා - eg. **लट्**	*වර්තමානෙ / **Present***
लुट्	අනද්‍යතන භවිෂ්‍ය අනාගත කාලයෙහි
लङ्	අනද්‍යතන භූත අතීත අර්ථයෙහි

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Complete the following table with appropriate *kṛdantās*. *(04 marks)*

√कृ	√गम्	√भू	√नी
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त
कृत्वा	गन्तुम्	भवत्, भवन्, भवमान, भूयमान	नीत, नीतवान्

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. *(ලකුණු 06 යි)*

Complete the following table suitably. *(06 marks)*

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
पठामि।	लट्	एकवचन	පාඩම් කරමි / හදාරමි
भवानि।	लोट्	एकवचन	වෙම්වා

06. (i) **आसीत् कस्मिंश्चित्वने महावृक्षः ।** යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*

What is the *samāsa* word in the phrase **आसीत् कस्मिंश्चित्वने महावृक्षः ।** *(02 marks)*

महावृक्षः

(ii) **दशमः - वैदिकः - पाण्डित्यम् - एकदा** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

अव्ययतद्धित	भावतद्धित	अनेकार्थतद्धित	संख्यातद्धित
एकदा	पाण्डित्यम्	वैदिकः	दशमः

(iii) පහත දැක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

चतुष्पथम् ।	**द्विगुसमास**
लम्बकर्णः ।	**बहुव्रीहिसमास**
आहारनिद्राभयमैथुनं ।	**द्वन्द्वसमास**
देवभक्तिः ।	**तत्पुरुपसमास**
नरसिंहः ।	**कर्मधारयसमास**
मेघनादः ।	**तत्पुरुपसमास**

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. *(ලකුණු 07 යි)*
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. *(07 marks)*

(परस्परस्य - शृङ्गाभ्यां - कौचिदजौ - तथैव - प्रथमं - मुहूर्तं - प्रस्थितौ)

अथैकदा *कौचिदजौ* परस्परविरुद्धां दिशमुद्दिश्य *प्रस्थितौ*। संमुखमतिष्टतां च सेतोर्मध्यभागे। ततः *प्रथमं* गमनायालमिति *परस्परस्य* बलं ज्ञातुमिव तौ *मुहूर्तं* स्तब्धावास्ताम्। ततस्तयोरेकतरोऽन्यं *शृङ्गाभ्यां* प्रहर्तुमारभत। तदा स द्वितीयोऽपि तं *तथैव* शीर्षाघातैः पृष्टतः प्रक्षेप्तुमुद्यतोऽभवत्।

(ii) පහත දක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)
Answer the questions asked on the following paragraph. (05 marks)

अथ सा कदाचिच्छय्यायां पुत्रं शायचित्वा जलकुम्भमादाय, पतिमुवाच - " ब्राह्मण ! जलार्थमहं तडागे यामि, त्वया पुत्रोऽयं नकुलाद्रक्षणीयः"। अथ तस्यां गतायां, ब्राह्मणोऽपि शून्यं गृहं मुक्त्वा भिक्षार्थं क्वचिन्निर्गतः। अत्रान्तरे दैववशात् कृष्णसर्पो विलान्निष्कान्तः। नकुलोऽपि तं स्वभाववैरिणं मत्वा, भ्रातृरक्षणार्थं सर्पेण सह युद्ध्वा, सर्पं खण्डशः कृतवान्। ततोऽसौ रुधिराप्लावितवदनः सानन्दं स्वव्यापारप्रकाशनार्थं मातुः सम्मुखे गतः। माताऽपि तं रुधिरक्लिन्नमुखमवलोक्य शङ्कितचित्ता - " नूनमनेन दुरात्मना मम दारको भक्षितः" इति विचिन्त्य कोपात्तस्योपरि तं जलकुम्भं चिक्षेप।

i. දිය ගෙන ඒමට පොකුණට ගියේ කවු ද?
Who went to the pond to fetch water?

ඇය (බැමිණිය) / सा - (ब्राह्मणी) / **අම්මා**

ii. බමුණාට පැවරූ රාජකාරිය කුමක් ද?
What is the duty assigned to the Brāhmin?

මේ පුතා මුගටියාගෙන් රැකගත යුතුයි. / पुत्रोऽयं नकुलाद्रक्षणीयः।

iii. බමුණා පිටත් වූයේ කුමක් සඳහා ද?
What did the Brahmin set out for?

ආහාර සඳහා / भिक्षार्थं

iv. **සර්පයා කැබලිවලට පත් කළේ කවු ද?**
Who cut the snake into pieces?

මුගටියා / नकुलः

v. **මවගේ ඉදිරියට මුගටියා පැමිණියේ කෙසේ ද?**
How did the mongoose come before the mother?

ලේ තැවරුණු මුහුණ ඇතිව / रुधिराप्लावितवदनः

08. **(i) පහත දක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න.** ***(ලකුණු 04යි)***
Translate the following sentences into English. **(04 marks)**

१. सम्भूय तिष्ठन्ति। - එක්ව සිටිති.

२. अद्य कुत्र गच्छसि। - අද කොහි යහි ද?

३. किमर्थं पूर्वं न उक्तवान्। - ඇයි පෙර නොකිවුවේ ?

४. अन्यथा मा चिन्तय। - වෙනත් ආකාරයකින් සිතන්න එපා.
වැරදියට හිතන්න එපා.

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
Translate the following sentences into Sanskrit. (04 marks)

i. අපි නගරයට යමු. Let's go to town.
वयं नगरं गच्छामः।

ii. ඉක්මනින් ලිපියක් එවන්න. Send a letter soon.
शिघ्रं (सत्वरं) पत्रं (लेखनं) प्रेशय।

iii. ඔබගේ ප්‍රියතම භාෂාව කුමක් ද? What is your favorite language?

तव प्रियतमा भाषा किम् ? (प्रियतमं विषयं)

iv. සැප පිණිස ධර්මයෙහි හැසිරෙන්න. Behave in Dhamma for happiness.
सुखार्थं धर्मे चर।   सुखाय धर्मे चर।

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය 04ක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න.
(එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) (ලකුණු 04 යි)

Write four sentences each consisting of not less than three words, on the following picture. Use *Devanāgarī* characters. (The same words should not be used more than twice).
(04 marks)

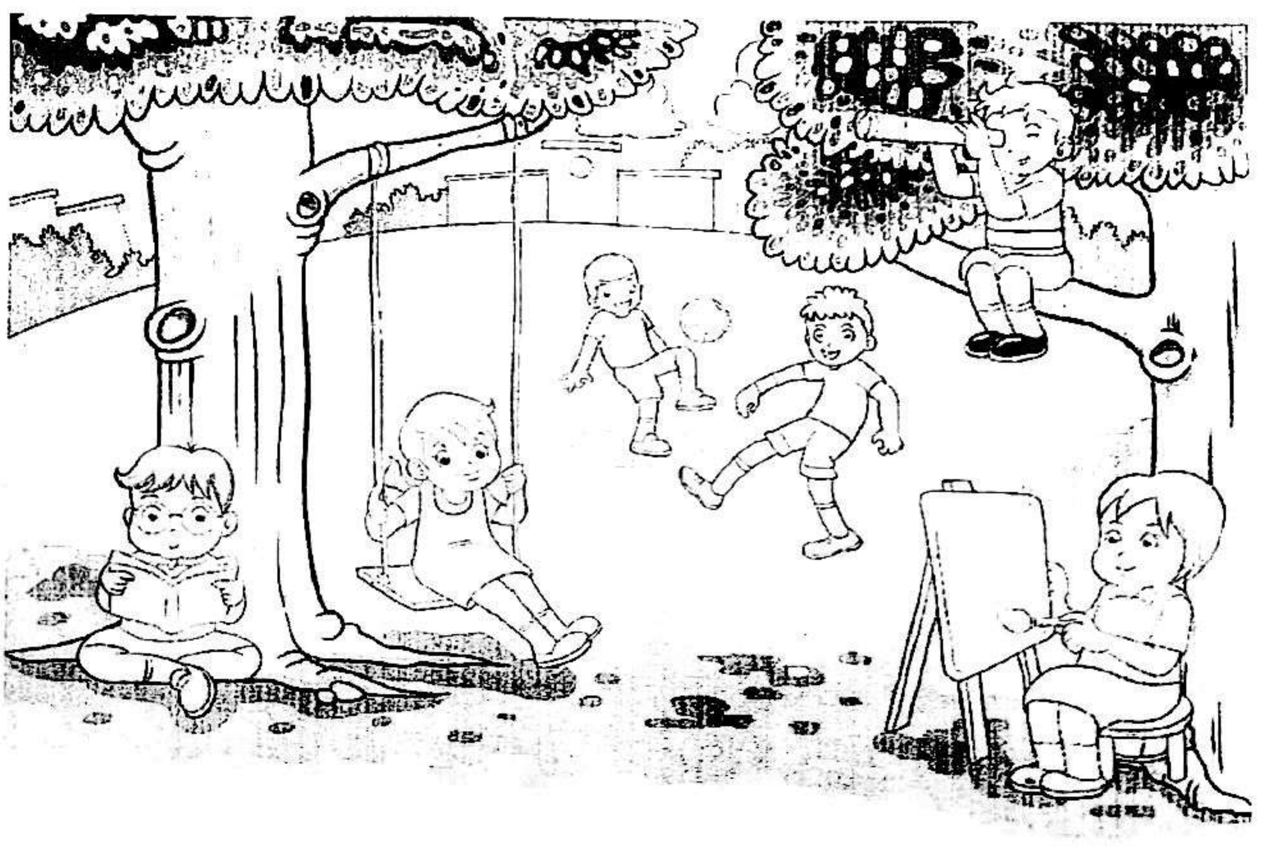

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2567 – පිරිවෙන් සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය – 2023 (2024)

2567 – Piriven Ordinary Level Examination – 2023 (2024)

04 S, E I

(04) සංස්කෘත – I පත්‍රය

Sanskrit – Paper I

පැය එකයි / One hour

සැලකිය යුතුයි / Note :

* ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලකුණු **40** ක් ලැබේ.
  Answer **all** questions. This paper carries **40** marks.
* අංක **1** සිට **40** තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
  In each of the questions from **1** to **40**, pick one of the alternatives (1), (2), (3), (4) which is **correct or most appropriate**.
* **ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරින්, ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.**
  Mark a cross (x) on the number corresponding to your choice in the answer sheet provided.
* එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.
  Further instructions are given on the back of the answer sheet. Follow them carefully.

1. සංස්කෘත භාෂාවේ නාමින් අක්ෂර සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
   How many *nāmin* letters in the Sanskrit language?
   (1) දෙකකි Two (2) දොළහකි Twelve (3) දාහතරකි Fourteen (4) විසිපහකි Twenty Five

2. ඌෂ්මාක්ෂර පමණක් සඳහන් වරණය තෝරන්න.
   Select the option which only contains Sibilants.
   (1) अ इ उ ऋ । (2) य र ल व । (3) ए ऐ ओ औ । (4) श ष स ह ।

3. දන්තජාක්ෂර පමණක් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains only the Dentals is
   (1) त थ द ध न । (2) अ प फ ध म । (3) इ प ब भ म । (4) उ ऊ त द ध ।

4. सभायाम् - भर्तारः යන පදවල විභක්ති පිළිවෙළින් අයත් වරණය වන්නේ,
   The option that contains the cases of सभायाम् - भर्तारः in correct order is
   (1) प्रथमा - तृतीया । (2) षष्ठी - तृतीया । (3) पञ्चमी - चतुर्थी । (4) सप्तमी - प्रथमा ।

5. तरोः - कर्षकैः යන පදවල අර්ථය වන්නේ,
   The meaning of the two words तरोः - कर्षकैः is
   (1) ගසෙහි - ගොවියා විසින්
   In the tree - by the farmer
   (2) ගසින් ගොවියන් විසින්
   from the tree - by farmers
   (3) තරුවලින් - ගොවියන්
   from the stars - farmers
   (4) ගස්වල - ගොවියන්ගෙන්
   In the trees - from farmers

6. शिक्षकः <u>सुधाखण्डेन</u> लिखति । යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි යෙදී ඇති කාරකය කුමක් ද?
   What is the *kāraka* of the underlined word in शिक्षकः <u>सुधाखण्डेन</u> लिखति ।?
   (1) कर्मकारक । (2) करणकारक । (3) अपादानकारक । (4) सम्प्रदानकारक ।

[2 වැනි පිටුව බලන්න. / See page two.

7. भानु । ශබ්දයෙහි චතුර්ථී විභක්ති ඒකවචනය,
The locative singular of the stem भानु is
(1) भानुना । (2) भानोः । (3) भानवे । (4) भानुभ्यः ।

8. अखादन् । යන ආඛ්‍යාතපදය අයත් වන්නේ,
The finite verb अखादन् belongs to
(1) लङ् परस्मैपद प्रथमपुरुष बहुवचनम् । (2) लृट् परस्मैपद प्रथमपुरुष बहुवचनम् ।
(3) लट् परस्मैपद प्रथमपुरुष एकवचनम् । (4) लृट् परस्मैपद मध्यमपुरुष द्विवचनम् ।

9. लिखिष्यामि - पचेयुः ආඛ්‍යාතයන්හි ලකාර පිළිවෙළින් අයත් වරණය තෝරන්න.
Select the option that contains the tenses (*lakāras*) of the verbs लिखिष्यामि - पचेयुः in the order.
(1) लिट् - लोट् । (2) विधिलिङ् - लिट् । (3) लृट् - विधिलिङ् । (4) लट् - लोट् ।

10. √डि- लट् ලකාර ආත්මනේපද ප්‍රථමපුරුෂ ඒකවචන රූපය තෝරන්න.
Choose the present tense (लट् *lakāra*) *Ātmanepada* the first person singular form of √डि
(1) डयते । (2) डयसे । (3) डयावहे । (4) डयेते ।

11. පරෝක්ෂභූත අතීත අර්ථ සූචක ලකාරය වන්නේ,
Indicative of Past Perfect tense (*lakāra*) is
(1) लिट् । (2) लुङ् । (3) लङ् । (4) लृङ् ।

12. अथ + एकदा । යන්නෙහි නිවැරදි සන්ධිය වන්නේ,
The correct *sandhi* form of अथ + एकदा । is
(1) अथेकदा । (2) अथोकदा । (3) अथैकदा । (4) अथमेकदा ।

13. इत्युपदिश्य යන්නෙහි නිවැරදි විසන්ධිය වන්නේ,
The correct disjoint form of इत्युपदिश्य is
(1) इत + युपदिश्य । (2) इतो + उपदिश्य । (3) इति + युपदिश्य । (4) इति + उपदिश्य ।

14. शिवास्ते । යන සන්ධිපදය අයත් වන්නේ,
The *sandhi* word शिवास्ते । belongs to
(1) स्वरसन्धिः । (2) विसर्गसन्धिः । (3) अनुस्वारसन्धिः । (4) व्यञ्जनसन्धिः ।

15. ईशकृपया सुखेनैव तनुमेतां त्यक्तुं समर्थोऽस्मि । මෙහි ඇතුළත් සන්ධිපද සංඛ්‍යාව තෝරන්න.
Choose the number of *sandhi* words in ईशकृपया सुखेनैव तनुमेतां त्यक्तुं समर्थोऽस्मि ।
(1) දෙකකි. Two (2) තුනකි. Three (3) හතරකි. Four (4) පහකි. Five

16. ද්විගු සමාසපදයක් වන්නේ,
A ***dvigu*** compound form is
(1) बहुफलः । (2) वृक्षलता । (3) अनुनायकम् । (4) सप्तदिनम् ।

17. धर्मार्थकाममोक्ष යන්න කුමන සමාසයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of compound does the word धर्मार्थकाममोक्ष belong to ?
(1) कर्मधारयसमास । (2) द्वन्द्वसमास । (3) तत्पुरुषसमास । (4) बहुव्रीहिसमास ।

18. पञ्चम යන්න කුමන තද්ධිතයට අයත් වන්නේ ද?
To which kind of derivative noun (*taddhita*) does the word पञ्चम belong to ?
(1) संख्यातद्धित । (2) अपत्यतद्धित । (3) भावतद्धित । (4) समूहार्थतद्धित ।

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

19. ज्येष्ठ යන්නෙහි යෙදී ඇති තද්ධිත ප්‍රත්‍යය කුමක් ද?
What is the suffix used for the derivative noun ज्येष्ठ ?
(1) इष्ठ । (2) इष्ट । (3) एष्ठ । (4) अष्ट ।

20. "अगच्छन् वैनतेयोऽपि ।" හි යටින් ඉරි ඇඳි පදය
The underlined word in "अगच्छन् वैनतेयोऽपि ।" is
(1) අනාගතකාල කෘදන්තයකි.
A future participle.
(2) අතීතකාල කර්තෘකාරක කෘදන්තයකි.
A past active participle.
(3) අතීතකාල කර්මකාරක කෘදන්තයකි.
A past passive participle.
(4) වර්තමානකාල කෘදන්තයකි.
A present participle.

21. √चल् ධාතුවෙන් තැනෙන තුමන්තක්‍රියා රූපය වන්නේ,
The infinitive (तुमन्तक्रिया) formed from the root √चल् is
(1) चलतुम् । (2) चलत् । (3) चलितुम् । (4) चलित्वा ।

22. दातव्य යන්නෙහි කෘදන්ත ප්‍රත්‍යය වෙන් වන්නේ,
The participle suffix of दातव्य is separated as
(1) दा + तव्य । (2) द + तव्य । (3) दा + अव्य । (4) दात + व्य ।

23. වර්තමානකාල කෘදන්ත පමණක් ඇති වරණය වන්නේ,
The option that contains only present participles is
(1) भवत् - दण्डनीय ।
(2) स्थितवान् - चिन्तित ।
(3) नेष्यमान - पठिष्यत् ।
(4) गच्छत् - शोभमान ।

24. किञ्चिदपि कृष्णफलके मा लिख । හි අර්ථය වන්නේ,
The meaning of किञ्चिदपि कृष्णफलके मा लिख । is
(1) කිසිවක් කළු පාටින් ලියන්න එපා.
Do not write anything in black.
(2) මොකවත් බිත්තියේ ලියන්න එපා.
Do not write anything on the wall.
(3) කිසිවක් පාපුවරුවේ ලියන්න එපා.
Do not write anything on the footboard.
(4) මොකවත් කළුලෑල්ලේ ලියන්න එපා.
Do not write anything on the blackboard.

25. "8.15 ට වැඩ ආරම්භ කරමු." යටින් ඉරි ඇඳි පදයෙහි අර්ථය දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
Select the option which contains the correct translation of the underlined phrase in " Shall we begin works at 8.15"
(1) पादोन अष्टवादनम् ।
(2) सपाद अष्टवादनम् ।
(3) अष्टाधिक त्रिवादनम् ।
(4) सार्ध अष्टवादनम् ।

26. "කීයට ද ඇය උදේ කෑම කන්නේ?" නිවැරදි පරිවර්තනය වන්නේ,
The correct translation of "At what time does she take breakfast?" is
(1) यदा सा प्रातरासं खादति ?
(2) किमर्थं सा प्रातरासं खादति ?
(3) कदा सा प्रातरासं खादति ?
(4) केन सा प्रातरासं खादति ?

27. धूमः अस्ति । वह्निः अस्ति । යන වාක්‍යද්වය, සුදුසු පරිදි තනි වාක්‍යයක් ලෙස ලියනු ලබන්නේ,
The suitably combined form of the two sentences धूमः अस्ति । वह्निः अस्ति । is
(1) यत्र धूमः अस्ति तथा वह्निः अस्ति ।
(2) यदि धूमः अस्ति तत्र वह्निः अस्ति ।
(3) यत्र धूमः अस्ति तत्र वह्निः अस्ति ।
(4) यत्र धूमः अस्ति कुत्र वह्निः अस्ति ।

28. අශ්වඝෝෂ හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද දෘශ්‍ය කාව්‍යය කුමක් ද?
What is the drama composed by Aśhvaghoṣa thero?
(1) नागानन्द । (2) सूत्रालंकार । (3) वज्रसूचि । (4) शारीपुत्रप्रकरण ।

[4 වැනි පිටුව බලන්න. / See page four.

29. දණ්ඩින් කවියාගේ මෑණියන් වන්නේ,
Who is the mother of poet Dandin?
(1) सुवर्णाक्षि । (2) गौरी । (3) मालविका । (4) सीता ।

30. හිතෝපදේශයේ කතුවරයා වන්නේ,
The author of the *Hitopadeśa* is
(1) सुदर्शन । (2) विष्णुशर्मन् । (3) नारायणशर्मन् । (4) अमरशक्ति ।

31. "නෘපසේවක-වානරකථා" අන්තර්ගත කාණ්ඩය කුමක් ද?
What is the content category of "*Nṛpasevaka-vānarakathā*" belong?
(1) लब्धप्रणाश । (2) अपरीक्षितकारक । (3) काकोलुकीय । (4) मित्रभेद ।

32. මාලවිකාග්නිමිත්‍ර යනු,
Mālavikāgnimitra is
(1) महाकाव्यम् । (2) गद्यकाव्यम् । (3) खण्डकाव्यम् । (4) दृश्यकाव्यम् ।

33. හිතෝපදේශයෙහි දෙවන කාණ්ඩය වන්නේ,
The second category of *Hitopadeśa* is
(1) सन्धि । (2) विग्रह । (3) मित्रलाभ । (4) सुहृद्भेद ।

34. කාව්‍යාදර්ශය කවුරුන් විසින් රචනා කරන ලද්දේ ද?
Who composed the *kāvyādarśa*?
(1) दण्डिन् । (2) सुबन्धु । (3) कालिदास । (4) कुमारदास ।

35. දශකුමාරචරිතයේ ප්‍රධාන කථා නායක, නායිකාවන් කවුරුන් ද?
Who are the main characters in *Daśakumāracarita*?
(1) दुश्यन्त - शकुन्तला । (2) राजवाहन - अवन्तिसुन्दरी ।
(3) शिव - पार्वती । (4) नन्द - सुन्दरी ।

36. කුමාරසම්භවයේ ප්‍රධාන රසය වන්නේ,
The main sentiment of *Kumārasambhava* is
(1) वीर । (2) हास्य । (3) शान्त । (4) शृङ्गार ।

37. මහාකවි කාලිදාස විසින් රචනා කරන ලද මහාකාව්‍ය ගණන කීය ද?
How many number of epics written by *Mahākavi Kālidāsa*?
(1) එකකි. One (2) දෙකකි. Two (3) තුනකි. Three (4) හතරකි. Four

38. ලංකාවෙහි රචිත මහාකාව්‍යයක් වන්නේ,
The epic that was composed in Sri Lanka is
(1) रघुवंश । (2) जानकीहरण । (3) शिशुपालवध । (4) रावणवध ।

39. අංක 07කින් සුසැදි දෘශ්‍යකාව්‍යය වන්නේ,
The Drāmā that contains seven chapters [*Aṁka*] is
(1) अभिज्ञानशाकुन्तल । (2) मालविकाग्निमित्र । (3) विक्रमोर्वशी । (4) शारिपुत्रप्रकरण ।

40. දිලීප රජු හමුවන්නේ මින් කුමන මහාකාව්‍යයේ ද?
King Dilipa is found in which of these Mahākāvyas?
(1) कुमारसम्भव । (2) शिशुपालवध । (3) रघुवंश । (4) जानकीहरण ।

* * *

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි.
Additional Reading Time – 10 minutes

(04) සංස්කෘත – II පත්‍රය
Sanskrit – Paper II

පැය තුනයි / Three hours

* I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
* Answer **five** questions only including the **two** questions in part I and **three** questions in Part II.

I කොටස – Part I

1. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. त्रयोऽपि सिंहेनोत्थाय व्यापादिताः।

....

२. अनन्तरं कोऽप्यन्यः खगः धान्यकणं गृहीतवान्।

....

३. ततः तस्य शरीरे मन्दं मन्दं पदानि निधाय पारमगच्छत्।

....

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. अथ दुःखमिदं मनोमयं वद।

....

२. दुर्जनः प्रियवादी च नैतद्विश्वासकारणम्।

....

३. दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्यया लङ्कृतोऽपि सन्।

....

2. (i) उद्यमेन हि सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः।
මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

....
....
....
....
....
....
....

[3 වැනි පිටුව බලන්න. / *See page three.*

(ii) [illegible] ([illegible] 08)

Make a review on **either** of following topics based on the prescribed verse and prose texts. (08 marks)

(අ) [illegible]

(a) Excessive greed is for destruction. (*Brāhmaṇavarga katha*)

(ආ) [illegible]

(b) By comparing yourself, you should not destroy others. (*Siṃhaśṛgālakatha katha*)

II කොටස – Part II

3. (i) ऋ කාරයෙහි වෘද්ධි අක්ෂරය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*

What is the *Vṛddhi* form of ऋ? *(02 marks)*

....

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Write the meaning of the following *Sārasvata* rules. *(04 marks)*

१. औ आव्। : ....

२. शत्रुवदादेशः। : ....

३. ञमङणनानां नासिका। : ....

४. कादयो मावसानाः स्पर्शाः। : ....

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Disjoin the following *sandhi* forms. *(03 marks)*

१. जात्यन्ध। : ....

२. तैरपि। : ....

३. अहमपि। : ....

(iv) सद्धर्मः / कोऽर्थः / अत्युत्तमम् යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 03 යි)*

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms सद्धर्मः / कोऽर्थः / अत्युत्तमम् *(03 marks)*

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि

4. (i) आरात्। යන්න යෙදෙන්නේ .... විභක්තිය සමගයි. *(ලකුණු 02 යි)*

आरात्। governs the .... case. *(02 marks)*

(ii) පහත සඳහන් පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියා දක්වන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Write down the case and the number of the following words. *(04 marks)*

पद	विभक्ति	वचन
तस्मिन्		
नदीभ्यः		
कपिना		
अग्रजयोः		

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න.
(ලකුණු 06 යි)
Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly.
(06 marks)

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	बालकः	बालकौ	बालकाः
प्रथमा	मित्रं	मित्रे	
तृतीया		मातृभ्याम्	
चतुर्थी		साधुभ्याम्	साधुभ्यः
सप्तमी		लतयोः	

5. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
(ලකුණු 02 යි)
In accordance with the given example, complete the following table.
(02 marks)

උදා. Eg. लट्	වර්තමාන /Present
लृट्	
विधिलिङ्	

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
(ලකුණු 04 යි)
Complete the following table with appropriate *kṛdantās*.
(04 marks)

√ कृ	√ पा	√ रच्	√ भू
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න.
(ලකුණු 06 යි)
Complete the following table suitably.
(06 marks)

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
अरक्षत्			
गमिष्यामः			

[6 වැනි පිටුව බලන්න. / See page six.

6. (i) **पाणिपादं प्रक्षाल्य भोजनं कुरु ।** යන පාඨයෙහි ඇති සමාස පදය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*
What is the *samāsa* word in the phrase **पाणिपादं प्रक्षाल्य भोजनं कुरु ।**? *(02 marks)*

....

(ii) **प्रियतर - इदानीम् - गौतम - मधुर** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

अपत्यतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अस्त्यर्थतद्धित	अव्ययतद्धित

(iii) පහත දැක්වෙන සමාස පද ඉදිරියෙන් සමාස නාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

प्रतिदिनम्	
त्रिरात्रम्	
नीलाकाशः	
वापिकूपतटाकाः	
राजपुत्रः	
त्रिनेत्रः	

7. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. *(ලකුණු 07 යි)*

Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. *(07 marks)*

(सा - भार्या - नकुलं - देवशर्मा - पुपोष - प्रसूय - दिने)

कस्मिंश्चिदधिष्ठाने .... नाम ब्राह्मणः प्रतिवसति स्म। तस्य ....

सुतमजनयत्। तस्मिन्नेव ....काचित् नकुली तत्रैव नकुलमेकं ....

मृता। अथ .... सुतवत्सला दारकवत् तमपि ....

स्तन्यदानाभ्यङ्गमर्दनादिभिः .... । परं तस्य न विश्वसिति ।

[7 වැනි පිටුව බලන්න. / See page seven.

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)
Answer the questions asked on the following paragraph. (05 marks)

आसीत् कस्मिंश्चिन्नगरे कथाप्रियो नाम कोऽपि राजा। राजकार्य उदासीनोऽसौ विनोदेन कालमनयत् स्तुतिपाठकैः सह सततम्। प्रत्यहं नूतनः कश्चित्पुरुषः कथयति नृपतयेऽभिनवां कथाम्। कथाश्रवणेन हृष्टः स भूपश्च तस्मै प्रयच्छति बहुमूल्यं पारितोषिकम्। एकस्मिन् दिने रम्या काचित्कथा तेन श्रुता। किन्तु सा सत्वरमेव समाप्तेति स विषण्णोऽभवत्। तदा क्रोधवशात्तेनेदमुक्तम्। यः कोऽपि सुदीर्घां कथां कथयिष्यति तस्मै प्रदास्यामि राज्यार्धमात्मनः कन्यां च। परं यस्य कथा शीघ्रमेव समाप्तिं यास्यति तस्य शिरश्छेत्स्यामीति। ततः प्रथमेन कथयित्रा दिनान्तं कथिता हास्यरसेन पूर्णाऽऽख्यायिका। किन्तु यदाऽसौ समाप्ता तदा रोषवशात्स राजा तस्य वधमकारयत्।

1. කථාප්‍රිය රජු කුමක් කිරීමට උදාසීන වූයේ ද?
   What did King *Kathapriya* neglect to do?

   ....

2. ඔහු විනෝදයෙන් කාලය ගත කළේ කවුරුන් සමග ද?
   With whom he spend the time happily?

   ....

3. කථා කියන්නාට පාරිතෝෂික වශයෙන් දුන්නේ මොනවා ද?
   What was given to the storyteller as reward?

   ....

4. ඉතා දිග කථාවක් කියන්නාට දීමට පොරොන්දු වූයේ මොනවා ද?
   What was promised to be given to the storyteller who narrates a long story?

   ....

5. කථාව කෙටි වුවහොත් ලබාදුන් දඬුවම කුමක් ද?
   What is the punishment given if the story is short?

   ....

8. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
Translate the following sentences into English. (04 marks)

१. कदा तव जन्मदिनम्। : ....

....

२. मम दूरभाषसंख्यां जानाति वा । : ....

....

३. गच्छन् पिपीलिको याति योजनानां शतान्यपि। : ....

....

४. यदा सूर्यः अस्तं याति तदा सर्वत्र तिमिरं प्रसरति। : ....

....

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. *(04 marks)*

1. කීයට ද ඔබ උදේ නැගිටින්නේ?
   At what time do you wake up in the morning?

   ....

2. ඇයි ඔබ කිසිවක් පාඩම් නොකරන්නේ?
   Why don't you study anything?

   ....

3. මොකවත් ඔහුට කියන්න එපා.
   Don't tell him anything.

   ....

4. අපි එකතු වී වාක්‍යයන් ලියමු.
   Let's write sentences together.

   ....

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය හතරක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න. (එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*
Write **four** sentences each consisting of **not less than three words**, on the following picture. Use *Devanāgarī* characters. (The same word should not be used more than twice). *(04 marks)*

....

....

....

....

***

පිරිවෙන් සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය - 2023 (2024)
සංස්කෘත - 04

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය 1 × 40 - 40 ක් ද
දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රය 12 × 5 - 60 ක් ද වශයෙන් ලකුණු ලබා දෙනු ලැබේ.

දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රයෙහි පළමු කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම ද දෙවන කොටසින් ප්‍රශ්න තුනකට ද වශ... පිළිතුරු සපයා තිබිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 12 බැගින් දෙවන ප්‍රශ්නපත්‍රය සඳහා ලකුණු 60ක් හිමි...

පළමු පත්‍රයෙහි ප්‍රශ්න 40 පෙළ පොත ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘත භාෂාවට අදාළ ව්‍යාකරණ හා සාහිත්‍යය කේන්ද්‍... ඔස්සේ සකස් කරනු ලබේ. දේවනාගරී අක්ෂර කියවීම, අවබෝධය ද අක්ෂර මාලාවේ සිට සන්ධි, සමාස, තද්... කෘදන්ත මෙන් ම නාමවරනැගීම හා ආඛ්‍යාත වරනැගීම යනාදි මූලික ව්‍යාකරණ පිළිබඳ අවබෝධය පරී... කිරීමේ අභිලාෂයෙන් මෙම ප්‍රශ්න 40 සකස් කරනු ලැබේ. එහි දී එක් ප්‍රශ්නයකට වරණ හතරක් හිමි වන ... ඉන් වඩාත් නිවැරදි එක් වරණයක් තෝරා තිබිය යුතු ය.

දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු හා දෙවන ප්‍රශ්න නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් සකස් කරනු ලැබේ. එම ප්‍රශ්න දෙ... අනිවාර්ය වේ. දෙවන පත්‍රයෙහි පළමු ප්‍රශ්නය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. ගද්‍ය හා පද්‍ය උද්ධෘත නිර්... ග්‍රන්ථාශ්‍රයෙන් පරිවර්තනය කිරීමේ ශක්‍යතාව මින් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. දෙවන ප්‍රශ්නය අවබෝධය පරී... කිරීමේ අභිලාෂයෙන් නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාන්තර්ගතයන් මත දැනුම, අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීමේ අරමුණ... අනුකොටස් දෙකක් යටතේ විමසනු ලැබේ.

03, 04, 05, 06, 07 හා 08 යන ප්‍රශ්න දෙවන කොටසට අයත් වේ. 03 ප්‍රශ්නය ඔස්සේ සාරස්වතාශ්‍රයෙන් මූ... ව්‍යාකරණ රීති හා සන්ධි පිළිබඳ දැනුම ද 04 වන ප්‍රශ්නයෙන් නාම වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 05 ප්‍රශ්නය... ආඛ්‍යාත වරනැගීම පිළිබඳ ව ද 06 වන ප්‍රශ්නයෙන් සමාස හා තද්ධිත පිළිබඳ ව ද 07 හා 08 වන ප්‍රශ්නව... නිර්මාණ ශක්‍යතාව හා අවබෝධය ද පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

08 වන ප්‍රශ්නය මගින් පරිවර්තන ශක්‍යතාවට අමතර ව, දේවනාගරී අක්ෂර ලිවීමේ ශක්‍යතාව පරීක්ෂා ක... ලැබේ.

සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නපත්‍රයක් නිසා සිංහල ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිර්දේශිත අවස්ථාවන් හැරුණු ... දැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ.

නව නිර්දේශය - 2023 (2024)			
සංස්කෘත - 04			
පළමු පත්‍රය			
ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	(02)	21	(03)
02	(04)	22	(01)
03	(01)	23	(04)
04	(04)	24	(04)
05	(02)	25	(02)
06	(02)	26	(03)
07	(03)	27	(03)
08	(01)	28	(04)
09	(03)	29	(02)
10	(01)	30	(03)
11	(01)	31	(04)
12	(03)	32	(04)
13	(04)	33	(04)
14	(02)	34	(01)
15	(02)	35	(02)
16	(04)	36	(01)
17	(02)	37	(02)
18	(01)	38	(02)
19	(01)	39	(01)
20	(04)	40	(03)

දෙවන පත්‍රය

ආදර්ශ පිළිතුරු පත්‍රය

සංස්කෘත - II පත්‍රය - 2023 (2024)

I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙක සහ II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

01. (i) පහත සඳහන් ගද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following prose quotations into English. *(06 marks)*

१. त्रयोऽपि सिंहेनोत्थाय व्यापादिताः। -

සිංහයා විසින් නැගිට තිදෙනා ද නසන ලද්දාහ.

२. अनन्तरं कोऽप्यन्यः खगः धान्यकणं गृहीतवान्।

අනතුරුව කිසියම් වෙනත් පක්ෂියෙක් ධාන්‍ය කැබැල්ලක් ගත්තේ ය.

३. ततः तस्य शरीरे मन्दं मन्दं पदानि निधाय पारमगच्छत्। -

ඉක්බිති/අනතුරුව ඔහුගේ සිරුරෙහි හෙමින් හෙමින් පා තබා පරතෙරට/කෙළවරට ගියේ

(ii) පහත සඳහන් පද්‍යපාඨ සිංහලයට නගන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Translate the following verse quotations into English. *(06 marks)*

१. अथ दुःखमिदं मनोमयं वद। -

කියන්න/පවසන්න. ඉදින් මේ දුක මානසික වේ (ද?).

२. दुर्जनः प्रियवादी च नैतद्विश्वासकारणम्। -

දුදනා, ප්‍රියවචන කියන්නේ නමුදු එය විශ්වාස කිරීමට හේතුවක් නොවේ.

३. दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्यया लङ्कृतोऽपि सन्।

විද්‍යාවෙන් සැරසී සිටියත් දුර්ජනයා දුරු කළ යුතු ය.

02. (i) उद्यमेन हि सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः।

මේ ප්‍රකාශයෙහි ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Explain the significance of this statement. *(04 marks)*

කාර්යයෝ උත්සාහයෙන් ම සිදු වෙති. මනදොළින් සිදු නොවෙති. (කටයුතු උත්සාහයෙන් ම සාර්ථ කර ගත යුතු වේ. හුදෙක් ප්‍රාර්ථනා කළ පමණින් කටයුතු ඉටු නොවේ.) යන අදහස තහවුරු කරන වාක්‍ය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න.

(ii) නිර්දිෂ්ටපාඨ ග්‍රන්ථාගත ගද්‍ය හා පද්‍ය ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් එකක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න. *(ලකුණු 08*
Make a review on either of following topics based on prescribed verse and prose statemen *(08 marks*

(අ) අධික ලෝභකම විනාශය පිණිස වේ. (බ්‍රාහ්මණසර්ප කථාව ආශ්‍රයෙන්)
(a) Excessive greed is for destruction.
(ආ) තමන් උපමා කොට අනුන් නො නැසිය යුතු ය. (සිංහශෘගාලශිශු කථාව ආශ්‍රයෙන්)
(b) By comparing yourself, you should not destroy others.

(නියමිත ඉඩ නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගෙන තිබිය යුතු ය. මාතෘකාවට අදාළ ව ම පිළිතුරු ලියා තිබිය යුතු ය. ප්‍රධාන මාතෘකාවට අදාළ නිර්දිෂ්ට කතාව ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය. සසඳා බලා ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න.)

II කොටස

03. (i) ऋ කාරයෙහි වෘද්ධි අක්ෂරය කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)
What is the *vṛddhi* form of ऋ ? (02 marks)

आर्

(ii) පහත සඳහන් සාරස්වත සූත්‍රවල තේරුම ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
Write the meaning of the following *Sārasvata* rules. (04 marks)

१. औ आव्। : ස්වර අක්ෂරයක් පර කල්හි 'ඖ' කාරයට 'ආව්' ආදේශ වේ.

२. शत्रुवदादेशः। : ආදේශය සතුරෙකු වැනි ය. (අකුරකට වෙනත් අකුරක් පැමිණීම)

३. ञमङणनानां नासिका। : ඤ, ඞ, ණ, න, ම යන අක්ෂර නාසිකා වේ.

४. कादयो मावसानाः स्पर्शाः। : 'ක' සිට 'ම' දක්වා අක්ෂර ස්පර්ශාක්ෂර වේ.

(iii) පහත සඳහන් සන්ධිපද විසන්ධි කරන්න. (ලකුණු 03 යි)
Disjoin the following *sandhi* forms. (03 marks)

१. जात्यन्ध। **जाति + अन्ध** २. तैरपि। **तैः + अपि** ३. अहमपि। **अहम् + अपि**

(iv) **सद्धर्मः / कोऽर्थः / अत्युत्तमम्** යන සන්ධිපද සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. (ලකුණු 03 යි)

Complete the following table with the appropriate *sandhi* forms सद्धर्मः / कोऽर्थः / अत्युत्तमम

स्वरसन्धि	व्यञ्जनसन्धि	विसर्गसन्धि
अत्युत्तमम्	सद्धर्मः	कोऽर्थः

04. (i) **आरात्।** යන්න යෙදෙන්නේ පඤ්චමී විභක්තිය සමඟයි. (ලකුණු 02 යි)

आरात्। governs the ....***Ablative***.................................. case (02 marks)

(ii) පහත සඳහන් පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
Write the case and the number of the following words. (04 marks)

පදය	විභක්තිය	වචනය
तस्मिन्	සප්තමී	ඒකවචන
नदीभ्यः	චතුර්ථී / පඤ්චමී	බහුවචන
कपिना	තෘතීයා	ඒකවචන
अग्रजयोः	ෂෂ්ඨී / සප්තමී	ද්විවචන

(iii) පහත සඳහන් ආදර්ශ පද රටාව දෙස බලා, හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය ලියන්න. (ලකුණු 06 යි)

Look at the word pattern of the given example and fill in the blanks with the appropriate words accordingly. (06 marks)

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	***बालकः***	***बालकौ***	***बालकाः***
प्रथमा	मित्रं	मित्रे	मित्राणि
तृतीया	मात्रा	मातृभ्याम्	मातृभिः
चतुर्थी	साधवे	साधुभ्याम्	साधुभ्यः
सप्तमी	लतायाम्	लतयोः	लतासु

05. (i) උදාහරණය ආශ්‍රයෙන් සුදුසු පරිදි වගු සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
In accordance with the given example, complete the following table. (02 marks)

උදා - **Eg. लट्**	*වර්තමානෙ / **Present***
लृट्	අනාගතකාලය
विधिलिङ्	විධාන හා සම්භාවනා අර්ථයෙහි

(ii) සුදුසු කෘදන්ත රූපවලින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
Complete the following table with appropriate *kṛdantās*. (04 marks)

√कृ	√पा	√रच्	√भू
पूर्वक्रिया	तुमन्तक्रिया	वर्तमानकालकृदन्त	अतीतकालकृदन्त
कृत्वा	पातुम्	रचयत्, रचयन्	भूत

(iii) පහත සඳහන් වගුව සුදුසු පරිදි සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
Complete the following table suitably. (06 marks)

आख्यातपद	लकार	वचन	अर्थ
अरक्षत्	लङ्	एकवचन	රැක්කේය, රැක්කාය
गमिष्यामः	लृट्	बहुवचन	යන්නෙමු

06. (i) **पाणिपादं प्रक्षाल्य भोजनं कुरु ।** යන පාඨයෙහි ඇති සමාසපදය කුමක් ද? *(ලකුණු 02 යි)*

What is the *samāsa* word in the phrase **पाणिपादं प्रक्षाल्य भोजनं कुरु ।** *(02 marks)*

पाणिपादं

(ii) **प्रियतर - इदानीम् - गौतम - मधुर** මෙම වචන සුදුසු පරිදි වගුගත කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

Complete the following table with the appropriate derivatives. *(04 marks)*

अपत्यतद्धित	अतिशयार्थतद्धित	अस्त्यर्थतद्धित	अव्ययतद्धित
गौतम	**प्रियतर**	**मधुर**	**इदानीम्**

(iii) පහත දක්වෙන සමාසපද ඉදිරියෙන් සමාසනාමය ලියන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
Write the name of the *samāsa* against each compound. *(06 marks)*

प्रतिदिनम्	අව්‍යයීභාවසමාසය
त्रिरात्रम्	ද්විගුසමාසය
नीलाकाशः	කර්මධාරයසමාසය
वापिकूपतटाकाः	ද්වන්ද්වසමාසය
राजपुत्रः	තත්පුරුෂසමාසය
त्रिनेत्रः	බහුව්‍රීහිසමාසය

07. (i) වරහන් තුළ ඇති වචන සුදුසු පරිදි යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. *(ලකුණු 07 යි)*
Fill in the blanks with the appropriate words given within the brackets. *(07 marks)*

(सा - भार्या - नकुलं - देवशर्मा - पुपोष - प्रसूय - दिने)

कस्मिंश्चिदधिष्ठाने **देवशर्मा** नाम ब्राह्मणः प्रतिवसति स्म । तस्य **भार्या** सुतमजनयत् । तस्मिन्नेव **दिने** काचित् नकुली तत्रैव नकुलमेकं **प्रसूय** मृता । अथ **सा** सुतवत्सला दारकवत् तमपि **नकुलं** स्तन्यदानाभ्यङ्गमर्दनादिभिः **पुपोष** । परं तस्य न विश्वसिति ।

(ii) පහත දැක්වෙන ඡේදය ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (ලකුණු 05 යි)
Answer the questions asked on the following paragraph. (05 marks)

आसीत् कस्मिंश्चन्नगरे कथाप्रियो नाम कोऽपि राजा। राज्यकार्ये उदासीनोऽसौ विनोदेन कालमनयत् स्तुतिपाठकैः सह सततम्। प्रत्यहं नूतनः कश्चित्पुरुषः कथयति नृपतयेऽभिनवां कथाम्। कथाश्रवणेन हृष्टः स भूपश्च तस्मै प्रयच्छति बहुमूल्यं पारितोषिकम्। एकस्मिन् दिने रम्या काचित्कथा तेन श्रुता। किन्तु सा सत्वरमेव समाप्तेति स विषण्णोऽभवत्। तदा क्रोधवशात्तेनेदमुक्तम्। यः कोऽपि सुदीर्घां कथां कथयिष्यति तस्मै प्रदास्यामि राज्यार्धमात्मनः कन्यां च। परं यस्य कथा शीघ्रमेव समाप्तिं यास्यति तस्य शिरश्छेत्स्यामीति। ततः प्रथमेन कथयित्रा दिनान्तं कथिता हास्यरसेन पूर्णाऽऽख्यायिका। किन्तु यदाऽसौ समाप्ता तदा रोषवशात्स राजा तस्य वधमकारयत्।

१. කථාප්‍රිය රජු කුමක් කිරීමට උදාසීන වූයේ ද? What did King Kathāpriya neglect to do?

රාජකාර්යයෙහි / राज्यकार्ये

२. ඔහු විනෝදයෙන් කාලය ගත කළේ කවුරුන් සමග ද? With whom he spent leisurly time?

වන්දිභට්ටයන් සමග / स्तुतिपाठकैः सह

३. කථා කියන්නාට පාරිතෝෂික වශයෙන් දුන්නේ මොනවා ද?
What was given to the storyteller as a reword?

බොහෝ මුදල් / बहुमूल्यं

४. ඉතා දිග කථාවක් කියන්නාට දීමට පොරොන්දු වූයේ මොනවා ද?
What was the promise to give to the teller of a very long story?

රාජ්‍යයෙන් අඩක් හා තම දියණිය / राज्यार्धमात्मनः कन्यां च।

५. කථාව කෙටි වුවහොත් ලබාදුන් දඬුවම කුමක් ද?
What is the punishment given if the story is short?

හිස සිඳීම / शिरश्छेत्स्यामीति।

08. (i) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)
Translate the following sentences into English. (04 marks)

१. कदा तव जन्मदिनम्। - ඔබගේ ජන්මදිනය කවදා ද?

२. मम दूरभाषसंख्यां जानाति वा । - මගේ දුරකථන අංකය දන්නව ද?

३. गच्छन् पिपीलिको याति योजनानां शतान्यपि। - යන්නා වූ කුහුඹුවා යොදුන් සියගණනක් වුවත් යයි

४. यदा सूर्यः अस्तं याति तदा सर्वत्र तिमिरं प्रसरति। -

යම් විටෙක සූර්යයා අස්තයට යයි ද එවිට හැමතැන අන්ධකාරය පැතිරෙයි.

(ii) පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
Translate the following sentences into Sanskrit. (04 marks)

१. කීයට ද? ඔබ උදේ නැගිටින්නේ. At what time? Do you wake up in the morning.

कदा त्वं प्रभाते उत्तिष्ठसि ?

२. ඇයි ඔබ කිසිවක් පාඩම් නොකරන්නේ? Why don't you study anything?

किमर्थं किञ्चिन्न पठसि ?

३. මොකවත් ඔහුට කියන්න එපා Don't tell him anything.

किञ्चिदपि तस्मै मा वद ।

४. අපි එකතු වී වාක්‍යයන් ලියමු. Let's write sentences together.

वयं मिलित्वा वाक्यानि रचयामः ।

(iii) චිත්‍රය ඇසුරෙන් වචන තුනකට නොඅඩු සංස්කෘත වාක්‍ය 04ක් දේවනාගරී අකුරෙන් ලියන්න.
(එක ම වචනය දෙවරකට වඩා භාවිත නොකළ යුතු ය.) *(ලකුණු 04 යි)*

Write four sentences each consisting of not less than three words, on the following picture. Use *Devanāgarī* characters. (The same words should not be used more than twice). (04 marks)

....

....

....